Bus 1c/29/2

THIS PAPER WAS MAILED
WEDNESDAY, FEBR. 11, 1987.

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **A. Zaube**, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618; California Editor **Kārlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 7 | **SESTDIENA, 1987. GADA 14. FEBRUĀRIS** | **36. GADS** | **SATURDAY, FEBRUARY 14, 1987.**

SECOND CLASS MAIL | **REGISTRATION NUMBER 2249** | **CENA 1.25 DOL.**

A. Vilks

Viņi nerims

Lietuvas dienā

Lietuvas vēsture šķērsgriezumā rāda daudz no tā kopējā, kas trim Baltijas tautām bijis jāpārdzīvo, iekams tās ieguva patstāvību: nesaudzīgas un daudzkārtējas cīņas ar lielajiem kaimiņiem, aizstāvot savu territoriju pret iebrucējiem. Jau tad varmācības „princips" — varenais pieveic vājāko — ņēma pārsvaru, bez jebkāda attaisnojuma šādai akcijai.

Ja zināmos vēstures posmos lietuvjiem nenotika cīņas ar militāru nozīmi, tad toties viņiem nācās novērst draudus citā frontē. Kā vācieši, tā poļi un krievi dažādiem līdzekļiem ļiem centās lietot pārtautošanas politiku, lai lietuvjus uzsūktu savā masā, tos nacionāli un etnogrāfiski pazudinātu. Bet lietuvju asinsbalss, stipri iesakņotās tiesības uz savu zemi, dzīvi un kultūru allaž bija tik spēcīgas, ka nekāda vara nespēja iedragāt viņiem Dieva dotās bruņas. Pateicoties izciliem kaŗavadoņiem un mērķtiecīgas nacionālās politikas dēļ, lietuvji savās vēstures gaitās pārvarēja visus šķēršļus, lai tuvotos iecerētajam mērķim — neatkarīgai Lietuvas valstij.

Pirmo lielāko rosību lietuvju tautas dzīvē ienesa 1905. gada revolūcijas notikumi. Šai gadā notika plaša un vēsturiski nozīmīga lietuvju tautas darbinieku sanāksme, kas par lietuvju centienu gala mērķi uzstādīja autonomiju tautas etnografiskās robežās. Vispār pēc 1905. gada revolūcionāriem notikumiem arī lietuvju kultūras dzīvē iestājās jūtams uzplaukums, un tika sagatavoti pamati patstāvīgās Lietuvas valsts nodibināšanai. Pirmais pasaules kaŗš arī radīja izdevīgus apstākļus šī mērķa īstenošanai.

1915. gada pavasarī vācu armija okupēja Lietuvas territoriju. Pārliecināti par uzvaru šai kaŗā, vācieši gribēja arī Lietuvu pievienot Vācijai vai vismaz pārveidot to par padevīgu valsti. Cerēdama savai politikai rast atbalstu lietuvju sabiedrībā, vācu okupācijas vara atļāva 1917. gada rudenī Viļņā sanākt Lietuvas pārstāvju konferencei, kas ar visām balsīm iestājās par neatkarīgas Lietuvas valsts dibināšanu.

Šī lēmuma īstenošanai sanāksmes dalībnieki izvēlēja padomi (tarību). Lietuvji rīkojās drosmīgi: nacionālās pašapziņas, suverēnitātes iecerēm un patriotisma rosināta padome, ignorējot vācu okupācijas varu, 1918. gada 16. februārī nolēma pasludināt Lietuvas valsts neatkarību. Kaut okupanti aizliedza šo aktu publicēt, vēsts par to aizsniedza visus Lietuvas novadus, radot lielu sajūsmu un neliekuļotu prieku par suverēnas Lietuvas valsts nodibināšanos.

Okupantu pretestība gan neļāva tūdaļ organizēt jaunās valsts valdību.

Tikai 1918. gada rudenī, sakarā ar vācu armijas neveiksmi rietumu frontē, okupācijas spaidi mazinājās, un tā varēja izveidoties Lietuvas pirmais ministru kabinets ar prof. A. Voldemāru priekšgalā. Dažus mēnešus vēlāk parLietuvas valsts pirmo prezidentu ievēlēja A. Smetonu. Bet savas valsts neatkarības nostiprināšanai lietuvjiem vēl nācās izcīnīt grūtas cīņas. Kad 1918. gada rudenī Lietuvas territoriju sāka atstāt vācu okupācijas kaŗaspēks, tam uz pēdām sekoja krievu lielinieki.

Pretsitienam lietuvjiem nācās organizēt savu kaŗaspēku, pie tam ļoti grūtos apstākļos. Trūka līdzekļu, arī virsnieku un kaŗa lietu speciālistu, tāpēc sarkanie, nesastapuši nopietnāku pretestību, ieņēma lielu daļu Lietuvas territorijas, galvaspilsētu Viļņu ieskaitot. 1919. gada sākumā kaŗa laime pārsviedās lietuvju pusē, un tā paša gada beigās Lietuvas territorija bija atbrīvota no lielinieku bandām.

Bet ar to cīņas vēl nebija galā. 1919. gada rudenī Bermonta avantūristi okupēja Ziemeļlietuvu, ar lielu laupīšanas kāri postot lietuvju zemi. Pēc bermontiešu zaudētās cīņas pie Rīgas, arī lietuvji sakāva šos vācu avantūristus un līdz 1919. gada beigām tos pilnīgi padzina no Lietuvas territorijas. Toties sīkstāk risinājās cīņas ar poļiem Viļņas un tās apgabala dēļ, uz kuŗu pretendēja arī Polija.

Cīnoties ar lieliniekiem, 1919. gada pavasarī, Viļņu ieņēma poļu kaŗaspēks, taču 1920. gadā lielinieku plaši izvērstais uzbrukums piespieda poļus Viļņu atstāt, kuŗu, saskaņā ar Krievijas nolīgto miera līgumu, atguva Lietuva. Kad poļi pie Varšavas satrieca lielinieku kaŗaspēku, pēdējais sāka atkal uzmākties Viļņas apgabalam.

Ar sabiedroto starpniecību beidzot panāca izlīgumu starp poļiem un lietuvjiem, pēc kuŗa Viļņa palika lietuvjiem. Bet jau pēc dažām dienām ar simulēta dumpja palīdzību poļi atņēma lietuvjiem Viļņu, kuŗu tie, neņemot vērā Tautu Savienības starpniecību un diplomātisku akciju palīdzību, vairs neatguva. No šī brīža lietuvju sirdīs iegūlās atjaunots naids ar nerimtīgu apņemšanos — mēs bez Viļņas nerimsim!

Pēc izbeigtām cīņām kaŗa laukos sākās jaunās valsts izveidošanās. Satversmes sapulce bija izstrādājusi Lietuvai

(Turpinājums 20. lp.)

Jurģis Jourdis — Lūgšana tēvzemei

Andrejs Eglītis

Dziļā, bargā, svešā ziemā

I

Sloka velk, sloka velk, sloka savu dziesmu velk, dziesmā līdzi manu tēvu zemi velk gaŗām cieši slēgtiem acu plakstiem, gaŗām svešiem svētiem rakstiem. Velk ar miglas piesnigušām norām, aizmigušām aku vindām, sloka velk, dziesmā velk aiz acu lokiem kapsētas ar svētiem kokiem, šūpuļus ar Dieva mieru laistus. Sloka velk, sloka dziesmā mani projām velk, kā uz rītu, kā uz purpurkrāsā nakti tītu — tālu aizgājušo ceļu mītu. Sloka velk, slokas dziesma līdzi velk seno bērnu dienu zemes smilti velk, ja es vairs uz pazaudēto neiedegtos, lai ar slokas dziesmas vilkto smilti segtos. Slokas dziesmā dzirdu — pele bērnam saldu miegu velk, senam pilskalnam — kā skudra ausī zāles stiebru velk. Sloka velk, sloka velk, slokas dziesma mani velk, velk uz mājām, velk.

Stokholmā 1987. gada janvārī.

Pirmpublicējums

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1987. GADA 14. FEBRUĀRIS, 7. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 46 dol., 6 mēnešiem — 24 dol., 3 mēnešiem — 14 dol. Atsevišķa numura cena 1.25 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $2.50, tekstā $3.00, pirmajā vai pēdējā lp. $5.00 par 1 cm telpu. Sarīkojumu kalendārā $2.00 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Dadža zīmējums LA.

Viktors Kalniņš

Padomju saimniekošana

Nesen Padomju savienībā parādījās grāmata krievu valodā ar nosaukumu Sociālistiskās ekonomijas stimuli. Tās autors ir N. Gvozdevs. Jāsaka, ka ne vien centrālie apgādi, bet arī apgādi nacionālās republikās kaut cik nopietnāku literatūru ekonomijā (nevis vienkāršas propagandas brošūras) pārsvarā publicē krievu valodā. Gvozdevs ir pazīstams ortodoksāls un primitīvs marksistisko ideju tulkotājs un pielāgotājs padomju apstākļiem. Tieši tādā garā arī sarakstīta viņa mācību grāmata augstskolām — Materiālās stimulēšanas problēmas. Tikko iznākušajā grāmatā teorētiskā daļa ir gara nabadzības apliecinājums ar gaŗiem iestarpinājumiem no Marksa, Engelsa, Ļeņina un jauno ,,korifeju'' Andropova un Gorbačova rakstiem.

Tas nekādi nevarētu izraisīt mūsu interesi, nebūtu pat vērts pieminēt šo grāmatu, bet daudzie konkrētie piemēri par padomju saimniekošanu ir ievērības cienīgi un dod vielu daudziem secinājumiem. Tā ir nodeva tagadējai atklātības kampaņai. Interesanti ir salīdzinājumi ar austrumeiropas zemēm, tā saucamās Savstarpējās ekonomiskās palīdzības padomes (jeb SEPP) locekļiem. (Ko nez' kāda iemesla dēļ latviešu trimdas prese stūrgalvīgi vēl apzīmē ar angļu saīsinājumu Comecon).

Pēc oficiālas statistikas gaļas patēriņā pirmajā vietā ierindojas Austrumvācija (86 kg gadā uz katru iedzīvotāju), otrā — Čechoslovakija (83 kg), tālāk Ungārija, Bulgārija, tad Pad. savienība (57 kg). Kaut absolūtos skaitļus var apšaubīt, jo visa komūnistiskā statistika ir pamatīgi izkropļota, falsificēta no apakšas līdz augšai, tad relātīva attīstība, liekas, patiešām atspoguļo īsto situāciju. Piena patēriņa ziņā pirmajā vietā atkal ir Austrumvācija, tālāk Čechoslovakija, Polija. Pad. savienība — ceturtajā vietā. Apavu ražošanā pirmā ir Čechoslovakija, Pad. savienība — trešajā vietā. Diemžēl, statistika neko nesaka par apavu kvalitāti, kas padomju rūpnīcās ir ārpus kritikas.

Interesanti ir dati par algām Padomju savienībā. Pat oficiālie avoti atzīst, ka ārstu ienākumi ir mazāki par kvalificēta strādnieka ienākumiem: ārsts saņem no 110 līdz 140 rubļiem mēnesī, bet galvenais poliklīnikas ārsts 180—190 rubļus. Ārsta apmācība prasa daudz vairāk līdzekļu nekā kvalificēta strādnieka apmācība. Tā ir visiem zināma patiesība. Nav retums, ka inženieŗi, cenšoties nopelnīt vairāk, pāriet strādāt par strādniekiem, kaut administrācija tam visādi pretojas. Tas pierāda padomju algu skālas absurdumu.

Gvozdevs raksta, ka sociālistiskā īpašuma forma ļauj izdarīt dažādus saimnieciskus eksperimentus visas valsts mērogā. Sākumā tādiem eksperimentiem ir vietējais raksturs, bet vēlāk to izplata citos novados un republikās. Bet padomju īstenība veido atšķirīgu ainu. Kaut brigāžu metode ar akorda algu sevi attaisnoja, tomēr plānveidīgas padomju saimniecības apstākļos plaši īstenot to nebija iespējams.

Turklāt arī vadība ļoti piesardzīgi izmanto pozitīvo vietējo pieredzi. Līdzīgi padomju vadība ar aizdomām izturas pret citu Austrumeiropas valstu, visvairāk Ungārijas, saimnieciskiem eksperimentiem.

Spriežot pēc Gvozdeva grāmatas, daudzi tautsaimnieki Padomju savienībā vienīgo stimulu saredz algu lielumā. Turklāt arī turpmāk pirmajā vietā liekami fiziskā darba darītāji. Mēs ne vienu vien reizi nosaucām stingro centrālizēto plānošanu par padomju saimniecības atpalikšanas galveno iemeslu. Liekas, ir arī citi svarīgi faktori, piemēram, tehniski zinātnisko pētījumu un vienkārši inženieŗu darba nepietiekams atalgojums.

Nekādi pūliņi nostiprināt disciplīnu, pārkārtot ekonomiju, nevainagosies ar panākumiem bez brīvā tirgus elementu pieļaušanas, kaut vai Ungārijas un Ķīnas variantos. Protams, tas radīs jaunas problēmas, starp tām arī politiskas. Tagadējā sīkprivātās iniciātīvas pieļaušana Pad. savienībā nav saimniecības pārkārtošana. Tā ir vienīgi jau pastāvošās situācijas juridiskā noformēšana, lai ar nodokļu palīdzību valsts varētu veiksmīgāk pumpēt līdzekļus no iedzīvotājiem. Līdz šim šie līdzekļi apgrozījās, nedodot ienākumus valstij.

Lasītāju vēstules

JAUKTĀS LAULĪBAS

28. janvāŗa LA ievietota intervija ar archibīskapu A. Lūsi. Sakarā ar to izriet daudz jautājumu.

Es saskatu paskaidrojumā, ka svarīgs jautājums latviešu sabiedrībā ir jauktās laulības.

Profesors Dunsdorfs iet vēl tālāk, izteikdamies, ka tā jau ir tautiska nāve. Vairāk nekā puse latviešu baznīcās noslēgto laulību ir ar sveštautiešiem.

Līdz šim latviešu sabiedrība nav atradusi par vajadzīgu diskutēt jauktās laulības atklātā forumā. To baidās darīt atbildīgas latviešu organizācijas un latviešu skolas. Nāk prātā pirms dažiem gadiem kāda latviešu garīdznieka teiktie vārdi, ka mēs šo jautājumu mēģinām paslaucīt zem grīdsegas, bet, kā redzams, tas nav iespējams. Šī lieta sagādā lielas galvassāpes,

Es esmu ar archibīskapa norādi vienās domās, bet ar piezīmi, ka latviešu sabiedrībai būtu jāatrod laiks un vieta, kur, sēžot pie viena galda, varētu izteikt savus uzskatus un rast kopīgu ceļu sadzīvošanai nākotnē.

Kārlis Zenaitis
Toronto

ĪRĒT VAI CELT

,,Cik labi, ja pašiem būtu sava māja, kur notiktu koŗa mēģinājumi, vakarēšana, sava baznīca dievkalpojumiem — svētdienas skola arī tad droši vien būtu!'' — izsaucās A. Štāla kungs no Edmontonas (L. A. 24. janv. Lasītāju vēstules).

Labi jau būtu, ja tas būtu, bet viss tas ir savus 40 gadus par vēlu. Pat noīrētās telpās un bezīres baznīcā nemēdz ierasties vairāk nekā pārdesmit latviski runājoši ļaudis. Ir jājautā, kur radīsies tas latviešu koris, vakarētāji, svētdienas skolas bērni un dievlūdzēji, kas uzturēs un piepildīs šo ,,pašu māju''. Vai, varbūt, jaukto laulību bērni, kas nerunā latviski, būs šīs ,,pašu mājas'' jaukumu izmantotāji un uzturētāji? Protams, tas ir ļoti delikāts jautājums, ne tikai Štāla kungam vien.

Tāpēc vajag glābt, kas vēl glābjams, kaut īrētās mājās, bet kur notiktu dzīvas latviskas darbības. Vecajai paaudzei nav jākaunās saviem mazbērniem mācīt latviešu valodu, kaut arī tie būtu jauktu laulību bērni. Latviskajam garam jāsākas ģimenē. Nekaunēsimies no savas identitātes!

P. Dakša Edmontonā.

AUTORA TIESĪBAS

Varu tikai pievienoties Šīmaņu ģimenes paskaidrojumam par mirušā mākslinieka gleznotāja Arnolda Šīmaņa darbu publicēšanu bez viņu atļaujas. Amerikā un Kanadā šādus gadījumus aizsargā tiesību likums (copyright). Kā ir ar latviešiem?

J. Puŋga Seattle, WA.

GRĀMATAS ,,LATVIEŠU LEĢIONS'' ANGĻU VALODĀ PASKAIDROJUMS

Biju lūdzis mākslinieku Eriku Dzeni radīt manai grāmatai vāka zīmējumu. Diemžēl, izdevējs Roger James Bender atļāvies bez manas piekrišanas aizstāt Erika Dzeņa zīmējumu ar fotouzņēmumu, atzīmējot, ka grafiskais ietērps ir Erika Dzeņa un Roger James Bendera.

Atvainojos māksliniekam Erikam Dzenim par grāmatas izdevēja rīcību.

Arturs Silgailis

Kas liecina par Jaunsudrabiņu pie Mēnes ezera

Izbraukums uz rakstnieka dzīves un kapa vietu Minsteres Dziesmu dienās 8.-8. 1987.

Šogad 25. augustā Jaunsudrabiņa 110. dzimumdiena, 28. augustā — gadu simteņa ceturksnis bez viņa.

Viņa dzīves laikā un arī pēc viņa nāves trimdā vienmēr ir atzīmētas dzimumdienas desmitgades. 70. apritēja Grēvenē 1947. gadā. Pie Mēnes ezera Jaunsudrabiņš kopš 1948. gada Kerbekā. Šogad Minsteres Dziesmu dienu laikā, 6. augustā, viņu godināsim Minsterē, bet 8. augusta rītā izbraukums uz Kerbeku. Var pieteikties līdz 5. augustam. Tur notiks piemiņas akts, brauciens ap Mēnes ezeru, apstājoties viņa dzīves vietā — *Mēnesnīcā*.

Kas pie Mēnes ezera vēl šodien liecina par Jaunsudrabiņu?

Palasot viņa Mana dzīve, Es stāstu savai sievai vai Mēnes ezera apkārtnes tēlojumus, katrs vēl tagad var saskatīt daudz no viņa laika, daudz kā jau trūkst, bet ir nācis kas arī klāt.

Ar autobusu no Minsteres līdz Kerbekai pusotras stundas. Kad saskatāmi Sostes pilsētas torņi, auto ceļu nomaina virziens uz dienvidiem — Zauerlandi un, paceļoties mazliet kalnup, paveras dziļa plaša ieleja ar mirdzošu spoguli — Mēnes ezeru, aiz kuŗa zilu mežu rindas kāpj augstāk un augstāk. Te ir tā vieta, ko Jaunsudrabiņš, ieraudzījis 1948. gada februārī, braucot vietraugos, un izsaucies: ,,Man te jau patīk!''

Kerbekas ciems tagad nesalīdzināmi plašāks nekā rakstniekam iebraucot. (1988. gada 17. aprīlī atzīmēsim Jaunsudrabiņa iebraukšanu pirms 40 gadiem.)

Centra baznīca. Mums tā būs svarīgākā apstāšanās vieta. Te arī *kapsēta,* kur ,,noliecotiēs noliksim ziedu'' pie viņa kapa, kā to jau no svešuma rakstnieks ir licis iekalt savas mātes kapakmenī Latvijā. Te atdusa visiem trijiem Jaunsudrabiņiem, kas bijuši svešumā. Gandrīz nekad netrūkst ,,nolikta zieda'' lielā pieminēkļa priekšā dārznieka labi koptajos apstādījumos.

Vestfāles mākslinieku mūzejs pašā centrā pret baznīcu. Tur Jaunsudrabiņa piemiņas istaba. Salīdzinot ar mūzeju Minsterē, tā ir maza, jo visa viņa Mēnesnīcas istaba pārcelta uz Minsteri. Tomēr — te Jaunsudrabiņam ir pēdējās mājas, un te viņš ir pieskaitīts tiem Vestfāles vācu mākslinieciem, kuŗu lielākā daļa ir viņa laika biedri un dzīvojuši tepat ap Mēnes ezeru.

Haus des Gestes — jaunā Mēnes ezera kūrmāja, kuŗas zālē jau 1977. gadā svinējām Jaunsudrabiņa simtgadi, 1982. gadā 105 gadus un 20. nāves gadu.

Rātsnams — gan pārbūvēts, bet ir arī vecā daļa, kur 1948. gada 18. aprīlī pēc pārcelšanās no Grēvenes Jaunsudrabiņš ar Norvili iet, lai dabūtu ''Zuzugsgenehmigung''. Sākumā bez panākumiem (J.J. Es stāstu savai sievai, 248. lpp.) Te notika arī Jaunsudrabiņa piemiņas istabas atklāšanas svinības.

Plessera viesnīca — viena no pirmajām jaunceltnēm pēc kaŗa. Te 1962. gadā svinējām rakstnieka bēres.

Nates dzīves vieta Kerbekas ciema pašā centrā, divu ielu krustojumā virs Ceļojumu biroja. Lieli logi ar plašu balkonu, tā Jaunsudrabiņa ārsta izraudzīta vieta, kur vēl redz pasauli, lai vientulība nekļūst par grūtsirdību. (Nate nodzīvoja 14 gadus viena.)

Ceļojuma birojs. Varbūt tur logā Jūs apsveiks Jaunsudrabiņš ar makšķeri pie Mēnes ezera uz Mēnes ezera tēlojumu vāka. Te dabūjami arī prospekti un kartes, lai katrs uz savu roku varētu izstaigāt pa labi apzīmētajiem meža ceļiem un ezera septiņiem tiltiem.

Slimnīca. Vislielākā ēka starp kapsētu un mūzeju. Te ir ārstējies Jaunsudrabiņš.

Pēc piemiņas akta kūrmājā un mūzeja apskates-brauciens ap Mēnes ezeru, apstājoties *Mēnesnīcā*.

Tā ir kļuvusi krāsaināka nekā rakstnieka laikā. No ezermalas ceļa gar Vizmaņa restorānu labi saskatāma kalna galā. Lielais mežs ir atkāpies, tas turēja cieši iekļautu Mēnesnīcu. Ir uzcelts daudz jaunu māju, izveidotas jaunas ielas augšup uz meža pusi.

Ap Mēnesnīcu daudz ziedu tāpat kā agrāk, tikai cita veida. (Jaunsudrabiņa Mana dzīve 208. lpp. sīks apstādījumu apraksts.)

Mājas priekšā, piekalnē uz ezera pusi, kur reiz plēsumā ziedēja lini un Jaunsudrabiņš centās ieaudzēt 12 ābelītes, tagad dīķis ar ūdensrozēm!

Pašā mājiņā istabu iekārtojums kā agrāk, tikai augšstāva austrumu gala labās puses logā nesagaidām vairs rakstnieka sveicienu, cieminiem ierodoties. Tur rit cita dzīve, bet tāfele virs lielajām durvīm uz ezermalu vēstī, ka te no 1948. gada līdz 1962. gadam ir bijušas mājas Jaunsudrabiņam.

Skats no šejienes tāds pat, kādu to redzējis un gleznā iemūžinājis saimnieks, raugoties uz Kerbekas ciemu pāri ezeram, kādu to redzam kopā ar pussagruvušo tiltu Kerbekā piemiņas istabā. Un saules rietā tas pats staru tilts iepriecina arī tagad.

Ap Mēnes ezeru.

Katrs ceļotājs pēc laika un patikas var iepazīties ar ezeru dažādi: kājām, ar satiksmes autobusu, vislabāk savu braucamo.

Paša ezera augšgalā pie Flinghauzenas mazā Mēnes upe, nākdama no kalniem, rāmā tecejumā izplūst caur skaisto *Kanceles* tiltu, kur 12 ielokos vilcis asarus un raudas arī mūsu lielais makšķernieks. *Stokuma* dambis, ievērojama vieta. Te skolā pirmā satikšanās ar vācu rakstniekiem, te pēdējam Vestfāles bebrim piemineklis.

Kājnieku tilts. Pussagruvušā Jaunsudrabiņa gleznotā vietā jauns, uz kuŗa nav Jaunsudrabiņa pēdu, bet mums visbiežāk ejamais no Kerbekas ciema uz Mēnesnīcu. Pirms atjaunošanas to atvietoja kuģīša satiksme ar pieturas vietu pret Mēnesnīcu. Tur tika sagaidīti ciemiņi.

Delekes tilts. Līdz šejienei Jaunsudrabiņa pirmais brauciens uz tēlnieka Figenera izstādi. Te, pie Klintaines vilkti asari (Jaunsudrabiņa Gājiens pāri ezeram) atceļā no Aizsprosta ar jauno makšķerēšanas atļauju.

Mēnes ezera Aizsprosta tilts. Pa to jāpaiet līdz vidum, lai redzētu milzīgo mūri, kas satur lielos ezera ūdeņus, ko 2. Pasaules kaŗa laikā uzspridzināja angļi. Uz otru pusi skats uz Mēnesnīcu. Šo ceļu pa vāji aizsalušajiem ūdeņiem ir gājis Jaunsudrabiņš (Gājiens pāri ezeram).

Šie — *pēdējie ūdeņi*. Pirmie bija — Neretas upes, tad Latvijas upes un ezeri. Tālāk viņa makšķere sniedzās uz Austrumu un Rietumu pasaules ūdeņiem.

Viņa paša dzīves gājums ,,kā pa vāji aizsalušiem ūdeņiem'' nobeidzās pie šī ezera ar septiņiem tiltiem.

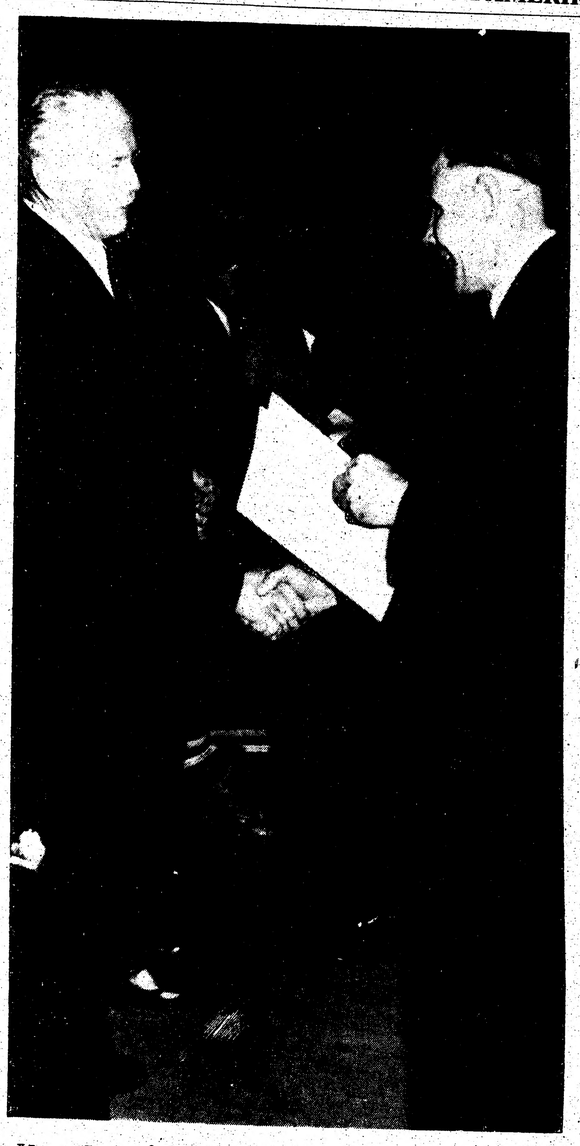

Jāņa Jaunsudrabiņa 75 gadu jubilejas svinības Augustdorfā, Vācijā

Uzņēmumā: jubilāru sveic Latviešu Preses biedrības Vācijas kopas pr-ks Jānis Sudrabiņš, nododot LPB balvu — Nameja gredzenu. Foto Andr. Preiss.

Rakstnieku dienas dalībnieki Grēvenē 1947. g. 23. aug.

Vidū jubilārs Jānis Jaunsudrabiņš, pirmā rindā no kr. puses: Pēteris Aigars, Alfrēds Dziļums, Elza Ķezbere, Kārlis Dziļleja, Konstance Miķelsone, Olģerts Liepiņš. Otrā rindā: Hugo Krūmiņš, Arnis Kaiva, Anna Riekste un Emīls Skujenieks.

PĀRRAIDĪS T. KEŅIŅA JAUNDARBU

26. janv. Montrealas McGill universitātē pianists Čai Čau (Chia Chou) sniedza prof. T. Ķeniņa 3. klavieršonātes Kanadas pirmatskaņojumu.

Montrealas laikraksta The Gazette mūzikas kritiķis A. Kapteinis (agrākais Globe and Mail recenzents) dod šādu jaundarba apceri:

,,Toronto latviešu izcelsmes komponista T. Ķeniņa 3. sonāte ir tradicionāls skaņdarbs, kas sevī saista Hindemita asās harmonijas ar Skrjabinam tuvu klavieŗu techniku. Pat Lista sonāte ir derīga salīdzinājuma viela viendaļīgās sonātes formā ar daudziem achromatiskiem viļņojumiem, kas apviēno satraukumu ar sublimo.

Neskatoties uz šīm radniecībām, skaņdarbam ir integrēts, pat oriģināls raksturs, daudzā ziņā arī pateicoties Čai Čau krāsainai iztēlei.

Jaundarbu pārraidīs CBC FM stacijas visā Kanadā Arts National programmā 10. martā, pl. 8 vakarā (Toronto vilnis 94.1).

Iznākusi
ELMĀRA ZAKUĻA
PIRMĀ STEREO KASETE
atpūtai un dejai
Dabūjama latviešu grāmatnīcās

MAPLE LEAF TRAVEL
Uz dziesmu svētkiem Vācijā lidojumi, sākot ar $669.
Skandinavijas tūres 2 nedēļām, ieskaitot uzturu, $1499.
Lūdzu zvanait Inesei Grodnis
653-4351
655 St. Clair Ave W.

Vilis Hāzners

Gaŗas ēnas pār Latviju

PĀRSKATS PAR NOTIKUMIEM LATVIJĀ 1986. GADA OTRĀ PUSGADĀ

(Turpinājums)

Darbs bijis grūts, bet latviešu vienības sociālsacensībās ieguvušas pirmo vietu. Tā esot bijusi laba darba prakse. Nekur agrāk netika minēts, ka vispār šāds norīkojums un Kišinevu bijis. Bet partija pavēl...

Tālāk laikraksti piemin, ka 12. piecgade sekmīgi ievadīta ar cerīgiem panākumiem un ka novembrī pieņemts jauns lēmums sociālistiskām sacensībām. (No to noderīguma laikam komūnistiskā partijas vadība nekad netiks vaļā...)

Vienā no pēdējām komjaunatnes CK biroja sēdēm decembŗa sākumā bija veltīta komjauniešiem — zinātniekiem un augstāko mācību audzēkņiem. Tika konstatēts, ka ,,komjaunatnes organizācijas darbs, kuŗa mērķis ir palielināt jauniešu atbildību par zinātnisko pētījumu efektīvitāti, to rezultātu izmantošanu tautas saimniecībā neatbilst mūsdienu parasībām''. Jaunatnes zinātnieki vāji pārzinot tautas saimniecības reālās vajadzības un izrādot mazu interesi par ražojumu kvalitātes paaugstināšanu un citiem jautājumiem. Vājš esot Zinātņu akadēmijas komjaunatnes darbs. Vajagot vairāk sekmēt un organizēt sociālistiskās sacensības, (!), radīt zinātniskus klubus, kuŗos iztirzāt pasaules zinātniskos jaunumus un vairāk cīnīties pret buržuāzisko iedeoloģiju (sic!). Slikti strādājot arī studenti, katrs desmitais esot ,,akadēmiskais parādnieks''. Idejiskās audzināšanas trūkumi esot arī Daugavpils skolotāju institūtā.

To visu CK birojs nolēma novērst (kā ikvienā sēdē!)

Gada pēdējos — novembŗa un decembŗa — mēnešos pēc pieciem gadiem ,,vēlēja'' (kā vienmēr partija lika ievēlēt!) jauno kamjaunatnes pilsētu un rajonu vadību (katrā pa trim sekretāriem, Rīgas pilsētai — 4), kopā 118 sekretārus. Vēlēšanu rezultāti šoreiz pilnīgi pārsteidza neba jau komjaunatni vien: no 1982. gada ievēlētiem atkal ievēlēta tikai viena krieviete, visi pārējie amatos nāca pirmo reizi, kaut gan starplaikā jau bija notikušas dažas pārmaiņas. Tātad Pugo stingrā roka un ''asais skats'' bija izdarījis komjaunatnes vadībā īstu apvērsumu! Ievēlēto sveštautiešu (galveno tiesu krievu) % bija parastais — 43 (viena trešdaļa), no tiem 12 komiteju pirmie sekretāri. Bet galīgu pārsteigumu sagādāja sieviešu daudzums: pavisam tika ievēlētas 47 sievietes, no tām pat 8 pirmo sekretāru amatos. Tas, šķiet, ir liecinājums, ka sievietes ir paklausīgākas partijas vadībai un arī izdarīgākas.

Vēlēšanas notika sakarā ar LĻKJS nākamā kongresa sanākšanu 1987. gada februārī, kā tas līdz šim noticis ik pa pieci gadi reizi.

Šajā kongresā būs jāapstiprina arī Vissavienības komjaunatnes jaunie statūti. Gorbačovs visu savā valdīšanas ēras sākumā pārtaisa pēc sava prāta.

Jaunie statūti ir jau publicēti (projekts, kuŗu, kā vienmēr, pieņems vienbalsīgi) un tie satur VIII nodaļas.

Mums var interesēt dažas detaļas: komjauniešu vecums tagad noteikts no 14 līdz 28 gadiem. To gan pēc attiecīgiem lēmumiem var pagarināt vēl uz diviem gadiem.

Apvidus, pilsētu un rajonu sekretāriem obligāts vismaz trīs gadu komjaunatnes darba stāžs, un tiem visiem jābūt partijas biedriem vai biedriem-kandidātiem. Atsevišķos izņēmuma gadījumos par otriem un trešiem sekretāriem var ievēlēt VĻKJS biedrus.

Komjaunatnes organizācijas vadība atbildīga par pusaudžu resp. pionieru audzināšanu un sagatavošanu partijas mērķiem. Visumā — statūtu galvenais saturs ir stingrās disciplīnas jautājumi un partijas paklausība darbu un ideoloģijas veikšanā un izplatīšanā.

Tāpat decembŗa beigās notika partijas CK sēde, kuŗā iztirzāja un apstiprināja visas prasības komjaunatnei darbiem līdz 2000. gadam.

Plāns plāna galā... Visas darba nozares, kā praktiskās, tā ideoloģiskās, jāpaceļ iespējamos augstumos. Bet partija var visu!...

Latvijas arodbiedrības

Arodbiedrības Latvijā, arī visā Pad. savienībā, savā darbā ir vienīgi partijas uzdevumu veicējas. Strādnieku interešu aizstāvēšana nekad nav tikusi ievērota un arodbiedrību statūtos šādu jautājumu nav. Viņu uzdevumos ir vienīgi piespiest strādniekus ,,strādāt ātrāk, vairāk, labāk un lētāk'', kā to jau mācējis ir Ļeņins.

Katra arodbiedrība ir vairāk vai mazāk patstāvīga, tās ir apvienotas arodbiedrību padomē, kuŗas priekšsēdētājs tiek izraudzīta no partijas vadības, Latvijā tas ir pārkrievojies latvietis — Augusts Zitmanis, kuŗš ir arī partijas CK biroja — augstākā vadības orgāna Latvijā loceklis, te arī saņem visus rīkojumus arodbiedrību dārbam un cītīgi pārrauga, lai tie tiktu pildīti. Tā vairāk nekā miljons strādnieku ir partijas ,,darba armija'', avangardā liekot iet komjauniešiem.

Arī arodorganizāciju (visā Krievijā) jaunas vadības vēlēšanas lika izdarīt Gorbačovs un Latvijā tās notiks laikā no novembŗa vidus līdz gada beigām.

Katrā sapulcē, kur, kā vienmēr, visu darba gaitu un ievēlamās personas noteica partijas CK birojs, tika doti arī noteikumi, kas kā šim organizācijām jādara. Tie skanēja:

''Visu arodorganizāciju svarīgākais uzdevums ir mobilizēt nozares darba ļaudis PSKP XXVII kongresa un Latvijas KP XXIV kongresa lēmumu izpildei. Atzīts par nepieciešamu plašāk izvērst sacensību par piecgades divu gadu plāna izpildīšanu līdz Lielā Oktobŗa 70. gada dienai (1987. gada novembrī, V.H.).

Tātad atkal XXVII kongresa ēna pagarināta līdz 70 gadu jubilejai.

Pagājušā gada noslēguma divu mēnešu laikā tika ievēlēti šādi arodbiedrību republikānisko komiteju priekšsēdētāji (tāpat kā pati partija, arī arodbiedrības nav Latvijā atkarīgas no republikas partijas vadības, bet gan Maskavas):

1) Par Zivjrūpniecības darbinieku republikāniskās komitejas priekšsēdētāju — V. Rasčotins.

2) Par mašīnbūves un aparātu būves — komitejas priekšsēdētāju — A. Samohvalovs.

3) Smagās mašīnbūves strādnieku — S. Krutiks.

4) Medicīnas darbinieku — R. Vīksna.

5) Par Dzelzceļa transporta un transporta celtniecības — J. Oļševskis.

6) Aviācijas darbinieku arodbiedrības — I. Ščerbaks.

7) Valsts iestāžu darbinieku — N. Gubarevs.

8) Celtniecības un būvmateriālu rūpniecības — A. Voroņins.

9) Tekstilrūpniecības un vieglās rūpniecības — L. Upmane.

10) Valsts tirdzniecības un patērētāju kooperācijas — U. Baltiņš.

11) Ģeoloģijas izpētes — N. Vihots.

12) Izglītības, augstskolu un zinātnisko iestāžu darbinieku — A. Mukāns.

13) Sakaru darbinieku — Ā. Bekers.

14) Elektrostaciju un elektrotechniskās rūpniecības — J. Garaissils.

15) Kultūras darbinieku — L. Lasmanis.

16) Automobiļu, traktoru un lauksaimniecības mašīnu būves — A. Šimihins.

17) Autotransporta un šoseju strādnieku — O. Muravčiks.

18) Vietējās rūpniecības un komūnālo sadzīves pakalpojumu uzņēmumu — J. Lukašēvics.

19) Radiotechniskās un elektrotechniskās rūpniecības — M. Danga.

20) Jūras un upes flotes strādnieku — T. Narodovskis.

21)) Agrorūpnieciskā kompleksa darbinieku — K. Rūtenbergs.

Visi ievēlētie ir krievi vai Krievijas latvieši, pāris pārkrievojušies latvieši, un Latvijas arodorganizāciju vadība Latviju vairs neatgādina. Visi ir partijas biedri un gandrīz visi ievēlēti no jauna. Mūs gan vairāk interesē sarežģītais strādnieku uzraudzības veids, kas visvairāk izpaužas arodbiedrību daudzumā. Visās minētās konferencēs bija klāt Latvijas KP un Maskavas vadošas amatpersonas un visur tika ievēlētas šo amatvīru ieteiktās personas. Tas viss norāda, cik tālu rusifikācijā Latvija ir aizgājusi! Kā aculiecinieki stāsta, tad daudzās rūpnīcās strādnieku skaits esot kā 1 : 10 krieviem par labu. Visās arodbiedrībās sarunu un sarakstes valoda ir krievu.

Šo arodorganizāciju saraksts ir vēl lielāks, jo ne visas publikācijas tās piemin. Jāpiezīmē, ka viens no svarīgākiem arodorganizācijas uzdevumiem ir rīkot sociālistiskās sacensības, lielāko aplamību, kādu grūti iedomāties modernā saimniecībā, kur valda ražošanas sacensība. Komūnistiskā kārtībā šādu sacensību uzdevums galvenokārt ir ,,ražot vairāk'' un kā rezultātu mēs redzam ražotā brāķa daudzumu. Jau tika agrāk pieminēts, ka apavu fabrikas Latvijā ražo apmēram pusi brāķa, apavus, kuŗus nevar pārdot un tā noliktavas ne jau nu apavu fabrikās vien ir pildītas ar neejošiem ražojumiem, kuŗiem pamatā ir tā pati sociālistiskā sacensība.

Arodorganizāciju neaptveramais daudzums atgādina stāvokli, kāds bija rietumu pasaulē pirms 50 gadiem! Tātad Krievijā no šo organizāciju apvienošanās vajadzībām nekas netiek ņemts vērā. Bet komūnistiskā kārtībā jau strādnieku intereses nav jāaizstāv, bet strādnieki jākalpina partijas labā. Tāpēc te izteiciens ,,vienībā spēks'' nespēlē nekādu lomu. Liels daudzums lieko organizāciju savukārt dod iespējas novietot ,,labos'' amatos arī partijas biedrus uz saimniecisko un citu vajadzību lēses..

Latviju biedē vēl neaptveramais krievu skaits. Un tā nav rusifikācija?

(Turpinājums sekos)

— ATNĀCIET LABĀK RĪT! ŠODIEN MŪSU KANTORĪ VEĻAS DIENA.

DADZIS Nr. 13

Vanagu Kārlis

Piezīmes sveču mēneša gaismā

Latviešu dzīves ziņā februāra mēnesis iesaukts par Sveču mēnesi. Vēsturiski laikam tas katolicisma ietekmē, jo katoļu baznīcai 2. februāris ir Sveču mēneša diena, kad iesvēta baznīcas sveces visam gadam. Februāris ir gada īsākais mēnesis. Kādreiz arī tam bija 30 dienas, bet Jūlijs Cēzars atņēma vienu un pielika to septītajam mēnesim, jūlijam, nosauktam viņa vārdā. Vēlāk februārim vēl vienu dienu atņēma imperātors Augusts, lai ar to paildzinātu augusta mēnesi. Cik gan toreiz tik vienkārši visu to tā varēja izkārtot.

„13. februāris" ir pirmā no šī gada piektdienām ar skaitli „13", nākošās „velna duča piektās" būs martā un novembrī; tādas ik gadus ir vismaz viena, bet nekad vairāk par trim.

Kad nonācām šajā krastā, mums liels jaunums bija 14. februārī priecīgi svinētā Sirsniņu jeb Valentīnas diena, kas no viduslaikiem pazīstama kā draudzības diena. Kaut nu šogad latviešu trimdas pagastos neaizmirstu, ka 16. februārī ir Lietuvas un 24. februārī Igaunijas valsts svētki, kad draudzīgi jāpasveicina lietuvieši un igauņi tuvākajos kaimiņos. Trimdai jāiedzīvina Baltijas tautu antantes ideja! Kad amerikāņi plaši svinēs prezidenta Linkolna (12. februārī) un Vašingtona (22. februārī) dzimšanas dienas, mums pavērsīsies delikāta izdevība pacildinot laikrakstos šos dižos brīvības cīnītājus, atgādināt amerikāņiem, ka reiz brīvās baltiešu tautas vēl arvien komūnisma važās sietas!

Daugavas Vanagi atcerēsies, ka 1943. g. februārī tapa Latviešu leģions cīņai pret komūnismu, kad ar zaudēto Staļingradas kauju sāka izirt cerības par komūnisma sērgas iznīcināšanu pasaulē...

*

Gadu sākot, īsti iederas pieminēt mūsu prof. Dr. St. Jerumaņa sarūpēto statistiku par to, kas saīsina cilvēka caurmēra mūža ilgumu. Cigarešu smēķētājam mūžs ir par 2250 dienām īsāks nekā nepīpotājam; sirds slimniekam tas sarūk par 2100 dienām, tuklajiem — par 1300 dienām, vēža slimniekiem tas par 980 dienām īsāks, kamēr alkohola lietošana cilvēka dzīvei atņem tikai 130 mūža dienas, kafijas chroniskiem dzērājiem pat tikai 6 dienas! Sarēķiniet nu paši: par garšīgā dūma baudīšanu cilvēks zaudē 6 mūža gadus, bet par brandvīna lāsīti baciļu nomirdināšani, tikai 4 mēnešus! Ai, dzīvīte, dzīvīte, šūpojos tevī...

*

Kas izskaidros neizskaidrojamo?

Japānas 747—Kravas lidmašīnas kapteinis Terauči, tāpat viņa kopilots un lidinženieris, noliecinājuši, ka 17. novembrī, gaisā virs Aļaskas, viņus pavadījis milzu apmēra lidaparāts ar mirkšķinošām dzelteni-baltām ugunīm, un vēl divi mazāki lidķermeņi. ASV iestādes domā, ka japāņi redzējuši to, kas bijis redzams, bet to, kas tad redzētais ir — tas joprojām mīkla! —

Ronalds Šmits, Gērijas téraudlietuves strādnieks, kurš īsā laikā Milvoku Sv. Lūka slimnīcā pārcieta divas bīstamas sirds operācijas (vispirms ielika mākslīgo Jarvik — 7 sirdi, lai pēc dažām dienām to aizstātu ar cilvēka sirdi) noliecinājis, ka operācijas kritiskajā laikā tas sevi redzējis ieejam mirdzošu krāsu debesīs, viss bija tik skaists un tīkams, ka vēlējies tur palikt, bet tad pārmetumi, ka mājās taču viņu gaida sieva un meita, guvuši virsroku...

Tūkstošiem čikagiešu svētku laikā drūzmējušies albāniešu ortodoksu Sv. Nikolas baznīcā, lai pārliecinātos, vai tiešām Sv. Marijas svētbilde (ikona) raud. Baznīckungs Kaufus apstiprinājis, ka uz Dievmātes sejas, arī rokas, parādījies mitrums — kaut kas neizskaidrojams, mistisks, metāfizisks. Čikagas ortodoksālā diocēze presei parādību izskaidrojusi kā aicinājumu ticīgiem atgriezties pie baznīcas. Apmeklētāji redzēto vienkārši apzīmējuši par Ziemsvētku brīnumu...

Par plaši pazīstamā Oklahomas sludinātāja evaņģelista Orāla Roberta pieredzēto „brīnumu" ļoti daudzi gan sadusmojušies, kad tas divos TV un radio raidījumos apgalvojis, ka „sastapies ar Dievu, kas piedraudējis viņu atsaukt debesīs, ja tas līdz martam nesavākšot 4 ar pus miljonus dolaru!" Šī summa Robertam nepieciešama viņa vārdā nosauktās ārstu-misionāru skolas Tulsā uzturēšanai, kuŗas 8 milj. budžetam saziedota nepilna puse. Sludinātājs lūdz ticīgos (viņa klausītāju vairums ir vecie ļaudis) ar devīgu ziedojumu „pagarināt viņa dzīvi zemes virsū!" Arī lielākās TV stacijas par šādu naudas vākšanas taktiku jau pārtraukušas Orāla Roberta dievvārdu pārraidīšanu. Kā nu Roberts nolūgsies Dievu?

*

Nupat gan vairs neiet košeri! Slavenais nacistu kaŗa noziedznieku mednieks, 77. g. v. galīcietis Sīmons Vīzentāls, kas vada žīdu dokumentācijas centru un tiesām nodevis vairāk par 1000 naci kaŗa noziedniekus, atkal no jauna sūdz savu tautas brāli bij. Austrijas valsts kancleru Bruno Kreiski. 1975. gadā Bruno publiski saplēsās ar Simonu, norādot, kā pēdējais pārdzīvojis Manthauzena KZ nāves kambarus, sadarbojoties tur ar vāciem. Vīzentāls gan iesūdzēja kanclerų tiesā, bet sūdzību pa kluso atkal atsauca. Tagad no jauna iesniedzis Vīnes tiesā sūdzību pret Kreiski (nosaucis to par žīdu, „kas pats sevi ienīst"), par viņa „rakstura nomelnošanu". Kad bij. AN ģenerālsekretāru Valdheimu austrieši vēlēja par savu prezidentu, Vīzentāls krietni sabārās ar Pasaules žīdu kongresu, kas, aicinot žīdus nebalsot par Valdheimu, esot atjaunojis antisēmitismu Austrijā.

*

Pag. vasaru Gaŗezera bērnu nometnē meitenītēm aizliegtas mantas bija kosmētika un nagu laka! Kad daži vecāki apciemojot savas mīlulītes, aizliegtās mantiņas atveda, varmācīgā nometnes vadība tās konfiscēja! Par brīvestības apspiešanu īroši vien nobira arī kāda rūgta asaru pērlīte...

*

Pēc Latvijas kolonizācijas plāna un grafikas 1990. gadā mūsu komūnistu apspiestajā tēvzemē paredzēti 3,2 milj. iedzīvotāju. Latviešu tad viņu vidū būs tikai 1 miljons, bet ievestajiem krieviem un čuvašiem arī tas būs vēl pārlieku daudz par daudz! Ko Tu šeit dari savas sencīgās tautas glābšanai?!

Latviešu Nacionālās Apvienības Kanadā vadība lūgusi Montreālas latviešu biedrības vadības laipnu paskaidrojumu, kas un kā īsti noticis, kad turienes jaunajā Latviešu sabiedriskā Centrā ar runu uzstājies okupētās Latvijas padomju varas funkcionārs. Jā, notiek arī tā... Līdz šim trimdas nacionālās disciplīnas un stingrās stājas ziņā Kanadas sābrus ieskatījām par globālu priekšzīmi!

*

„Atklātās diplomātijas" saietā krievu okupētās Latvijas Rīgas jūrmalā prese, ja atceramies, ziņoja, ka no tautiešu puduŗiem atskanējuši pretkrieviski saucieni: „Mēs te esam krievu vergi!", utml. Kaut kas neparasts, ka turienes avīzēs tiek minēta tautiete Aina Štrauchmane, ar dzīves vietu Bulduros, Viestura prospektā 18, kas izbļāvusi „sevišķus melus par mūsu zemi un par mūsu valsts vadītājiem".

Mīklaini, ka komūnisti pie tam īpaši uzsveŗ, ka Aina joprojām mierīgi dzīvojot tur Bulduros! Pēc pieredzes par tik šaušalīgu padomju varas noniecināšanu un pretpropagandu viņai jau tūlīt vajadzēja atrasties čekas pagrabos. Kādai gan provokācijai un lamatām kā ēsma tā atstāta uz brīvām kājām, un cik gan vēl ilgi? Kālab modrie Ļeņina dēli piežmiedza acis?

No saldenās pudeles — TLTA Sestdienas ģimnazijas drāmatiskā pulciņa izrāde. No kr. 1. rindā: Ingrīda Jansone, Gundārs Briedis, Kristīna Soutare, Pēteris Brīviņš un Sandra Priedīte. Aizmugurē no kr.: Dagnija Tauriņa, Markus Brants, Sandra Ezera, Andris Ābols, Ivars Enzeliņš, Valters Cifersons un režisore Sandra Cifersone. Foto J. Galejs

Kas ir degpunktā latviešu sabiedrībā?

— LATVIEŠU JAUNATNE! —

Ar uzvedumu

„DIMDI, TRIMDA! — VALODA, ES NĀKU PIE TEVIS"

Latviešu Studiju Centra Kalamazū audzēkņi viesosies

sestdien, 21. februārī, pl. 19.30

LATVIEŠU CENTRĀ TORONTO,
4 CREDIT UNION DRIVE

Sekos saviesīgs vakars ar dziesmām un iepazīšanos ar uzveduma dalībniekiem un dzīvi Latviešu Studiju Centrā.

VAKARU VADĪS VIZMA MAKSIŅA.

Bufete, atspirdzinājumi.
Ieeja pret ziedojumiem, sākot no 5 dol.,
skolu jaunatnei 2 dol.

VAKARU RĪKO
LATVIEŠU CENTRS TORONTO
LATVIEŠU STUDIJU CENTRA ATBALSTAM

GAIDAS UN SKAUTI

Apsveicam jaunās pilntiesīgās guntiņas —

Dainu Batraku
Jūliju Fogeli
Ievu Mežuli
Joanu Šmiti
Mirjamu Šmiti
Viju Bražus
Laimīti Neimani
Līzīti Valdmani

Mazas, mazas mēs guntiņas
Ta kā baltas ziedlapiņas...

Baltijas valstis atkārtoti pieminētas Vīnes konferencē

ASV Ārlietu ministrs G. Šulcs, atklājot Vīnes konferenci, piemin Baltijas valstis. Tās piemin arī ASV delegācijas vadītājs, vēstnieks Vorens Zimermans savās runās, un ASV vēstnieki R. Froviks, S. Vaizs, kā arī citu valstu delegācijas — konferences gaitā — aizstāv baltiešu traģisko likteni.

Pirms došanās uz Helsinku nolīguma izvērtēšanas konferenci Vīnē pagājušā novembrī, PBLA valdes priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis, kas bija izraudzīts par oficiālu ASV delegātu šai konferencē, informēja pārējos ASV delegātus un citus valdības pārstāvjus par Helsinku nolīguma pārkāpumiem Baltijas valstīs. Personīgi apmeklējot valdības iestādes, viņš iesniedza PBLA sagatavoto izdevumu ,,Soviet Violations in the Implementation of the Final Act in Occupied Latvia''. Vīnē O. Pavlovskis atkārtoti pārrunāja pašreizējos apstākļus Baltijas valstīs ar pārējiem konferences delegātiem un lūdza viņus šo jautājumu pacelt konferencē.

Šīs neatlaidīgās darbības, kā arī plašās baltiešu demonstrācijas rezultātā, Baltijas valstis ir Vīnes konferencē vairākkārt pieminētas, un baltiešu liktenis lietots kā piemērs runās par pašreizējiem konfliktiem Padomju savienībā.

Piemēram, 24. novembŗa plenārā sēdē ASV vēstnieks Froviks teica sekojošo: ,,Mēs atbalstām afgāņu sīvo cīņu pēc neatkarības. Pašreizējais stāvoklis Afganistānā ir turpinājums padomju impēriālismam Austrumeiropā. Tas iesākās ar varmācīgo Lietuvas, Latvijas un Igaunijas iekļaušanu Pad. savienībā 1940. gadā. Kopš tā laika padomju vara ir uzspiesta šīm nelaimīgām tautām un tām nav bijušas nekādas iespējas brīvi vēlēt. Pagājušā nedēļā, kad visi latvieši brīvajā pasaulē atzīmēja savas valsts neatkarības gadu, mēs atkārtoti apstiprinājām ASV nostāju, kas neatzīst Baltijas valstu nelegālo inkorporāciju Pad. savienībā. Helsinku nolīguma 8. princips (par tautu pašnoteikšanos) ir pārkāpts ne tikai ar militāru varu, bet arī ar cietuma atslēgām. Tiem, kas Ukrainā, Lietuvā, Latvijā un Igaunijā miera ceļā atbalsta pašnoteikšanās tiesības — kādas ir paredzētas gan Pad. savienības satversmē, gan arī Helsinku nolīguma dokumentā — draud smagi cietuma sodi.'' Uz šo Pad. savienības delegāts Šikalovs Frovikam asi atbildējis, ka Baltijas valstu iekļaušana Pad. savienībā neesot ASV darīšana, nedz arī Pad. savienību interesējot ASV valdības domas šai jautājumā.

27. novembrī, runājot par ģimeņu apvienošanos, ASV vēstnieks S. Vaizs paskaidrojis: ,,Vairāk nekā 20 miljonu amerikāņu ir cēlušies no Austrumeiropas. No tiem apmēram 5 miljoni nāk no zemēm, kas tagad ir Pad. savienības sastāvdaļa. Daudzas no šīm ģimenēm uztur ciešas savstarpējas saites, neskatoties uz izkliedēšanu, ko radījis Otrs pasaules karš, cilvēku nepārtrauktā pārvietošana gan pirms, gan pēc šī kara. Ukraiņi, krievi, lietuvieši, latvieši, igauņi, žīdi, poļi, ungāri, rumāņi un citi uztur sakarus ar saviem vecākiem, bērniem, brāļiem un māsām Eiropā. Kas gan var būt svarīgāks jēdziens par visu kultūru pamatā esošo emocionālo saiti, kas izteikta vienā vārdā ,,ģimene''? Varētu domāt, ka tādas valdības nepastāv, kas stātos ceļā ģimeņu saišu uzturēšanai. Diemžēl tā nav.''

5. decembrī, ziņojot par ārzemju žurnālistu darbu un apstākļiem Pad. savienībā, Vaizs pieskāries arī Šatakvas konferencei: ,,Pagājušā septembrī Jārmalā, Latvijā pirmoreiz ASV un Pad. savienības augstāki valsts ierēdņi necenzēti izteica savas domas plašākas padomju publikas priekšā. To arī tālāk paskaidrojis Džons Valaks, kādreizējais Herst izdevniecības ārzemju redaktors, ka šī ir pirmā reize Pad. savienībā, kad televīzijas ziņās ASV valdības pārstāvjiem veltīts tikpat daudz laika, kā padomju pārstāvjiem. Ziņas gan varējušas būt objektīvākas. Diemžēl jāpiezīmē arī, ka gan pirms, gan pa konferences laiku policija stingri raudzījusies, lai samazinātu ASV dalībnieku nevēlamu sazināšanos ar vietējiem pilsoņiem. Spriežot no ziņām šī rīcība notikusi amerikāņu apmānīšanai un līdzinājusies slavenās Potemkiņa sādžas viltībai.''

Savā 11. decembŗa runā par cilvēku tiesībām, Vaizs vairākkārt pieminējis baltiešus. Viņš norūpējies par Helsinku nolīguma novērotājiem, starp tiem baltiešu — Mart Niklus, Vytautas Skuodys, kā arī ticības dēļ vajātā Alfonsas Svarinskas apcietināšanu. ,,Naids pret Kremļa pārkrievošanas politiku visspilgtāk parādās visās trīs Baltijas valstīs, kur kopš 1983. gada jaunieši ir apcietināti par neatkarības laika karogu uzvilkšanu, un pazīstami brīvības cīnītāji ielikti cietumos.''

Tālāk 12. decembrī vēstnieks Vaizs norādījis uz Helsinku nolīguma pārkāpumiem, kas apspiež dažādo tautu kultūras pasākumus. Viņš citē rezolūciju, kas pieņemta 1981. gadā starptautiskā PEN konferencē Lionā, Francijā: ,,Vairāku pēdējo gadu laikā esam saņēmuši informāciju par draudiem, kas vērsti pret kultūru Igaunijā, Latvijā un Lietuvā. Tur apcietināti intelektuāļi, kas aizstāv savas kultūras saglabāšanu. Mēs prasām, lai visi PEN organizācijas locekļi noraida šo politiku, kas ir pretstatā ar jebkuŗu starptautisku kultūru nolīgumu.''

Šai pašā dienā — 12. decembrī — vēstnieks Froviks, izvērtējot cilvēka tiesību un tautu pašnoteikšanās jautājumu, atkārtoti uzsvēris, ka: ,,Amerikas Savienotās Valstis nekad nav atzinušas un nekad neatzīs nelegālo Latvijas, Lietuvas un Igaunijas iekļaušanu Pad. savienībā. Mūsu valdības nostāja šai lietā ir tikpat noteikta, kāda tā bija pirms 16 gadiem, kad mēs uzsvērām ,,iekļaušanu ar varu bez brīvprātīgas piekrišanas'', kā iemeslu savai toreizējai nostājai.

Pieminētie ASV delegātu komentāri par Baltijas valstīm ir skāruši cilvēka tiesību, tautu pašnoteikšanās un citus latviešiem svarīgus jautājumus. Notikumi Afganistānā un pašreizējie konflikti citur ir devuši delegātiem iemeslu biežāk konferencē pacelt Baltijas valstu jautājumu. Arī Šatakvas konference ir pievērsusi ASV delegātu uzmanību, bet reizē jau ar minēto PBLA publikāciju, ko saņēma visi ASV delegāti, un panākumiem latviešu demonstrācijā Vīnē, ļoti svarīgi bija tas, ka ASV delegācijā piedalījās latvietis — Dr. Olģerts Pavlovskis.

Sadalīs Dziesmu svētku atlikumu

Sestdien, šā gada 21. februārī, pl. 10.00, Latviešu Centra augšējā zālē notiks latviešu dziesmu svētku biedrības Kanadā padomes sapulce. Tās galvenais uzdevums būs uzklausīt un pieņemt 8. Latviešu dziesmu svētku Kanadā rīcības komitejas pārskatus par aizvadītajiem svētkiem, kā arī sadalīt šo svētku atlikumu, tādējādi dodot Toronto dziesmu svētkiem galīgo noslēgumu.

Pēc Dziesmu svētku biedrības statūtiem padome sastādās no visu Kanadas koŗu diriģentiem vai mūzikāliem vadītājiem, koŗu priekšniekiem, deju grupu vadītājiem, sešiem pārstāvjiem no aizvadīto svētku rīcības komitejas, divi pārstāvjiem no LNAK un pa vienam pārstāvim no 13 dažādām organizācijām, kā mākslinieku vienības, daiļamatnieku savienības, preses biedrības, DV u.c.

Sapulci vadīs padomes priekšsēdis komponists un diriģents Arvīds Purvs, bet pārskatus par aizvadīto dziesmu svētku rīcības komitejas paveikto darbu sniegs priekšsēdis Žanis Šmits, sekretāre Aija Kārkliņa un finanču daļas vadītāja Mirdza Gruzīte. Sapulces dienas kārtā ietilpst arī nākamo dziesmu svētku Kanadā laika un vietas izraudzīšana.

Pēc Dziesmu svētku biedrības statūtiem, šajā sēdē bez tam pārvēlama uz 4 vai 5 gadiem (atkarībā no gadu atstarpes starp svētkiem) kā padomes vadība, tā arī Dziesmu svētku biedrības valde, kuŗa darbojas nepārtraukti, veicot kārtējo biedrības darbu.

Delegātu reģistrēšanās sāksies pl. 9.30. Piezīmējams, ka katram delegātam ir tikai viena balss. Ja kāds padomes loceklis pats nevar sēdē ierasties vai pārstāv vairākas organizācijas, tas var savu balsi deleģēt kādam citam Kanadas koristam vai dejotājam, bet katra deleģēšana izdarāma rakstiski.

A. P.

Atbalstīsim Latviešu Nacionālo Fondu

Latviešu tauta okupētajā dzimtenē gaŗajos apspiestības gados ir daudz cietusi. Apspiestība un vajāšana nav mazinājusies, bet gan vēršas plašumā, jo sevišķi pēdējā laikā, iznīcinot lauku sētas un ierīkojot krievu šādžas, tādā kārtā iepludinot svešus ļaudis mūsu zemē. Ar to tiek iznīcināta arī latviešu tautas dvēsele. Ir ļoti svarīgi uzturēt kontaktu ar tautu svešumā un tautu dzimtenē, kas cieš svešas varas spaidos.

Kontaktus Baltijas jūras krastā ilgu gadu darbā izveidojis Latviešu Nacionālais Fonds. Pa dažādiem ceļiem tas sniedz informāciju mūsu tautas nacionālā spēka kodolam dzimtenē. Saņemot informāciju no okupētās Latvijas, fonds to publicē laikrakstos un Nacionālā Fonda izdevumos, dodot tautiešiem ieskatu par notikumiem, kas nav sasniedzami tūristiem.

Latviešu Nacionālais Fonds Stokholmā, sadarbībā ar Latvijas Sarkano Krustu, veic ievērojamu darbu latviešu nacionālpolitiskā laukā ar dažādām publikācijām angļu un citās valodās par Baltijas valstu problēmām, cieši sadarbojoties ar citām komūnistu apspiestām tautām.

Mūsu tautas liktenis atkarīgs no mums pašiem svešumā un dzimtenē. Mūsu tauta vēl nav zaudējusi cerības, bet sīksti turas savās garīgās un fiziskās pozicijās. Turēsim arī mēs šīs pozicijas. Tēvzemes apmeklējumos nezaudēsim savu nacionālo stāju un lepnumu, klanoties apspiedēju priekšā. LNF pastāv iespējas dažādos veidos ievest okupētajā dzimtenē laikrakstus un grāmatas. Visvairāk pieprasītas ir publikācijas par mūsu valsts neatkarības laiku, brīvības cīņām, Latviešu leģiona kaŗa gaitām, mūsu politiķu memuāri, jaunatnes un mūsu darbība trimdā. Šo uzdevumu veikšanai daudz darījis un dara Latviešu Nacionālais Fonds ar ilggadējo ģenerālsekretāru Andreju Eglīti priekšgalā. Bez jau agrāk izdotajām daudzajām publikācijām pēdējā laikā LNF izdevis brošūru ,,Fragmenti no čekas apcietināto sarakstiem''. Tāpat LNF kopā ar Latvijas Sarkano Krustu apņēmies turpināt deportēto un politiski vajāto liktenu apzināšanu. Šo svarīgo uzdevumu veikšanai ir nepieciešami līdzekļi. Lūdzam tautiešus atbalstīt ar ziedojumiem šo mērķi.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Informāciju sniedz LNF pārstāvji vai LNF Stokholmā.

A. Zaube

LATVIEŠI ! — LIDOSIM UZ — MINSTERES DZIESMU SVĒTKIEM

RĪKOJAM SEKOJOŠĀS TŪRES:

PASAULES BRĪVO LATVIEŠU DZIESMU DIENAS UN KULTŪRAS SVĒTKI MINSTERE, VĀCIJA 1987. gada no 2. VIII līdz 9. VIII

A — 1987. g. 30. jūlija līdz 15. augustam USA/Can.-Amsterdam-Munster-Brussels-Paris (atvada vakariņas EIFFEL tornī)-USA

AA — 1987. g. 10. augusta līdz 15. augustam /Can. Munster-Brussels-Paris (atvadu vakariņas - Eiffel tornī

no PARĪZES divas tūres:

B — 1987. g. 15. augusta līdz 28. augustam Paris-Geneva-Lausanne-Montreaux-Taesch-Zermit (ar Glacier Express) uz St. Moritz-Salzburg-Vienna-Munich-USA Can.

CC — 1987. g. 15. augusta līdz 31. augustam. Paris-Grenoble-Nice-Cannes-Monte Carlo-Avignon-Barcelona-Valencia-Granada-Cordoba-Seville-Lisbon-Salamanca-Avila-Toledo-Madrid-USA/Can.

Tuvāka informācija — lidojuma brošūras — un pieteikšanās:

BALTIC TRAVEL & TOURS, Inc.

P.O. Box 98794 SEATTLE, WA 98198-1728

Tel.: (206) 824-6612

— Telex 328951 * *RUNĀJAM LATVISKI* *

ASTA American Society of Travel Agents Allied Member

Draudzīgā aicinājuma devums

TLB Sestdienas skolā Draudzīgā aicinājuma akts sākās ar māc. F. Kristberga vadīto svētbrīdi. Foto J. Galejs

TLB Sestdienas skolas audzēkņi, vecāki un viesi Draudzīgā aicinājuma dienas svinīgajā aktā Toronto. Foto J. Galejs

Kā ik gadu, Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazija atzīmēja Draudzīgā aicinājuma gadadienu ar diviem sarīkojumiem, sniedzot šoreiz sava drāmas pulciņa gadskārtējā iestudējumā Rūdolfa Blaumaņa četru cēlienu lugas No saldenās pudeles divas izrādes, 24. un 25. janvārī Latviešu Namā. Abas izrādes noskatījās ap 400 apmeklētāju. Svētdienas izrādi noskatījās arī Archibīskaps A. Lūsis un LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks.

Draudzīgā aicinājuma sarīkojums ievadīja arī Kronvaldu Ata 150. dzimšanas dienas atceres gadu. Par Kronvaldu Ati referēja ģimnazijas skolotāja dzejniece Guna Ikona-Krūmiņa, apskatot viņu kā nacionālo cīnītāju, nacionālās apziņas modinātāju, skolotāju un valodnieku. Savā īsajā mūžā, nenodzīvodams pilnus četrdesmit gadus viņš paveicis milzum daudz. Kronvaldu Atis radījis daudz mūsu valodas jaunvārdu, kuŗi tagad liekas neaizstājami, kā: vēstule, vēsture, dzeja, daile, tēls, balva, sūtnis, burtnīca, pilsonis udc. Pārvācošanās ietekmē toreiz, vairāk kā pirms simts gadiem, paregoja, ka latviešu valoda jau pēc piecdesmit gadiem nebūšot vairs dzīvo valodu saimē.Kronvalds savās runās, rakstos un darbos modināja nacionālo pašapziņu. ,,Vai vēl sadzirdam un uzklausām Kronvalda aicinājumu runāt latviski?'' jautāja referente, saskatot mūsu valodas apdraudējumu arī mūsu dienās.

Ģimnazijas drāmas pulciņš ievērojami palīdzējis paplašināt un nostiprināt audzēkņos latviešu valodu un vairojis interesi par teātri. Pulciņu šajos gados vadījuši mūsu pazīstamie teātŗa režisori. Hugo Miķelsons pulciņu vadījis 18 gadus, izvēloties lugu arī šī gada izrādei. No viņa drāmas pulciņa vadību pārņēmis Ernests Jurševskis un pašlaik pulciņu vada tā dalībniece un agrākā ģimnazijas absolvente Sandra Markitante-Cifersone. Izrādes vadītāja bija absolvente Dagnija Tauriņa.

Lugas izvēle šogad bijusi laimīga, jo Blaumaņa darbos bagāta latviešu valoda. Saldenajā pudelē daudz latvisku izteicienu un asprātību: ,,Esmu taisns kā svece baznīcā'' (Taukšķis), ,,Cūka apēdusi naudu, bet netīšam'' (Krišs), ,,Gribu nomirt puisī''... u.t.t. Tēlotāji nāca no visām ģimnazijas klasēm. Četrās meiteņu lomās bija Kristīne Sputare no 3. klases, Ingrīda Jansone, Sandra Ezera un Sandra Priedīte no 4. kl., piecās zēnu lomās — Gundars Briedis, Ivars Enzeliņš un Pēteris Brīviņš no 2. kl. un Markus Brants un Andris Ābols no 3. klases. Visi skaisti notēloja savas lomas, lai gan jauniešiem vecāku ļaužu lomās grūti iejusties piem., vecais Taukšķis (Markus Brants), atgūdams Kriša (Ivars Enzeliņš) nozagto naudu, aiz prieka palēcās gaisā ar jauneklīgu veiklību. Ezerlauku māte (Kristīne Soutara) un Krustmāte Lavīze (Sandra Ezera) itin labi iejutās savās lomās, sevišķi Lavīze savā pateicīgajā lomā ar gaŗo tuteni rokā. Ezerlauku mantiniece Marija (Ingrīda Jansone) un māju puisis Mārtiņš (Gundārs Briedis) izprotoši tēloja lauku jauniešu biklo mīlestību. Saderīgs saspēlē bija precētais kalpu pāris Pičuks (Pēteris Brīviņš) un Auce (Sandra Priedīte). Bagātais saimnieks un tiesas priekšnieks Rindens (Andris Ābols) savu nelielo lomu veica izturēti un ar vajadzīgo cieņu, kādu prasa viņa amats un mantas stāvoklis. Visi bija labi samācījušies savas lomas un izcēlās ar nevainojamo valodu. ,,No lielajiem aplausiem un smiekliem izrādes laikā publikā, jādomā, ka izrāde tai patikusi,'' izteicās režisore Sandra Cifersone nobeidumā.

Draudzīgā aicinājuma atceres uzrunu pirms izrādes teica abiturijas klases audzēkņi Pēteris Kaļiņš (sestdien) un Monika Timbere (svētdien). Viņi stāstīja par Draudzīgā aicinājuma rašanos un nozīmi latviskās izglītības atbalstīšanā ar latviešu organizāciju un sabiedrības ziedojumiem. Starpbrīdī notika labvēļu ziedoto laimestu izloze abās dienās. Izlozi bija izkārtojusi Skaidrīte Tērauda. Starp lielākajiem laimestiem izlozēja arī mākslinieku Agra Anšmita un Eduarda Dzeņa dāvātās gleznas. Izlozei laimestus bija dāvinājuši vēl sieviešu koris zīle (skaņu plates) M. Kaļiņš, S. Kampbela, S. Tērauda, S. Ozola, F. Neimanis un I. Freimanis.

Ģimnazijas direktrise V. Slavieša pateicās visiem dāvinātājiem un ģimnazijas atbalstītājiem visādos veidos, skolēnu vecākiem, darbiniekiem, drāmas pulciņam ar režisorēm S. Cifersoni un D. Tauriņu, Hugo Miķelsonam par padomu un palīdzību izrādes sagatavošanā, kā arī skolas žurnāla Sīkumi redaktrisei Sandrai Priedītei ar palīdzi Sandru Ezeru un atbildīgai redaktrisei Gunai Ikonai. Skolotājs Pauls Legzdiņš nolasīja pirmo kritiku par Sīkumiem, kas bagātīgs saturā, ar lielisku ievadrakstu, talantīgiem stāstiņiem un dzeju.

Ģimnazija Draudzīgā aicinājuma zīmē saņēmusi vairākus organizāciju dāvinājumus: no latviešu luterāņu baznīcas un Sv. Jāņa draudzes padomes — 200 dol. no katras; DV Kanadas valde dāvinājusi 100 dol. iepirkšanās zīmi grāmatu iegādei; 100 dol. ziedojuši — DV Toronto nodaļas vanadžu kopa, Latviešu virsnieku apvienība Kanadā, Toronto korporāciju kopa, Toronto Austrumu draudzes dāmu komiteja 150 dol. un Studenšu korporāciju kopa 125 dol. Lielāko individuālo ziedojumu nodevis E. Lazdiņš — 200 dol., R. un V. Ozoliņi 160 dol., pa 100 dolariem — Kr. un N. Puriņi, un V. un A. Kaļiņi. Grāmatas dāvinājuši DV Toronto nodaļa, M. un I. Zaļupi, nelaika Pēteŗa Ikšeļa atraitne (atmiņas par atsevišķo studentu rotu).

Pēc abu dienu izrādēm darbojās vecāku padomes kafijas un cepumu galds ar galveno saimnieci B. Priedīti. Jaunieši gāja rotaļās un dejoja tautiskās dejas. Sarīkojuma norisi vadīja skolotāja I. Kukse, no skolēniem — Pēteris Kaļiņš.

V.S.

Mēs esam pārvietojušies

GARDENIA FLOWERS & GIFTS INC

5165 YONGE ST. WILLOWDALE, ONT.
M2N 5P5
733-4515 · 733-4516

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI

Veikals atrodas pie Park Home apakšzemja, ko atklās š.g. maijā.
Piegāde Torontō, priekšpilsētās un visā pasaulē.
Akceptējam galvenās kreditkartes.

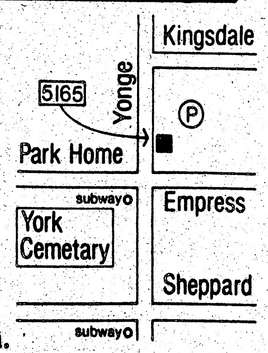

Auto novietošana veikala ēkas aizmugurē

Pirmdienu vakari Centrā

Pirmdien, 2. martā, pl. 19.30
Pirmizrāde Kanadā
LATVIANS in NEBRASKA

Latviešu Fonda atbalstā video lente.
Ievadvārdi — Klāvs Zichmanis

TORONTO ZIŅAS

● Veco ļaužu mītnes Kristus Dārza valde 23. janvārī bija rīkojusi īpašas vakariņas, lai izteiktu atzinību 18 brīvprātīgajiem darbiniekiem. Paši iemītnieki bija sagatavojuši priekšnesumus — dziesmas, deklamācijas un lasījumus. — Toronto latviešu baptistu draudzes māsu pulciņš 31. janvārī ieradās Kristus Dārzā un ar dziesmām, ziediem un kliņģeri apsveica desmit iemītniekus, kam janvārī bija dzimšanas dienas. Gaujas (14.) gaidu vienības guntiņas vadītājas M. Budrēvicas vadībā izdalīja guntiņu ceptās piparkūkas. Kristus Dārza 28. janvāra valdes sēdē pieņēma 1987. gada budžetu ar deficitu, kādēļ būs nepieciešāami paaugstināt iemītnieku mēnešmaksas par amp. 20 proc. Tās tomēr būs zemākas nekā citās šāda veida privātās mītnēs. Kristus Dārzā pašreiz ir 89 iemītnieki, 80 gadu un vēl vecāki.

● DV Toronto nodaļas tautas deju kopa Daugaviņa rīko kopīgi ar igauņiem, lietuviešiem un ungāriem sestdien, 28. februārī, pl. 19:30 Seneka kolledžas Minklera auditorijā tautisko deju uzdevumu: Have you seen? Piedalās Daugaviņa, igauņu Kungla, lietuviešu Gintaras un ungāru Biharin, tuvu pie 100 dejotāju. Notikuši jau pieci kopēji deju mēģinājumi. Uzvedums Vai esit redzējuši? ir stāsts par meiteni, kas kara laikā pazaudējusi savu līgavaini. Meitene ceļo pa vairākām zemēm — Igauniju, Latviju, Lietuvu, Ungāriju, līdz beidzot atrod meklēto līgavaini. Uzvedums beidzas ar kāzu skatu. Šis ir pirmais mūzikālais baltiešu deju uzvedums. Viss uzvedums ilgst divas stundas. Ieejas kartes iepriekš iegūstamas pie deju kopu dejotājiem. Latvieši tās var iegādāties Daugaviņas mēģinājumu laikā sestdienās no pl. 18:00 Latviešu Centrā, vai sarīkojuma dienā pie kases.

● Reliģisko pārdomu pēcpusdienā 4. februārī Centrā, ko vadīja māc. A. Celms, referēja māc. Ā. Čops. Viņa tēmats bija: Pasakas, mīti un Dieva vārds. Pasakās atspoguļojas tautas attīstība, domas un pārdzīvojumi. Mūsu tautas pasakas ir nesarakstīta tautas bibliotēka. Vecajām tautām, kam bija rakstu valoda, pasakas saglabājušās senos rakstos. Māc. Ā. Čops ievadīja no Mozus grāmatas par Paradīzes dārzu, kas radies zemitu mītu ietekmē. Šinī mītā izteiktas dziļas domas — grēka apziņa. Arī Poruks savā dzejā saskatījis, ka jaunatne savā iesvētīšanas dienā tiek ,,izdzīta'' no bērnības paradīzes, kad jaunietim jāuzņemas pašam atbildība par ļauno un labo. Nākošā reliģisko pārdomu pēcpusdiena 18. februārī pl. 13:00.

● Svinīgā dievkalpojumā, ko Sv. Andreja baznīcā 1. februārī vadīja evaņģeliste Aina Avotiņa, piedalījās Gaujas (14.) un Rīgas (72.) skautu vienības ar saviem karogiem. Pēc dievkalpojuma gaidu un skautu saime ar viesiem pulcējās abu vienību 36. gadasvētku sarīkojumā baznīcas zālē. Programmas norisi vadīja vad. — vietniece Silvija Tinta. Atklāšanas runu teica vecāku padomes priekšnieka vietnieks A. Briedis. Apsveicējos bija Kanadas gaidu jendas priekšniece vadītāja Silvija Ozola, skautu pilnvarnieku padomes priekšsēdis vad. A. Budrēvics un Kanadas skautu jendas priekšnieks vad. S. Leimanis. Apsveikumiem sekoja gaidu un skautu priekšnesumi. Rīgas (72.) skautu pulciņa vadītājs Edvīns Kalniņš pastāstīja par pulciņa darbu, bet skauti sēja kāpnes pa kuŗām viss pulciņš uzkāpa zāles balkonā. Mazskautu pulciņš, ko vada Namejs Batraks, dziedāja mazskautu dziesmas. Dižskauti vad. L. Gobas vadībā bija sagatavojuši uzvedumu ar dziesmām — Meita gāja uz avotu, Gaujas gaidu vienībai bija priekšnesums Draudzības lokā, piedaloties guntiņām, gaidām, lielgaidām un vadītājām, nobeidzot priekšnesumu ar kopēju Austras Martinsones dziesmu Gauja, Gauja upe strauja. Roveru dzimtas vecākais Andris Leimanis rādīja slīdītes no pēdējās lielgaidu un roveru kopējās nometnes Mūža mežos un slēpošanas izbraukumiem. Nobeigumā abu vienību priekšnieki, vad. Ilze Kalniņa un vad. Vilnis Ezers, pastāstīja par skautu un gaidu organizācijas jubilejas nometni Draudzības lokā šogad ASV, skautu organizācija 70, gaidu — 65 gadi. Apmeklētāji varēja iegādāties suvenīrus ar Draudzības loka zīmēm, kā arī jauno pavāra grāmatu Pirmais kumoss. Cienasta galdus bija klājusi vecāku padome.

● Kanadas un ASV lielgaidu un roveru kopējs gadskārtējais slēpošanas izbraukums, jau 17. reizi pēc kārtas, šogad notika 16., 17 . un 18. janvārī Greek Peek kalnos Ņujorkas štatā pie Kortlandes. Izbraukumā pulcējās 52 dalībnieki no Toronto, Hamiltonas, Ņujorkas, Bostonas un Klīvlandes. Šo izbraukumu organizēja Ņujorkas lielgaidas un roveri. Nākošo izbraukumu paredz rīkot Kanadā, Toronto lielgaidu un roveru izkārtojumā.

● Toronto mednieku un makšķernieku kluba gadskārtējā Zaķu balle 31. janvārī Latviešu Namā bija pulcinājusi 120 apmeklētāju, to vidū arī no Hamiltonas kluba. Medījumu un zivju izlozē bija 45 laimesti, 20 žāvētas foreles, svaigas līdakas, 5 tītari, 4 alņu un 4 briežu cepeši u.c. Visus laimestus bija ziedojuši kluba biedri. Pikreli svara noteikšanai bija dāvinājis A. Tropiņš. Zivs pareizo svaru (10 mārc. 8 unces) noteica Viktors Petrovs. Izlozi vadīja kluba priekšnieks J. Atmats ar palīgu D. Mārzonu. Par apmeklētāju pacienāšanu gādāja kluba dāmas ar H. Auptmani. Deju mūzika — I. Zakuļa.

● Turpmākie Latviešu Balss radioraidījumi 21. februārī, 7. un 21. martā, 4. un 18. aprīlī, 2., 16. un 30. maijā (CHIN FM 1540) pl. 22:30. Latviešu Balss izplatījis aptauju klausītājiem, aicinot atbildēt desmit jautājumus: kāda dzirdamība, kuŗš raidījums paticis vislabāk, kādus raidījumus vēlētos vairāk, ko nē un kādi būtu ieteikumi. Aptaujā lūgts uzdot arī klausītāja vecumu un dzimumu, bet ziņu sniedzējs ir anonims. *Latviešu Balss* adrese: *125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9.*

● Veco ļaužu mītnē Kristus Dārzs bieži iegriežas apmeklētāji, gan no latviešu draudzēm un organizācijām, gan privāti. Rēgulārus apmeklējumus uzsākusi arī tuvējā Kleinburgas pamatskola. Par vienu šādu apmeklējumu 3. februāŗa izdevumā ziņojis vietējais laikraksts Bolton Enterprise, kas apkalpo arī Bramptonu, Kaledoniju un citas apdzīvotās vietas, četru sleju lielā rakstā, kuŗā ievietoti arī divi foto attēli. Apmeklējumi turpināsies divreiz mēnesī. Laikraksts ievietojis arī interviju ar Kristus Dārza direktrisi Editi Zariņu, ka mītne atklāta 1985. gada decembrī un pašlaik tanī ir 90 iemītnieku. Starp latviešiem arī četri ,,angliski runājošie'', viens vācietis un viens krievs. Laikraksts vēl piebilst, ka daudziem nav ģimenes, vai tās atrodas pārjūrā un ka īpašums atrodas uz latviešu ziedotās zemes.

● Latviešu Centra 1. februāŗa azaida referātā fizioterapiste Ruta Kaļiņa stāstīja par mugursāpēm, ko noklausījās 150 apmeklētāju. Referātu ievadīja un ar referenti iepazīstināja Silvija Zeltkalne. Izrādīja arī īpaši sagatavoto video filmu, parādot vingrinājumus, kas palīdz nostriprināt elastīgu mugurkaulu, kas cieš arī no nepareizas ķermeņa stājas. Fizioterapija ārstē kaulus un muskuļus bez medikamentiem. Ilgstošu sāpju gadījumos jāmeklē ārsta palīdzība, lai noskaidrotu kādu dziļāku cēloni. Piemēram, izmeklējot nieres. Referāts ilga vairāk par stundu. Video filmas kasete ar brošūru attiecīgiem vingrinājumiem dabūjama DV grāmatnīcas salonā Centrā.

● Dievturu Burtnieku gadskārtējā saietā pārrunāja turpmāko darbību šinī gadā un sarīkojumu plānu. Tuvākais sarīkojums būs Lieldienu daudzinājums 22. martā pl. 11:00 Latviešu Centrā. Kases atlikums uz šo gadu bijis 2281 dol., bēru kasē uzkrājies 7405 dol. Burtnieku draudzes valdes sastāvs: vadonis A. Pērkons, priekšnieks A. Memenis, sekretārs J. Vandelis, kasieris I. Palieps, biedrzinis A. Brumelis; pārraugi — V. Blūms un J. Memenis.

● Makšķerējot uz Simko ezera ledus, 6. februārī sirdstrieka pārsteigusi 74 g. vecumā torontieti Jāni Voldemāru Fogeli, kas ir rakstnieces Ingrīdas Vīksnas vīrs. Izvadīts 10. februārī no Rosara bēŗu nama uz Jorkas latviešu kapiem.

● Toronto lietuviešu kopība rīko Lietuvas valsts proklamēšanas 69. gadasvētkus 15. februārī pl. 16:00 Misisagā. Pieņemšana 13. februārī pl. 19:30 lietuviešu Augšāmcelšanās baznīcā, 1011 College St. Igaunijas proklamēšanas 69. gadasvētki 22. februārī ar svinīgu aktu Toronto universitātes aulā.

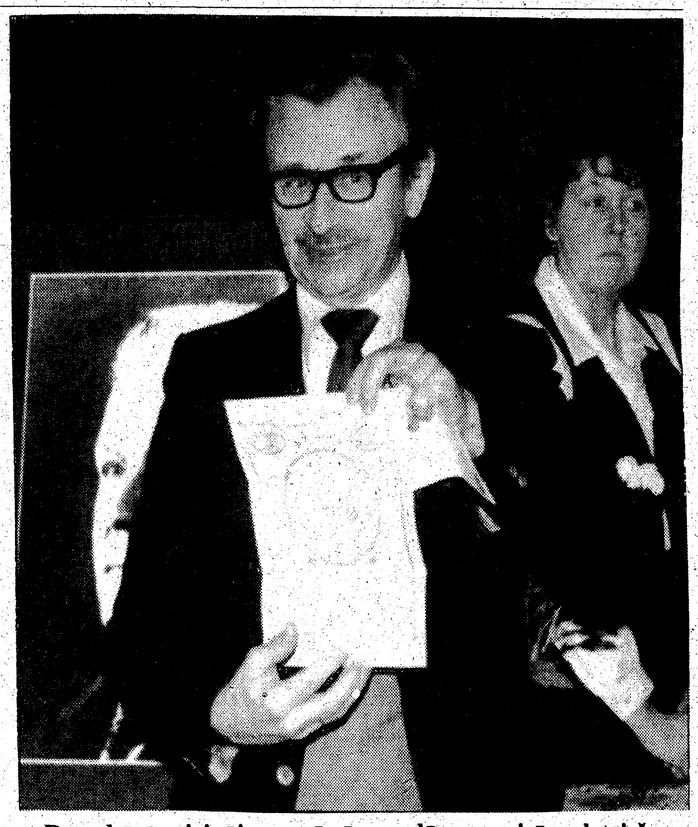

Draudzīgā aicinājuma zīmē — dāvana visām latviešu skolām Kanadā. TLB Sestdienas skolas Draudzīgā aicinājuma sarīkojumā 24. janvārī DV KV velti — $100 iepirkšanās zīmi DV grāmatnīcā skolai nodeva H. Miķelsons. Aizmugurē Toronto vanadžu priekšniece A. Jākobsone, kas skolas saimi sveica vanadžu vārdā. Šādas iepirkšanās zīmes DV KV ir atvēlējusi visām latviešu skolām Kanadā.
Foto J. Galejs

GRUPU LIDOJUMI UZ RĪGU 1987.G.

APMEŠANĀS RĪGAS JAUNAJĀ VIESNĪCĀ *„LATVIJA"*
VISS IESKAITĪTS — VIA HELSINKI un TALLINA
VISĀM GRUPĀM 12 vai 13 DIENAS RĪGĀ

1) No 8.—23. maijam	Can. $2100.00	12 dienas Rīgā
2) No 22.maija—6.jūn.	Can. $2200.00	12 dienas Rīgā
3) No 12.—27. jūn.	Can. $2300.00	12 dienas Rīgā
4) No 26.jūn.—11.jūl.	Can. $2400.00	12 dienas Rīgā
5) No 10.—25. jūl.	Can. $2400.00	12 dienas Rīgā
6) No 24.jūl.—8.aug.	Can. $2400.00	12 dienas Rīgā
7) No 7.—22.aug.	Can. $2400.00	12 dienas Rīgā
8) No 21.aug.—5.sept.	Can. $2200.00	13 dienas Rīgā
9) No 4.—19. sept.	Can. $2200.00	13 dienas Rīgā

Pēc pieprasījuma varam izkārtot ilgāku uzturēšanos vēl kādā citā Rietumeiropas pilsētā.

Individuāli izkārtojams saīsināts uzturēšanās laiks Rīgā.

Ja domājat aicināt radus ciemos šeit, vai vēlaties viesu vīzu, lai apciemojuma laikā Latvijā dzīvotu pie radiem, tagad ir īstais laiks sākt vajadzīgo dokumentu sagādi.

Visās tūrēs ieskaitīts: lidojums turp un atpakaļ, visi nodokļi, visur pirmās šķiras viesnīcas, visi transferi, ekskursijas visās vietās, maltītes, u.c.

Sīkāka informācija un rezervācijas:

ATLAS TRAVEL SERVICE

103 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT., M6R 2K9

Tel. (416) 531-3519

RUNĀJAM LATVISKI!

Latviešu Daiļamatnieku savienība Kanadā

atsāk šādus kursus Toronto Latviešu Centrā:

a) tautas tērpu darināšana un dažādi baltie izšuvumi. Vad. O. Mežule.

b) aušana stellēs — vad. Z. Enzelīna.

Lūdz pieteikties pie O. Turķa (416) 255-4390.

Leonija Ozolkalne

Kur tu esi?

(50. turpinājums)

Kāpiens lejā ir daudz grūtāks nekā gājiens augšā. Aiz saknēm aizķērusies kāja slīd, ceļgalam slīpumā saļodzoties. Nākošais solis dzen skriešus, ir jāturas, lai nekristu. Bet aiz saknes aizķēries paliek kurpes purngals. Atbalsta un pieturas neatrodot, vairākkārt apmetoties ripā, kā ritenis kūleniski tā aizripoja līdz nākošajai saknei, nespēdama kritienā noturēt līdzsvaru, izkasot sūnu un zāli. Neatturami metās lejā, atstājot aiz sevis padziļu vagu.

Beidzot, apķērusies aiz sīkas priedītes kā līgavas, Anda aizelsusies apstājās.

Pametot skatu augšup, no kurienes tā bija kūleņojusi lejā, bija brīnums, kā viņa nebija izmežģījusi kāju. Virs galvas tai palika galotņu šalkšana, zem kājām šalkoja tāda pati zaļu zaru jūra. Vietām caur zaru izciļņiem redzēja zilu debesi un pa reto zaru spraugu kādu tālu klajumu, kas it kā peldēja zaļo mežu vidū.

Jo kāpiens nāca zemāk, jo koku blīvums kļuva necaurredzamāks. Trūdu blīvums un drēgnums kļāvās cieši klāt. Sabiezējot krēslai, vasarā izžuvusī strauta gultne, kuŗu kalnieši lietoja pār taku, vairs tikko bija saredzama. Kājas pinās ūdens saskalotos, biezajos trūdos.

Gandrīz ar naidīgu spēku sašūpojās meži. Draudot ierūcās gaiss, rudens vakaram satumstot kalnos. Pelēkā stunda sekoja ik solī, debesīm satumstot smagām.

— Vai tā ir Dieva krunkotā piere — šie mākoņi, tur augšā? Vai Tu man dusmo, ka Tevi piesaucu tik bieži?

Un tad sāk rasot. Lieli, salti pilieni sitas Andai sejā. Nē, viņai nav bail, ir tikai liels nogurums un netīksme ļaut naktij un mežam sevi pārmākt. Nē, mežs nav draudīgs un ļauns, tikai dabas elementi tanī darbojas.

Un tad sākās.

Pelēks ūdens smagā straumē gāzās lejā. Skatam pazuda ceļš un ainava. Ar tausti un lielu piepūli ir liekams ik solis. Pirmo reizi ejams, šis ceļš bija svešs, un lietū ceļš atpakaļ ir pārvērties pavisam. Lai nokļūtu kalnu ciemos, no pakalna uz pakalnu bija izbūvētas pagaŗas akmens kāpnes — kalniešu satikšmes ceļi. Nu lietus gāzē, tie putoja kā neganti strauti, kāpienu pa kāpienam uztveŗot plūstošo ūdens šalti, kas strauji joņojot klupa lejup pa pusotra soļa platam kritienam.

Bija bīstami likt kāju, lai neslīdētu, lai straume neparautu gar zemi. Bet šī bija vienīgā iespēja virzīties uz priekšu, ja ceļinieks negribēja palikt melnā, slapjā naktī uz lauka. Un ūdens pārpludinātās kāpnes bija vienīgā zīme, ka te tiešām ir ceļš.

Apkārtnes kalnos bija gan izkaisītas daudzās sīkmājiņas, varētu kur ieiet un apsildīties, bet tās tagad paslēpušās un iegrimušas tumsā, ūdens straumēm aizklājot skatu. Bet — kamēr uzrāptos pāri stāvajām kalnienēm, varētu pavisam novirzīties no ceļa, un tad gan nakts un plūdi varētu aizskalot kā nebijušu. Un atstatumi te ir tik mānīgi; skats gan redz, ka tepat, akmens sviediena atstatumā ir ciemats ar baznīcas torni, bet līdzko sāc iet, ceļš vijas kalnam apkārt, lokiem vien, nemaz netopot tuvāk. Ir jāsteidzas, līdz caurspīdīgajā pelēkumā var vēl daudzmaz ko viedēt.

Ūdens pār kāpnēm gāžas platā straumē, kokiem elsojot un stenot. Nāk neatlaidīgi nomācošā tumsa. Soļi pret straumi ceļas gausi, cīnoties ar putainajiem viļņiem, kas ik mirkli tiecas nogāzt gar zemi. Saltums tirpina locekļus, nakts aklums maldinot mulsina nost no ceļa, kas cauri no gaisa nākošajām ūdens strūklām tik tikko viežams. Ja saules stundā šis ceļojums bija kā rotaļa, tad tagad tā bija cīņa, ūdenim katru speŗamo soli dzenot atpakaļ. Nupat solis ielīkst kā dziļā akā, ūdenim apņemot lielus. Straume paķērusi pēdu, noslidinot to veselu kāpienu zemāk. Ceļgals saļodzījās kritienam.

Sirds aizkususi elsaini iejautājās: vai es stāvu pie Nezināmā vārtiem, gaidot tos atveŗamies? Krūtis briest aizturētās elpas piepūlē. Uzkrāto, neizpūsto elpas vilcienu ir tik daudz, ka tā paliek velti plātot muti un ķeŗot gaisu, stāvot ar negribētu asaru pielijušām acīm. Tās neatvieglo, tikai papildina mokošo sajūtu.

Skaņi urdzēdams veļas kalnu strauts.

Pēkšņi ar visu krūti Anda atsitās pret kaut ko cietu. Tās taču klintis, stāvie, augstie Alpi, dvesdami vēsu saltumu...

Kāpēc man no šīs nakts ir jāizkāpj? Es varu palikt kā koks, kā akmens, kā šie kalni ap mani. Pieaugt kā piepe satrunējušam stumbram. Un Andas piere piespiežas akmens sienai. Salta un cieta tā atstumj. Ak, šis mānīgais, sološais un reizē atrāvīgais kalns!

Vējš saltos drebuļos sapurināja Andas plecus. Nomācošā tumsa kā smaga siena ik solī atbīdāma atpakaļ, lai izlauztos uz priekšu. Lejup skrejošā straume nesa izirušu sniega drumslas. Ik kāpiens ar dziļu kritienu nesa lejup, ik solī aukstām šļakatām apsitoties līdz ceļgaliem. Ūdens murmulēja, un tumsa mazliet pelēcīgi gaismojās. Tā vien likās, ka naktij nebūs gala, arvien dziļākai tumsai pārklājot visu. Tikai ūdeņi burbuļoja, šalca un saldēja. Tie, kas nāca no gaisa, un tie, kuŗos viņa brida. Cauri mētelim drēbes bija slapjas līdz ādai. Vaigs no asā vēsuma sāka sūrstēt. Ceļgali stinga, negribēdami lāgā locīties. Uz priekšu varēja kulties, paļaujoties tikai uz instinktu. Abpus ceļam stāvēja mežainie kalni, kuŗu galotnes, pār galvu locīdamās, sasniedzās slepus čukstos, runās un draudos. Likās, ka veselas upes karātos gaisā. Jau ar pirmajām lāsēm Anda bija slapja līdz ādai, cenšoties vilkties uz priekšu, lai nesastingtu nespēkā un mazliet sasiltu. Kalns pēc kalna nesa lejup — upe augšā, upe zem kājām.

Pēkšņi pavērās mākoņi. Zibens nokāpa lejā šaustīt un rāt draudīgā debesu dusmībā, ūdens straumēm arvien vēl lejoties lejā.

— Tavs spēks, Tava valstība... dusmās virpuļoja pāri.

Cauri vējam dzirdēja kā tālu un pazīstamu: bang, bang! skaņu, baznīcas tornim skaitot savu lūgšanu. Nu solis samanīja cietu ceļu zem kājām, atduŗoties pret laternas stabu.

Ciets ceļš zem kājām garantē, ka nu ir uzvarēta vētra, tumsa un strauts.

Nu laterna apgaismo izļodzījušos tiltiņu un ceļu, kuŗu sataustot zem kājām, cilvēks top drosmes un paļāvības pilns. Biezā migla bija slāpējusi laternas gaismu, kas iztālēm nebija saredzama. Miglai atkāpjoties, bija saredzamas platās, ērtās kāpnes, kas no ielejas veda uz Oberstaufenas miestu, kas snauda tepat uzkalnā.

Spēka kaulos bija palicis pavisam maz, ik pussolī bija jāapstājas. Vaigi kvēloja vēju aprauti, lietus skaloti. Gurdiem soļiem tā mēroja kāpienus, lai turpinātu ceļu uz savu viesnīcu. Mežs palika aizmugurē ar smagu šņācienu kā kupris ar nenoliekamu nastu.

Ceļa galā uz viesnīcu nogrand dobjš pērkons, atbalsu atbalsīm atsaucoties kalnos. Atskatoties Anda redz debesīs paveŗamies logu. Mākoņi sašķīst plūksnainās pūkās, miglai pieglaužoties zemei, saplokot, iesūcoties tajā un atstājot mitru sliedi uz ietvēm un biezu rasas kārtu zālāju mauros. Un Hochgrata smaile peld saulrietā majestātiska un varena.

Un lūgsna pati nāk:

— Pasargi, ak Kungs! Pasargi! Un paceļot vēlreiz acis, lūdzēja redzēja: rieta saule ievilkusi smaidu krustā sistā vaigā.

Ir novembŗa diena. Kāda 1944. gada novembŗa diena.

*

Pagriezienā uz viesnīcas pusi divi gājēji saskrējās viens pret otru.

— Pēter! — kur tu? — pārsteigums ir sievietes balsī.

— Anda! — un vīrieša tonis ir bargi pārmetošs.

— Un tu? —

— Biju kalnā.

(Turpinājums sekos)

Ella Andersone

Esi kā saule

Mākoņi kā balti vilnas kamoli
debesīs peld,
mājvietu meklē.
Saule kā valdniece,
zelta kroni galvā,
cauri baltajiem kalniem
uguns starus
dzen, zemi bada
un no cīruļziemas snaudas
modina.

Cilvēk!
Neesi baltais mākons,
ko katra vēja pūsma
trenkā.
Esi kā saule,
pasaulē klīzdams,
uguns vārdus ļaužu baros
sviedi.
Modini tos,
kas vēl vienaldzības miegā
dus.

Tautas,
mostaties!
Saslēdzaties!
Nokratiet vergu važas
un kā saule zemi
Brīvi sveiciniet!

* * *

E. Alka-Gaigala

Klusuma dziesma

Kas skaistāks kā klusuma dziesma,
Kur domas kā ēnas slīd.
Nav robežu mērauklu viņām,
Tās tuvumā—tālumā lielā,
Kā rēna gaisma spīd...
Tu runā ar rozi dārzā,
Ar putnu zarā, kas dzied.
Un vēja spārniem tu laidies,
Savu nosalušo sirdi sasildīt.
— Pāri jūrām, kalniem uz mājām,
Kur māsiņa vergojot cieš,
Savas bēdas un sāpes, kur bāri —
Ap Jāņu ugunskuru dzied.
„Kas tie tādi, kas dziedāja,
Bez saulītes vakarā...”
— Mājās nāci tu, māsiņa!
Svešo zemju stigātāja.
Kur, kur? — Tik klusuma dziesmā
Domās varu mājās iet...

* * *

Austra Balode

Eleģija

Saules dārzi aizlijuši,
Gaismas logi satumsuši —
Kur lai dvēs'le spēku rod?

Ēnu tekās tumsa baisa,
Soļus gurdus, smagus raisa —
Vai ar tumsu jāsarod?

Straujie vēji norimuši,
Tumšas eglēs sagūluši —
Vai tām savu meslu dod?

Gaišie prieka zvārgulīši
Klusē — negribot vai tīši —
Kā gan sirds lai veldzi rod?

* * *

Biruta Senkēviča

Kalpaka gars

Cauri gadsimtu verdzības tumsai
Nu izlauzās ilgotais cerību stars;
Kaujā pie Ventas brīvība ausa,
Cīņai spārnoja Kalpaka gars.

Pats viņš krita pie Airītēm kaujā,
Varoņu asinīm samirka sniegs,
Dzīvību izbeidza ticīgām sirdīm,
Tautai atausa brīvības rīts.

Sarīkojumu Kalendārs

Radio raidījumi Latviešu Balss, CHIN AM skālā 1540 pl. 22.30

21. februārī.

14. februārī Latviešu Centrā Siržu virpulī balle — Romas viesnīca Rīgā 1900. gadā ar kazīno Bruņinieku istabā. Kokteiļi pl. 19, dejošana pl. 20. Spēlēs orķestris Kaija. Biļetes Centra birojā un azaidā laikos.

14. februārī pl. 8.30 Scarboro kolledžas sporta centrā (Ellesmere—Military Trail) Toronto Draudzības kausa izcīņa volejbolā sievietēm un vīriešiem. Pl. 20 saviesīgs vakars Holiday Inn (Warden — 401).

15. februārī no pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā; pl. 14 vid. zālē kopējā LNJAK un Centra sarīkojumā pirmo reizi Toronto unstāsies vokālais ansamblis LAMPU DRUDZIS no ASV.

15. februārī pl. 12 (pēc dievk.) Sv. Jāņa baznīcas telpās draudzes dāmu komitejas pēcpusdiena. Piedalās: Indra Gubiņa un Ingrīda Vīksna.

19. februārī pl. 14 Latviešu Namā pensionāru sanāksmē priekšnesumos dzeja un dziesmas. Piedalīsies Silvija Vanka un Teodors Rozentāls.

21. februārī (sestdien) pl. 12 Latviešu Namā dāmu komitejas pankūku pēcpusdiena. Ieeja brīva.

21. februārī (sestdien) pl. 19.30 Latviešu Centrā: ,,Kas ir degpunktā latviešu sabiedrībā? — Latviešu jaunatne!'' Latviešu Studiju Centra Kalamazū audzēkņi viesosies ar uzvedumu ,,Dimdi, trimda!'' Sekos saviesīgs vakars ar dziesmām un iepazīšanos ar uzveduma dalībniekiem un Studiju Centru.

22. februārī (svētd.) pl. 11.30 DV namā DV biedru pilnsapulce.

22. februārī no pl.11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14.00 Dr. A. Vanags rādīs filmu un komentēs par iekšējām un ārējām norisēm cilvēka ķermenī.

22. februārī pl. 17 Latviešu Namā koncerts — Martha MacVicar — soprāns, Juris Cīrulis — baritons.

28. februārī (sestd.) pl. 19.00 Minkler auditorijā Daugaviņas uzvedums.

1. martā no pl.11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā.

1. martā (svētd.) pl. 13.00 DV namā vanadžu pilnsapulce.

2. martā (pirmdien) pl. 19.30 Latviešu Centrā — Latvians in Nebraska (skat. sludinājumu).

5. martā pl. 19 Saulaines vakariņas—gadskārtējais notikums Sv. Jāņa baznīcā par labu Saulainei. Pieteikties Sv. Jāņa baznīcā — tel.921-3327. Gaidīsim! Saulaines pārvalde.

8. martā (svētdien) pl. 14 Latviešu Namā Latvisko zināšanu seminārā referēs Dr. G. Siliņš — Prese un politika. Vadīs M. Vāgners. Sekos labvēļu pusdienas pl. 16.

8. martā pl. 18 Sv. Jāņa baznīcā pulkv. O. Kalpaka bataljona un visu latviešu karavīru piemiņas dievkalpojums.

14. martā pl. 19 Inn on the Park viesnīcas Park Ballroom Kalpaka balle.

14. martā pl. 19 Sv. Jāņa baznīcā Kamerkoncerts par labu baznīcas darbam Latvijā. Piedalās: Stīgu ansamblis, draudzes vokālais ansamblis. Diriģente Brigita Alka, ērģelniece Anita Rundāne.

21. martā (sestd.) pl. 19.00 DV namā Latviešu leģiona atcere.

4. un 5. aprīlī DV namā DV delegātu sapulces.

4. aprīlī (sestd.) plkst. 19.00 Latviešu Centrā DV vīru koŗa 20 gadu jubilejas sarīkojums.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 28. SEZONAS KONCERTI

2. aprīlī pl. 20, ceturtdien, Jane Mallett Teatre — Olga Grike, mecosoprāns no Vankuveras.

11. aprīlī pl. 19 Sv. Andreja draudzes koŗa gadskārtējais koncerts.

24. aprīlī (piektdien) pl. 20.00 DVTK. M. Zīverta: ,,Riebeklis'', ,,Sievasmāte un ,,Divkauja'', Fairview Library Theatre, 35 Fairview Mall Dr., Willowdale.

25. aprīlī (sestdien) pl. 16.00 DVTK M. Zīverta lugu atkārtojums — turpat.

3. maijā (svētd.) pl. 17.00 Latviešu Namā DV sieviešu koŗa Zīle koncerts.

SAULAINE

20! jūnijā Jāņi Saulainē. Saulainē mums labi klājas.

Latvijas sūtniecības Parīzē vadītājs

Kārlis Bērends

dzimis 1887. gada 27. aprīlī Dundagā,
miris 1987. gada 31. janvārī Parīzē.

Viņu piemiņā paturēs
Latvijas ārlietu dienesta darbinieki

Latvijas diplomāts aizsaulē

No Parīzes pienākusi sēru ziņa, ka š.g. 31. janvārī šīs zemes gaitas izbeidzis Latvijas lietvedis Francijā Kārlis Bērends. Ar viņu ir aizgājis viens no visvecākiem brīvās Latvijas diplomātiskā dienesta darbiniekiem.

Kārlis Bērends dzimis 1887. g. 27. aprīlī Dundagā, mācītāja muižas nomnieka ģimenē. Pēc Dundagas draudzes un Talsu pilsētas skolas nobeigšanas viņš pašmācības ceļā sagatavojas ģimnazijas gala pārbaudījumiem, kuŗus noliek Pēterpilī 1912. gadā. Tanī pašā laikā viņš Maskavā sāk studēt farmāciju, pēc gada pārejot uz Tērbatu, kur iegūst provizora gradu un sāk strādāt savā profesijā. Tērbatā viņš arī pievienojas studentu korporācijas Lettgallia saimei.

Drīz pēc tam, kad jaunā Latvijas valsts sāk organizēt savu ārlietu dienestu, tanī iesaista arī pārliecināto latviešu patriotu un valodu pratēju.

Diplomātisko karjēru Kārlis Bērends uzsāk sūtniecībā Helsinkos 1920.g. 15. decembrī. Seko darbs Ārlietu ministrijas Protokola nodaļā un sūtniecībās Stokholmā un Romā. 1934. gadā viņš pārnāk uz Ārlietu ministriju par Saimniecības un finanču nodaļas vadītāju, vēlāk par Administratīvā departāmenta direktoru. 1937. gadā Bērendu pārceļ uz Parīzi sūtniecības padomnieka postenī. Pēc sūtņa Dr. O. Grosvalda nāves 1962. gadā sūtnis Londonā K. Zariņš uz savu ārkārtējo pilnvaru pamata Bērendu ieceļ par Latvijas lietvedi Parīzē. Šo atbildīgo amatu Kārlis Bērends ir pildījis visu laiku.

Pēdējos gados viņa veselība sāka pasliktināties, bet gara možumu un darba spējas viņš saglabāja līdz pašam pēdējam brīdim. Pagājušā gada 15. decembrī viņu ievietoja slimnīcā, kur viņš slēdzis acis uz mūžu — tikai pāris mēnešu pirms savas 100. dzimšanas dienas, kuŗu atzīmēt viņš bija cieši nodomājis.

Ar aizgājēju iepazinos 1932. gadā, kad iestājos Ārlietu ministrijas dienestā. Esmu mācījies Kārli Bērendu cienīt kā nelokāmu latviešu patriotu, kā cilvēku ar lielu pienākuma apziņu un kā sirsnīgu kollēgu. Sadarbība ar viņu Latvijas valsts interešu laukā man devusi vērtīgu pieredzi. Latvijas ārlietu resora kollēgas un es personiski esam viņam lielu pateicību parādā par atsaucību un labiem padomiem.

Pēc turpat 100 mūža gadiem un daudz gadu desmitu kalpošanas Latvijas valstij un tautai, lai Kārlim Bērendam aizsaules ceļi ir gaiši.

A. Dinbergs,
Latvijas sūtniecības vadītājs Vašingtonā

Sūtņa K. Bērenda izvadīšanas ceremonija notika 9. februārī Parīzē. Šķirstu ar nelaiķa mirstīgām atliekām pārveda uz Londonu, kur to guldīja zemes klēpī Brukvudas kapos 11. februārī. Latvijas ārlietu dienestu pārstāvēja sūtniecības vadītājs Londonā Pauls Reinhards.

Aizgājējs bija izteicis vēlēšanos gulēt blakus savam draugam Pēterim Priedītim Brukvudas kapsētā.

Klausīsimies Makvikari un Cīruli

Latviešu Namā 22. februāŗa koncertā dzirdēsim soprānu Martu Makvikari un baritonu Juri Cīruli.

Ir grūti aptvert, ka pagājuši jau 30 gadi, kopš šos abus dziedātājus pirmo reizi dzirdēja Marisa Vētras studijas jauno dziedoņu koncertā. Toreiz studijā bija ap 30 dziedoņu ar dažādiem talantiem un cerībām. Bija iesācēji, kā Juris Cīruls un jau mūzikāli un vokāli progresējuši dziedātāji, kā Marta Makvikare. 1965. gada Ziemsvētku vakarā mira Mariss Vētra. Studijas audzēkņu mūzikālās gaitas turpinājās. No šīs lielās bijušo dziedātāju saimes tikai daži solisti vēl aktīvi turpina dziedāšanu.

Marta Makvikare sākusi savu mūzikālo izglītību Gleisbejā, Jaunskotijā; turpinājusi to Akādijas universitātē, Vulfvillē, kā arī Halifaksas Mūzikas konservātorijā. Halifaksā 1949. gadā viņa mācījās pie Marisa Vētras un piedalījās viņa vadītajos Jaunskotijas operas sabiedrības uzvedumos. Marta dziedāja konteses lomu operā Figaro Kāzas. Viņa turpināja savu mūzikālo izglītību Toronto Karaliskajā konservātorijā, kuŗu tā nobeidza ar A.R.C.T. gradu. Marta mācījās pie M. Vētras Toronto, veltījot speciālu ievērību operu, vācu un latviešu dziesmu repertuāram. Viņa vienmēr izcēlās ar savu ļoti labo dikciju latviešu dziesmās. Bieži pēc koncertiem latviešu klausītāji nāca un uzrunāja viņu latviski, pārliecībā, ka Marta mūsu valodu runā kā savu.

1956. gadu Makvikare pavadīja Vīnes Valsts operā, mācoties pie Kārļa Marca (Karl Marz). Pēc Marisa Vētras viņas skolotājs Toronto bija V. Kilberns.

Kopš 1970. gada Marta vēl joprojām papildina savu mūzikālo izglītību. Viņa studē atkal vienu gadu Vīnē, dod rēgulārus koncertus Toronto un Jaunskotijā, kā arī ar savu piedalīšanos atbalsta Marisa Vētras piemiņas fonda koncertu turneju. 22. februāŗa koncertā viņa dziedās četras J. Brāmsa, divas M. Heda un divas R. Kvintera kompozicijas.

Juris Cīruls sācis mācīties dziedāt Toronto Karaliskajā konservātorijā 1954. gadā, bet vēlāk pārgājis uz Marisa Vētras vokālo studiju. No 1960. līdz 1967. gadam viņš dzied kā profesionāls korists Kanadas operas kompanijā. 1961. gadā Cīrulim piešķiŗ stipendiju studijām Toronto universitātes mūzikas fakultātē. Kopš 1967. gada viņš saistīts kā solists un ansambļa dalībnieks Kanadas radiofonā CBC Ivana Romanofa grupā. Ar to Cīruls piedalās ik nedēļas radio un speciālos televīzijas raidījumos, bet vasaras sezonās dzied Ontario Place Foruma koncertos. Ir iespēlētas piecas Ivana Romanofa ansambļa skaņu plates; ansamblis arī dod mūzikālo fonu televīzijas reklāmām un filmām.

Beidzamo piecpadsmit gadu laikā Cīruls ir piedalījies daudzu vietējo koŗu koncertos, kā Sv. Andreja baznīcā, Festivala dziedātājos, Mendelsona korī un Metropolitana apvienotās baznīcas plaši pazīstamajās Gaveņa laika mūzikālajās programmās.

Liels mūzikāls pārdzīvojums Jurim Cīrulim bija piedalīšanās Igora Stravinska 75 gadu jubilejas koncertā Maseja Hallē, kur daļu no programmas diriģēja pats sirmais komponists.

No 1970. gada Juris Cīruls ir arī atalgots solists un baritonu sekcijas vadītājs kanadiešu baznīcās Vestonā un Toronto. Viņš ir viens no tiem dziedātājiem, kas pēc Marisa Vētras nāves ir turpinājis savu mūzikālo izglītību privātstudijās un kā profesionāls dziedātājs ir vairāk pazīstams kanadiešu sabiedrībā nekā latviešu.

22. februāŗa koncertā Juris Cīruls dziedās Alfreda un Jāņa Kalniņa kompozicijas.

Šajā koncertā dzirdēsim pavadītāju Fanniju Levitāni. Viņa studējusi Briselē, Beļģijā (Academie de Musique D'Anderlecht). Papildinājusies pie Charles Scharres. Toronto viņa strādā Karaliskajā konservatorijā par klavieŗu skolotāju un vokālo repertuāristi. Fannija ir bijusi Makvikares un Cīruļa pavadītāja vairāk nekā desmit gadu.

Savos 30 kopā nodziedātajos gados abi dziedātāji ir vienmēr centušies turēt augstu mūzikālo standartu. Viņu repertuārā ir daudz duetu. Koncertā dziedās duetus angļu, vācu un latviešu valodā. Programma būs internacionālai publikai piemērota. Dziedātāji cer, ka lielais darbs, ko koncerta sagatavošana ir prasījusi, tiks atalgots, piedaloties publikai kuplā skaitā.

B. I. C.

RAIBĀ NEDĒĻA

SOVIET ARMY CHORUS

Dance Ensemble —200 performers!

$29 $24 $19

Sarkanarmieši koncertē Kanadā.

PIRMAIS VĒL NAV BEIGTS

Par Kanadas tagadējo valdību, Makša un Morica autora Kārļa Buša vārdiem runājot, varētu teikt: „Pirmais skandāls vēl nav beigts, — otrs tiek jau tūlīt šteigts!"

Konservātīvo partijas opozicijai ir īsts pļaujas laiks parlamentā, avīžu slejās un televīzijā vēlētājiem radīt iespaidu, ka Malrūnijs ir jau zaudējis uzticību tautā. Visasākā vārdu izmaiņa un savstarpējo apvainojumu birums nekādā ziņā nenāk par labu politiskam klimatam Kanadā.

Dešēna komisijas dokumentu publicēšana, Kanadas—Pad. savienības parlamentārā kluba radīšana un daudzi sīki skandāliņi vēl nav uznākuši skatuvē, bet par lielu skandālu daudzi uzskata valdības piešķirtos 2 milj. dolarus Kvebekas Ziemas karnevāla atbalstīšanai. Kvebekas karnevāla lielākās atrakcijas šogad ir hokejistu sacīkstes, kas paredzētas bez kaušanās un sarkanās armijas dziedātāju un dancotāju ansambļa priekšnesumi, kuŗos piedalās divās Pad. savienības militārās lidmašīnās no Maskavas atsūtītie 200 sarkanarmieši pilnos formas tērpos ar visiem medaļiem. Te jāpiezīmē, ka pēc Kanadas preses ziņām pieticīgie padomju hokejisti par katru spēli prasījuši tikai 40.000 dol. Sarkanarmiešu koris pēc debijas Kvebekā uzstāsies vēl 22 reizes un, starp citu, arī 23. un 24. februārī Toronto, Maseja hallē. Ieejas kartes jau tagad pārdod, un laba vieta koncertā maksā tikai 29 dol. Nav zināms, vai pensionāriem un baltiešu veterāniem paredzētas pusceņas.

Publikas piemuļķošanai sarkanarmieši uz ātru roku iestudējuši kāda kanadiešu rokmūzikas komponista šlāģeri par mieru — „Mēs gribam mieru un citu it neko." Tas gan notiek tajā pašā laikā, kad sarkanarmijas lidmašīnas, helokopteri un tanki, kopā ar kājniekiem Afganistānā turpina slaktēt miermīlīgos iedzīvotājus. Domā, ka sarkanarmijas palīdzības akcijās kopš 1979. gada Afganistānā noslepkavoti pāri par 1 milj. nacionālās pretestības kustības dalībnieku, to starpā arī sirmgalvji, sievietes un bērni.

Kanadas turnejā nav uzņemta dziesma par sarkanarmiešu varoņdarbiem Afganistānā.

Pret sarkanarmiešu turnejas atbalstīšanu un pieļaušanu savas partijas sanāksmē jau protestējis konservātīvo deputāts Aleksis Kindijs (Kindy). Tāpat protestu valdībai iesniedzis International Black Ribbon Day prezidents Markus Hess. Šī organizācija ātrumā noorganizēja braucienu uz Kvebeku, kur tā paredzējusi demonstrācijas ar plakātiem rādīt sarkanarmijas varoņdarbus Afganistānā.

Ir zināms, ka baltieši jau tagad gatavojas savdabīgi atzīmēt sarkanarmiešu koŗa uzstāšanos 23. un 24. februārī Maseja hallē Toronto.

Bezkaunīgi kritiķi jautā, vai sarkanarmiešu koŗa turneja pa Kanadu neesot draudzības uvertīra priekšā stāvošajam ministru prezidenta Braiena Malrūnija ceļojumam uz Pad. savienību. Mīla varēs tur ņemt līdz dārgo kažoku, ko tā nedabūja parādīt Kanadas jaunajiem draugiem Zimbabvē un Senegalē.

Runājot par sarkanarmiešu koŗa viesošanos Toronto, jānorāda, ka nav pamata baumām, ka zināma progresīva latviešu organizācija vēlētos tos izguldīt un pacienāt šajās dienās savās personiskās mājās.

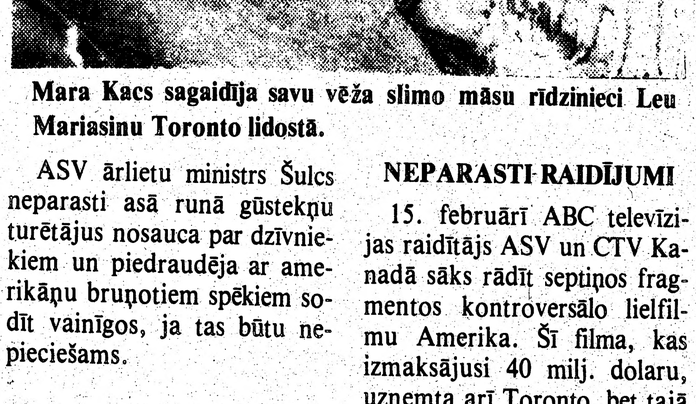

Mara Kacs sagaidīja savu vēža slimo māsu rīdzinieci Leu Mariasinu Toronto lidostā.

VĒZIS PAVĒR DURVIS

Rietumu prese gandrīz gavilē, ka Gorbačovs cilvēku tiesību respektēšanas laukā esot ievadījis jaunu garu Kremlī. To gan apstrīd pazīstamais žīdu disidents Šaranskis, kas norāda, ka pagaidām varot runāt tikai par kosmētiska iespaida radīšanu rietumu pasaulē. Pāris desmit disidentu atbrīvošana vēl nebūt nenozīmē demokratiskās brīvības iedzīvināšanu. Arī vairāku žīdu izceļotāju izlaišana vēl neliecina par līdzšinējās nostājas maiņu.

Pagājušajā nedēļā Toronto pie savas māsas ieradās rīdziniece Lea Mariasina ar vīru Aleksandru un meitu Fainu. Izrādās, ka uz izceļošanu nelaimīgajai rīdziniecei bijis jāgaida vairāk nekā 15 gadu. Viņas vīrs atlaists no darba, kad izceļošanas lūgumu izceļošanai uz Izraēlu iesniegusi viņu meita. Tikai tad, kad vairāku valstu parlamentārieši ar personiskiem lūgumiem prasījuši Leas Mariasinas izlaišanu un ārsti apliecinājuši, ka viņai nepieciešama tikai rietumos pieejamā ārstēšana vēža apturēšanai, čeka paziņojusi, ka atļauja tiks dota.

Kanadas televīzijas intervētājam Lea Mariasina uz jautājumu, kā viņai patīk Kanada, atbildējusi: „Brīnišķīgi. Jūs tikai tad varēsit saprast, ko nozīmē brīvība, ja būtu pavadījuši kādu laiku komūnistu režīmā un pārcietuši visas pārestības."

NĀVES SPRIEDUMS PAGAIDĀM ATLIKTS

Pasaules uzmanības centrā vēl joprojām ir Beiruta, kur jau trešo nedēļu arabu teroristu rokās atrodas anglikāņu baznīcas īpašais sūtnis Veits, kas mēģināja panākt gūstā turēto četru amerikāņu atbrīvošanu. Arabi uzstādīja ultimātu, kuŗā draudēja nogalināt amerikāņu ķīlniekus, ja Izraēla līdz pag. pirmdienai neatbrīvotu 400 aizturētos palestīniešus. Vēlāk viņi piedāvāja Izraēlai atbrīvot kādu Izraēlas pilotu, ja piedāvājums tiktu pieņemts.

ASV ārlietu ministrs Šulcs neparasti asā runā gūstekņu turētājus nosauca par dzīvniekiem un piedraudēja ar amerikāņu bruņotiem spēkiem sodīt vainīgos, ja tas būtu nepieciešams.

Te jāpiezīmē, ka pēc arabu preses ziņām terroristi pie īpašā sūtņa Veita atraduši elektroniskas ierīces, kas dotu iespēju amerikāņu lidmašīnām atrast ķīlnieku atrašanās vietas Lebanonā. Lai gan Jeruzaleme un Vašingtona noraida jebkādus darījumus ar ķīlnieku turētājiem, ir zināms, ka kontakts pastāv un Izraēlai azotē ir kāds jauns plāns.

NEPARASTI RAIDĪJUMI

15. februārī ABC televīzijas raidītājs ASV un CTV Kanadā sāks rādīt septiņos fragmentos kontroversālo lielfilmu Amerika. Šī filma, kas izmaksājusi 40 milj. dolaru, uzņemta arī Toronto, bet tajā rādīta dzīve ASV, pēc tam, kad kontroli pārņēmusi Pad. savienība.

Liberāļu un pacifistu grupas jau pirms filmas parādīšanās nosaukuši to par kaitīgu propagandas aktu, kas apdraudot lielvaru saskaņu un pasaules mieru. Objektīvo kritiķu atsauksmes par televīzijas sēriju Amerika ir ļoti pozitīvas.

Demonstranti soļo ar Linkolna un Ļeņina bildēm sarkanā karogā.

© 1987 MARLETTE-

Ajatola: „Neaizmirsti paņemt vēl kādus ķīlniekus."

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

TOBAGO ATCERAS KURZEMNIEKUS

No Trešās pasaules valstīm, kam tagad tik liela nozīme pasaules likteņu ietekmēšanā, vēsturisko saišu dēļ latviešiem vistuvākā ir Trinidada un Tobāgo. Savukārt Trinidadas un Tobāgo iedzīvotājiem nav sveša Kurzeme un kurzemnieki, un līdz ar to modernā Latvija un latvieši. Trinidadas un Tobāgo valdība uzcēlusi varenu pieminekli seno kurzemnieku godināšanai, seno kurzemnieku fortu un apmetņu vietās piemiņas zīmes un nosaukusi pat vienu kalnakuģi Kurzemes vārdā, neskaitot rindu saimniecisku pasākumu un Tobāgo mākslas centru — Kurzemes pili (Castle of Courland). Nobeigumam tuvojas arī plāni par Kurzemes mūzeju un senlaicīgu atpūtas vietu (Courland Inn) blakus jau pastāvošām kurzemnieku nodaļām līdzšinējos mūzejos. Republikas skolās māca arī par Kurzemes valdības laiku.

Šajā sakarā izcila nozīme ir San Hozē valsts universitātes profesoram Dr. Edgaram Andersonam, kuŗa otra specialitāte ir Amerikas kolonialā vēsture. Viņa doktora disertācija bija veltīta seno kurzemnieku aktīvitātēm Rietumindijās. Viņu saistīja ilgu gadu draudzība ar pirmo Trinidadas un Tobāgo ministru prezidentu un agrāko kollēgu — vēstures profesoru Dr. Ēriku Viljemsu (Williams) un viņa vietnieku Dr. Patriku Solomonu. Pēc Viljemsa nāves viņa 38 gadus vadītā Tautas Nacionālā kustība (Peoples' National Movement) pēcnācēja ķīnieša Džordža Čembersa (Chambers) valdīšanas laikā sāka panīkt. Vieglprātīgas saimniekošanas dēļ strauji mazinājās agrāk augstais salinieku dzīves standarts. Tobāgo iedzīvotāji jutās tik ļoti vīlušies, ka pasludināja savu autonomiju un gandrīz vai atdalījās no Trinidādas. Tas savukārt ietekmēja arī Dr. Edgara Andersona darbību. Viņa kopējais projekts — History of Tobago — ar vēsturnieku Karltonu Otliju (Ottley), lielu latviešu draugu, netika nobeigts un atlikts uz tālāku nākotni. Arī pret Courland Inn projektu radās pretestība.

Latviešu salidojumi Trinidadā un Tobāgo tomēr turpinājās. Tos atbalstīja vietējie valsts un kultūras darbinieki televīzijā, radiofonos un laikrakstos. Čembersam radās spēcīga opozicija — četru partiju koalicija Tobāgo autonomā parlamenta prezidenta A.N. Raimonda Robinsona vadībā. Arī Robinsons bija Dr. Andersona personisks draugs un sirsnīgs pret latviešiem.

Apsveicot Anglijas karalieni Elizabeti II pagājušā gada novembrī, Robinsons savā runā kā pirmos sevišķi izcēla

Toronto latviešu skolas Valodiņa audzēkņi

senos kurzemniekus un viņu nozīmi Tobāgo un arī Trinidadas vēsturē. Lielajās vēlēšanās šajās dienās viņa koalicija ar milzīgu balsu vairākumu ieguva iedzīvotāju mandātu jaunas valdības noorganizēšanai. Jāatzīmē, ka latviešiem ļoti labvēlīgs ir arī ilggadējais Trinidadas un Tobago valsts prezidents Hon. Eliss Klārks (Clarke), kas 1978.gadā pieņēma latviešu pārstāvjus no visas pasaules — ASV, Kanadas, Austrālijas un Jaunzēlandes un Eiropas. Latviešiem ļoti draudzīgs bija arī iepriekšējās valdības ārlietu ministrs ar kurzemniecisku vārdu Ence un valdības augstais komisārs Kanadā Basils Pitss.

Trinidadā un Tobāgo daudz latviešu labā darījuši arī architekti Staņislavs un Milda Borbaļi, numizmāts un kartografs Eižens Dzelzkalējs ar dzīvesbiedri Irmu, kas, starp citu, Tobāgo salā apprecējušies, komponists un diriģents Guntars Gedulis, filmu operātors Vilis Lapenieks, mācītājs Romāns Reinfelds, arī inženieris Maksimīls Grietēns, mākslinieks Gvīdo Augusts un daudz citi.

R.

LATVIEŠU NAMĀ, 491 COLLEGE IELĀ, TORONTO

SVĒTDIEN, 1987. GADA 22. FEBRUĀRĪ, PL. 5 VAK.

KONCERTS

Martha MacVicar — soprāns

Juris Cīruls — baritons

Fanny Levitan — klavieŗu pavadījums

Programmā

A. Kalniņš, J. Kalniņš, dueti — Brahms, Head

Ieeja $5.00 — skolniekiem ieeja brīva

SARMĪTE BULTE, BA, LLB
ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

DR. ROBERTS VAGNERS, O. D.
ACU ĀRSTS
Pārbaudu acis un sagādāju brilles, kā arī kontaktlēcas savā jaunatvērtajā kabinetā. Vēlama iepriekšēja pieteikšanās. Pieņemu arī vakaros un sestdienās.
3439 YONGE ST., TORONTO, ONT., M4N 2N1
Tel. (416) 485-5233.

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Mūžībā aizgājis mūsu mīļais

Alfredis Erdmanis

dzimis 1907. gada 25. jūlijā Latvijā,
miris 1987. gada 31. janvārī Austrālijā.

Sērās
sieva, bērni un mazbērni
Austrālijā un māsa Kanadā

No mums šķīries mūsu onkulis un krusttēvs

Žanis Mitenbergs

dzimis 1897. gada 31. maijā Mērsraga pag., Talsu apr.,
miris 1987. gada 29. janvārī Ročestrā, ASV.

Sērās viņu piemin
Olita un Žanis Jākobsoni,
Ken Thaler ģimene un
krustdēls Žanis Mitenbergs Toronto

Pie rokas ņem un vadi, Kungs, mani pats.

Aizsaules karotāju pulkiem pievienojies mūsu apvienības biedrs

Jānis Strauts

dzimis 1908. gada 26. novembrī Kārsavā,
miris 1987. gada 21. janvārī Edmontonā.

Latviešu Kara invalīdu apvienība Kanadā

Saldu dusu lielajā un mūžīgajā mierā...

Toronto ziņas

● Šī gada 23. janvārī mainījās vadība Toronto korporāciju kopā. Rotācijas kārtībā to pārņem fraternitas Cursica.

T.K.K. prezidijs šogad darbojušies šādā sastāvā: seniors — Modris Lorbergs; vicesenjors — Imants Alksnis, Lettonia, bet sekretārs — Ansis Laucis, Selonija.

Kopas konventā Draudzīgā aicinājuma zīmē piešķīra ziedojumus 100.- dolaru apmērā Toronto latviešu Sestdienas skolai un ģimnazijai, kā arī 1,000.00 ziedojumu Latvijas brīvības fondam.

Šie piešķīrumi bija iespējami, pateicoties atlikumam no balles dziesmu svētku laikā.

Tradicionālais plkv. O. Kalpaka piemiņas dievkalpojums notiek svētdien 8. martā pl. 18:00 Sv. Jāņa baznīcā, bet plkv. O. Kalpaka bataljona atceres balle sestdien, 14. martā pl. 19:00, Inn on the Park viesnīcā, Leslie un Eglington ielu krustojumā.

Mazs grozījums šogad ir ziedu nolikšašanā mirušo kalpakiešu atdusas vietās Jorkas kapos. To šogad izdarīs tieši plkv. O. Kalpaka nāves dienā, piektdien 6. martā pl. 13:00, kam sekos īss svētbrīdis pie prez. Dr. K. Ulmaņa pieminekļa, veltījot to visu kritušo cīnītāju piemiņai. Šo svētbrīdi vadīs māc. Arveds Celms.

Pēc plkv. O. Kalpaka dievkalpojuma, Sieviešu korporāciju konventa sarūpētā tējas galda laikā pasniegs korporāciju dāvināta plkv. Kalpaka piemiņas vairogu šī gada ieguvējam.

● Toronto Draudzības kausa izcīņa volejbolā notiek sestdien, 14. februārī Toronto Universitātes Skarboro koledžas sporta centrā, Ellesmere un Military Trail krustojumā.

Vīriešu sacensībās ir pieteiktas 10 vienības, to starpā iepriekšējo gadu uzvarētāji Nujorkas sporta klubs. No Kalamazū piedalīsies divas vienības. Šogad pārstāvēta būs arī Montreala un Otava ar apvienotu vienību, kā arī Hamiltonas Sparta.

Sieviešu sacensības bez Nujorkas un Kalamazū vienībām piedalīsies 3 vai četri komplektējumi no Toronto. 2 vienības ir izveidotas no jaunāko gadu spēlētājām.

Sacensības sāksies 8:30 no rīta , un pusfinalu spēles sagaidāmas agrā pēcpusdienā, ar finaliem ap pl. 16:00.

Vakarā pl. 20:00, Skarboro Holiday Inn viesnīcā (Warden un 401) būs sportistu Sirsniņu balle, kurā piedalīties aicināti visi sportisti un sporta draugi. Ieeja 7.00 dolari personai.

● Sv. Andreja draudzes gada sapulce 22. februārī ar dievkalpojumu pl. 11:00, pēc tam sapulce ar amatpersonu ziņojumiem, draudzes padomes un revizijas komisijas locekļu vēlēšanas un budžeta apstiprināšana. Pārrunas par turpmāko darbību.

● Sv. Andreja draudzes dāmu komitejas gadskārtējais bazārs 15. februārī pl. 16:00 pēc dievkalpojuma baznīcas zālē. Ziedojumi bazāra izlozei nododami pirms un pēc dievkalpojuma dāmu komitejas locekļēm baznīcas apakšējā zālē, vai otrdienās un ceturtdienās no pl. 10:00—16:00 draudzes birojā.

● Federālās valdības Daudzkultūru ministrs D. Krombie 26. janvārī Toronto Preses klubā par jaunu ievadīja kampaņu daudzkultūru dzīvei Kanadā, kad blakus divi oficiālajām valodām ir nepieciešama vēl trešā — sava tēvu valoda. Ļoti svarīga harmoniskai tautību sadzīvei valstī ir citu tautību valodas un dzīves ziņas respektēšana. Valdība atvēlēs līdzekļus dažādām tautībām savas indentitates uzturēšanai, sargāšanai un popularizēšanai.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Alberts Galiņš

Mūsu zeme

Nav mūsu zemei līdzīgas nevienas.
No visu skaistākām tā skaistākā.
Kaut mūžu svešumā — sirds pie tās sienas.

Nav mūsu zemei līdzīgas nevienas.
Sirds skaita stundas, minūtes un dienas,
Kad brīva būs tā tautu zvaigžņājā.

Nav mūsu zemei līdzīgas nevienas,
Starp visu skaistākām tā skaistāka.

MONTREALA

● Organizāciju Padomi Montrealā 1987. gadā vadīs Daugavas Vanagu organizācija, kas to darīja arī iepriekšējā gadā. Priekšsēdis būs Jānis Norvels, 9860 Gouin Blvd., Apt. 202, Pierrefonds, Que., H8Y 3H2, tālr. 514-683-3342.

Padome lēma, ka 18. nov. atceres sarīkojuma atlikumu sadalīs šādi: Latviešu skolai 100 dol. un Latviskās izglītības stipendiju fondam 150 dol. Padomes kasē apm. 1.700 dol., ieskaitot 500 dol. latviskās izglītības stipendiju fondā. Stipendijas jāpieprasa laikus un ar rakstu.

Pārrunāja arī jautājumu par dažu komiteju izraudzīšanu: vienu, kas kārtotu palīdzības jautājumus grūtībās nonākušiem tautiešiem un kam nav palīgu dažādu lietu kārtošanā; otras grupas darbs būtu izdibināt un plānot kopīgu Montrealas latviešu sabiedriskās dzīves rosību.

Agrumu Pēteris

EDMONTONA

● Edmontonas latviešu biedrības gada sapulci 1. februārī Lietuvju Namā atklāja priekšnieks Z. Skribis. Par sevišķiem nopelniem ilgu gadu biedrības darbā, Z. Skribis pasniedza Atzinības-Goda rakstus un Latvia grāmatu Dr. Annai Rudovicai-Dakšai un Aleksandram Štālam.

Dr. Pēteris Dakša ierosināja rīkot šogad Imantas 40 gadu dibināšanas atceres svētkus. Valde pieņēma arī agrāko 1947. g. Imantas statūtu pārkārtojumu — revidēt statūtu.

Pilnsapulce ievēlēja valdi un amatus sadalīja šādi: priekšnieks Z. Skribis, vietnieks V. Baker, sekretāre M. Skribis, kasieris K. Tīgeris. Revīzijas komisijā: Dr. Pēteris Dakša, Valdis Steinmillers. **V.S.**

Biruta Mateus, komp. Andreja Jurjāna meita, mirusi 1987.g. 19. janvārī 89 g. vecumā Saginavā, ASV.

Piegriez manu sirdi Tavām liecībām, bet ne mantas kārei! Nogriez manas acis no nīcīgā, piešķir man jaunus spēkus Tavos ceļos! (Ps. 119:36—37).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, 30 McDairmid Rd., Scarboro, Ont. M1S 1Z6.

Pēc ilgām un grūtām ciešanām šīs zemes gaitas beigusi mūsu visu tik ļoti mīļotā

Vera Immurs

dzimusi 1920. gada 3. jūlijā Sibirijā, Krievijā,
mirusi 1987. gada 20. janvārī Hamiltonā.
Apglabāta 23. janvārī Woodland kapsētā Hamiltonā.

Dziļās sērās

vīrs Pēteris, dēli Juris un Uldis, vedeklaș Cherryl'a un Marlen'a mazbērni Amanda, Ēriks un Krišjānis

Kapā rimst cilnīņi grūti,
Smaidi un vaidi tur dus —
Tālu mana dzimtene
Meži zili, zili...

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Mācītāja F.T. Kristberga runas stundas otrdienās no pl. 10—13, trešdienās no pl. 18—21, ceturtdienās no pl. 10—13. Māc. F.T. Kristberga adrese: 12 Worthington Cresc., Toronto, Ont. M6S 3P6, tālr. mājā 769-6950.

15. februārī pl. 11 dievkalpojums. Sprediķis: ,,Dzīvības un nāves jautājums'' (5. Mozus 30:15—20). Pēc dievkalpojuma būs Draudzes pēcpusdiena. Programmā — rakstnieces Indra Gubiņa un Ingrīda Vīksna lasīs no saviem darbiem. Visi mīļi aicināti.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

15. februārī pl. 15 dievkalpojums, piedalās trio Roșeau Sandras Mogensen vadībā. Draudzes bazārs.

22. februārī pl. 11 dievkalpojums, dievgalds. Gada sapulce.

1. martā pl. 9.30 dievkalpojums angļu valodā; pl. 15 dievkalpojums lieliem un maziem. Dievkalpojumā piedalās Roberts Ādlers — saksofons. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena. Nora Luksa un Silvija Tint rādīs video filmu un stāstīs par Vīnes konferenci.

8. martā pl. 11 dievkalpojums, dzied koris.

8.—11. martam Klusā laika pārdomu vakari dievnamā, piedalās prof. A. Ziedonis no Pensilvānijas.

11. martā pl. 19.30 Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu, kopīgs visām draudzēm Sv. Andreja baznīcā. Ērģelnieks Aldis Liepiņš.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

15. februārī pl. 13 dievkalpojums.

22. februārī pl. 13 dievkalpojums.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. J. Šmits, 30 McDairmid Rd., Scarborough, Ont. M1S 1Z6, tālr. 299-3780. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11.

Bībeles studijas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.

Gaismas telefons ticības stiprinā šanai 299-8545 darbojas nepārtraukti 24 stundas dienā. Vēsts latviešu valodā tiek ieskaņota divreiz nedēļā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins — 11290 Pine Valley Dr., Woodbridge, Ont., L4L 1A6, telef. 832-3264.

Dievkalpojumi notiek katra mēneša otrā svētdienā pl. 13.00 Lietuviešu baznīcā, 1021 College St., Toronto.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

15. februārī pl. 10 dievkalpojums angļu valodā kopā ar igauņu draudzi. Pl. 11 — Svētdienas skola un Bībeles klase; pl. 11 — draudzes dievkalpojums; pl. 12.30 draudzes gada sapulce.

22. februārī pl. 11 draudzes dievkalpojums ar skautu un gaidu piedalīšanos; pl. 12 skautu un gaidu gadasvētki apakšējās telpās.

1. martā pl. 10.30 Bērnu dievk., Svētdienas skola un Bībeles klase. Pl. 11 draudzes dievkalpojums.

NIAGARAS DRAUDZE

Draudzes priekšnieks Andrejs Šteinbachs, 6308 Drummond Rd., Niagara Falls, tel. 354-1258.

MONTREALAS LATVIEŠU DRAUDZES

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņa) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Mācītājs Gunārs Hūns, 8262 Place Chanceaux, Montreal, Que. H1K 1M7, tel. 352-1204. Mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

Dievkalpojumi, ja nav citādi norādīts, notiek katru svētdienu pl. 13.30 baznīcā.

15. februārī pl. 13.30 dievkalpojums ar dievgaldu un draudzes darbinieku ievešanu amatā.

22. februārī pl. 11 dievkalpojums.

OTAVAS DRAUDZE

Mācītāja Sarma Eglīte, 40 Driveway, Apt. 708, Ottawa, Ont. K2P 2C9, tālr. (613) 234-6764. Otavas latviešu ev. lut. draudze — 83 Main ielā.

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto.
no pirmd. — piektd. pl. 10.30 no rīta, svētd. Bafalo TV 29. stac. pl. 21; 700 Club — Bafalo TV 29. stac. no pirmd. — piektd. pl. 10 no rīta, svētdienās pl. 22.
TV stac. 47 no pirmd. — piektd. pl. 9 no rīta.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS ,,BRĪTIŅŠ AR DIEVU''
nepārtraukti
31 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja.
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

Vai Lielbritanija slēpj kaŗa noziedzniekus

Pagājušā gada novembrī Vīzentāla centrs Losandželosā iesniedza britu valdībai sarakstu ar 17 personu vārdiem, kas minēti kā kaŗa noziedznieki, prasot steidzamu rīcību šajā lietā. Britu ministru prezidente Margrieta Tačere atbildējusi, ka šo jautājumu apskatīs ,,steidzamības kārtībā.''

Parlamenta sēdē š.g. 29.janvārī ,,Kaŗa noziegumu komisijas'' loceklis, Lesteres rietumu apgabala parlamenta loceklis Grevils Dženners (Janner) jautāja iekšlietu ministram Herdam (Hurd), kāpēc vēl pēc vairāk nekā 2 mēnešiem nekas šajā lietā neesot darīts. Ar Džennera, leiboristа, jautājumu bija pievērsta uzmanība Skotijas TV tajā pašā vakarā rādītai filmai par ,,naci kaŗa noziedzniekiem Lielbritanijā.'' Izmantojot labu Skotijas paziņu laipnību, izdevās jau tajā pašā vakarā uzzināt par izrādītās filmas saturu. Par to bija lasāms arī nākamās dienas laikrakstos. Filma atklāj Vīzentāla centra minēto ,,slepeno informāciju'', kas minējusi 17 Lielbritanijā dzīvojošo baltiešu vārdus.

1943. gadā Vinstons Čerčils kopā ar Rūzveltu un Staļinu esot parakstījuši vienošanos, ka kaŗa noziedzniekus pēc kaŗa beigām meklēs un tiesās, vienalga, kur tos atrastu. Bet piecus gadus vēlāk — 1948. gadā — Britu kopvalsts lietu ministrs Noels Bekers (Noel Baker) nosūtījis slepenu ziņojumu Kanadas ārlietu ministram Lui Sen-Lorenam (Louis St. Laurent), kur teikts, ka neviena jauna tiesas lieta neesot uzsākama pēc 1948.g. 31. augusta. ,,Tas sevišķi attiecas uz tā saucamiem kaŗa noziedzniekiem, kas vēl nav apcietināti, bet kas varētu, iespējams, nonākt mūsu rokās.''

Šis dokuments vēl esot zem ,,slepenības'' aizsardzības Lielbritanijā, bet jau atklāts Kanadā. Vēl Nirnbergas tiesas laikā šī dokumenta aizsegā esot izveidoti pat ceļi, kā atvieglināt ,,naci noziedzniekiem'' paglābties britu salās un Kanadā — līdz pat šim laikam. Lai gan Vīzentāla dokumentā esot minēti 17 vārdi, filmā runāja tikai par trim: Dr. Valadistovu Deringu, kas bijis ārsts Aušvicas koncentrācijas nometnē un esot izdarījis medicīniskus eksperimentus ar jaunām žīdietēm. Viņš esot izbēdzis no nometnes, tērpies cietumnieka drēbēs, nonācis Skotijā, bet pēc tam strādājis par ārstu Somālijā. Par to viņam piešķirts britu OBE apbalvojums. Pēc tam Derings atgriezies Anglijā un iekārtojis praksi Londonas pazīstamajā Harleja ielā. Viņš miris 1960. gados.

Otrs ir ukrainis Stanislavs Zvarichs, kas esot nonāvējis zīdaiņus viņu māšu ,,acu priekšā''. Padomju savienība viņu meklējusi par ,,noziegumiem pret cilvēcību.'' Viņš dzīvojis Anglijā un miris Boltonā 1984. gadā.

Trešais ir lietuvietis Antanas Gecas (saīsināts lietuviešu uzvārds), kam 71 gads un kas dzīvo Edinburgā. Viņu intervēja TV un laikraksti jau pag. gada oktobrī, kur viņš paskaidroja par apstākļiem, kas ierosinājuši apsūdzību pret viņu, kas neatbilstot patiesībai.

Par pārējiem Vīzentāla centra ,,apsūdzētiem'' Skotijas TV filmā nekā neminēja.

Uz Džennera jautājumu, kāpēc britu valdība vēl nav atbildējusi, ministru prezidenta paskaidroja, ka savā vēstulē ,,Kaŗa noziegumu komisijas'' priekšsēdim Merlinam Rīsam (Merlyn Rees) viņa esot rakstījusi, ka šis jautājums tikšot apskatīts ,,steidzamības kārtā.''

TV filmā esot norādīts, ka Lielbritanijai neesot vienošanās nedz ar Padomju savienību, nedz ar Izraēlu par noziegumā apvainotu personu izdošanu.

A. L.

Jauna valde Latviešu rakstnieku apvienībai

Latviešu rakstnieku apvienības (LaRA) valdes vēlēšanās uz nākamajiem trim gadiem ievēlēti sekojoši locekļi: Jānis Gorsvāns (ASV, jaunajā valdē kasieris), Pāvils Johansons (Zviedrijā, pārstāvis Eiropā), Nora Kūla-Priedīte (ASV, sekretāre), Aleksandrs Zariņš (Austrālijā , pārstāvis Austrālijā) un Kārlis Zvejnieks (ASV, priekšsēdis).

Šogad LaRA ir sasniegusi 100 biedru un apmēram 300 biedru veicinātāju skaitu. Par biedru veicinātāju var kļūt ziedojot apvienības izdevuma LaRAs Lapa abonementam $10.00 gadā. (Ziedojumi sūtāmi izdevuma redaktoram **Jānim Gorsvānam (2300 S. Lewis St., No. 127, Anaheim, CA 92802, U.S.A.).** Biedri veicināti rakstīt šai izdevumā, kā arī piedalīties apvienības rīkotajās rakstnieku nedēļās. Šāda nedēļa (RN '87) šogad notiks Kalamazū latviešu Studiju Centrā no 13.—21. jūnijam. Pieteikšanās un tuvāka informācija pie **Aivara Runģa (223 Reed St., Kalamazoo, MI 49001, U.S.A.).**

RN '87 ietvaros paredzēti referāti, semināri, pārrunas, apaļā galda diskusijas, rakstnieku jaunāko darbu lasījumi u.t.t. Līdz šim pieteikušies jau pāri par 30 rakstnieku, literātu un lasītāju.

LaRAs jaunā valde par savu galveno uzdevumu uzskata grāmatu kooperatīva — kluba dibināšanu. Jaunākā mikrodatoru ''Desktop Publishing'' techonoģija, ko paredzēts pielietot, ļauj grāmatas samērā lēti izdot metienos, kas komerciāli neatmaksājas. Kluba abonenti tās saņemtu ar ievērojamu atlaidi. Līdzīgs kooperatīvs igauņiem sekmīgi darbojas jau vairāk kā 30 gadus.

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

LPB Kanadas kopa
sadarbībā ar Latviešu Katoļu apvienību Kanadā
rīko
Latgales novada vakaru
sestdien, 14. februārī, pl. 18
LATVIEŠU NAMĀ, TORONTO
Programmā: dziesmas, lasījumi, tēlojumi un skate, kā arī atspirdzinājumu galds.
Ieeja pret ziedojumiem.
LAI MĒS SAVAI TAUTAI NEPAZUSTU, VISI MĪĻI LŪGTI APMEKLĒT

IZGRIEZIET ŠO KUPONU UN SAMAZINAIT DEGVIELAS IZDEVUMUS

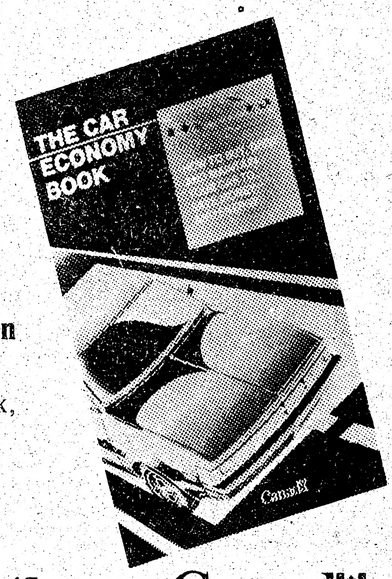

Kanadieši saviem spēkratiem lietā vairāk degvielas nekā kādam citam nolūkam. Tāpēc ir derīgi zināt, kā jūs braucot varat ietaupīt degvielu un naudu.

Brošūrā The Car Economy Book ir sakopoti derīgi norādījumi par mašīnas pirkšanu, braukšanu un uzturēšanu. Sekojot šīs brošūras lietderīgiem padomiem, jūs ietaupīsit naudu, samazināsit gaisa piesārņošanu un ierobežosit mūsu dabas bagātību izmantošanu.

Sāciet pirmos soļus jau šodien
Pieprasait mūsu bezmaksas eksemplāru The Car Economy Book, izpildot un nosūtot pievienoto kuponu.

The Honourable Marcel Masse Minister of Energy, Mines and Resources
Canadä

FREE. The Car Economy Book.
The Car Economy Book
Communications Branch
Energy, Mines and Resources Canada
580, Booth Street
Ottawa, Ontario K1A 0E4
Please rush my copy of The Car Economy Book.
Name _____
Address _____
_____ City _____
Prov. _____ Postal Code _____

Darbi rāda panākumus

Čikagas Latviešu Biedrības 50 gadi. Redakcijas kollēģija: Ilmārs Erkmanis, Māra Erkmane, Aleksandrs Birkens, Hugo Liepiņš, Hugo Riekstiņš, Vera Riekstiņa, Alberta Raidoņa techniskais darbs un iekārtojums. Izdevusi Čikagas latviešu biedrība 1986. gadā, 36 lp.

Izdevumā īpaši ievietoti uzņēmumi, kas rāda biedrības dažādu nozaru darbu. Apskati ir īsi un kodolīgi, bez tam trīs 50 gadu jubilejas runas.

Čikagas latviešiem doma par savas biedrības dibināšanu radās pagājušā gadsimta beigās. Jau 1897. gadā Čikagā nodibinājās Ilinojas Latviešu Biedrība, kam gadu vēlāk sekoja Čikagas Latviešu Palīdzības Biedrība, bet abas 1908. gadā apvienojās Ilinojas Latviešu Palīdzības Biedrībā.

Pēc 1905. gada revolūcijas Latvijā Čikagā ieradās soda ekspedīcijai izbēgušie latvieši, vairums sociāldemokratu. Tie nodibināja Sociāldemokratu biedrību, kur bija labais un kreisais novirziens. No kreisā spārna izveidojās Strādnieku biedrība Čikagā, kas bija komūnistiski noskaņota. Nacionāli noskaņotie latvieši 1935. gada 13. janvārī nodibināja Čikagas Latviešu Klubu, ko 1954. gadā nosauca par Čikagas Latviešu Biedrību.

Klubs rīkoja dažādus nacionālus sarīkojumus un rūpējās par slimiem vai trūkumā nonākušiem tautiešiem. Runāja par sava nama iegādi, vāca līdzekļus, bet namu varēja iegādāties tikai 1958. gadā par 60.000 dolariem, iemaksājot 25.000 dol. Pie Kluba 1951. gadā nodibinājās dāmu komiteja. Pie biedrības 1958. gadā nodibinātā bibliotēka izveidojās no divām nopirktām citām grāmatu krātuvēm, kur bija Latvijas brīvvalsts un pirms tam izdotās grāmatas. Tagad bibliotēkā ap 4500 grāmatu.

Biedrību 25 gadus, no 1955. — 1981. gadam, vadīja Viktors Vīksniņš, kad radās jaunas idejas par nacionālpolītisko nostāju un darbu. Viņam bija veiksme latviešu lietās iesaistīt amerikāņu polītiķus un draugus, viņš spēja sasaistīt kopā visas apspiestās tautas. Nodibinājās Latviešu Biedrības Sadarbības Centrs un Koncertu apvienība, kultūrālie pasākumi vārēja notikt vienā vietā, Latviešu biedrībā.

Jauniebraucējiem ierodoties, biedrības darbs sāka atslābt. Divu Čikagas organizāciju vietā radās 20, Latviešu Biedrības biedru skaits samazinājās, apmeklētāju sarīkojumos bija mazāk, ienāgados stāvoklis tomēr uzlabojies: iestājušies jauni biedri, parādi samazinājušies, paveikti jauni remonti un uzpostas telpas, pie kam liela daļa darbu veikta talku veidā. Katru gadu sarīkoti vairāki koncerti, teātŗu izrādes, gleznu skates, referāti. Dāmu komiteja rīkojusi bazārus, kafijas gāldus sarīkojumos un saietus.

Par agrāko laiku biedrības darbību izdoti rakstu un attēlu krājumi 20, 25 un 30 kumi samazinājās, parādi namam auga. Pēdējos četros gados, tāpēc 50 gadu atcerei mazāk rakstu, bet vairāk attēlu no pēdējiem darbības gadiem.

Ievietotie uzņēmumi labi sakārtoti ar paskaidrojumiem. Tur redzamas visas biedrības darbības nozares un darbinieki, nereti arī latviešu un amerikāņu viesi. Lielisko technisko iekārtojumu paveicis techniskais redaktors Alberts Raidonis. Izdevums dabūjams Čikagas Latviešu Biedrībā.

V. Irbe

Pateicība

Sirsnīgs paldies visiem, kas piedalījās mūsu mīļās

Veras Immurs

izvadīšanā mūžības ceļā — mācītājam Kuškēvicam par izjustiem vārdiem, komponistam Saksam par skaistajām atvadu melodijām, DV sieviešu korim Zīle par sēru dziesmu, tāpat Daugavas vanadzēm par bagāto bēŗu mielastu un visiem draugiem un labvēļiem par skaistajiem ziediem, tāpat par palīdzību un mierinājumiem gaŗajā slimības laikā, sevišķi K. Lapiņai un N. Pulciņai.

Piederīgie

UZMANĪBU: BEZPEĻŅAS MĀJVIETU ORGANIZĀCIJAS

Izveidojiet bezpeļņas mājvietas savā apkaimē. Pieprasait lūgumraksta veidlapas jau tagad.

Apmierinait prasības pēc mājvietām Ontario provincē.

Ir aicinājums iesniegt pieprasījumus 6700 jaunu bezpeļņas mājvietu celšanai pa visu Ontario provinci. Šo vienību būvdarbi sāksies 1988.g.

Grupām jāsāk plānot iesniegumi jau tagad, lai pavasaŗa sākumā tie tiktu laikā saņemti.

Kanadas valdība ar Canada Mortgage and Housing Corporation starpniecību un Ontario province ar Ministry of Housing starpniecību dalīsies izdevumu sagādē, tādējādi palīdzot mazturīgiem. Pārdodamām vienībām līdzekļus garantēs Ontario province.

Programma domāta visām pašvaldību bezpeļņas un privātām bezpeļņas, kā arī kooperātīvām bezpeļņas organizācijām.

Vietējās organizācijas, kas vēlētos atbalstīt bezpeļņas mājvietu projektus, var pieprasīt valdības piešķīrumus, kas sedz tos izdevumus, lai radītu bezpeļņas mājvietu celšanas sabiedrību.

Cenas ziņā pieņemama mājvieta mazturīgiem.

Šī programma palīdzēs bezpeļņas aģentūrām radīt cenas ziņā pieejamas mājvietas tiem, kam nepieciešama palīdzība mājvietu iegūšanā. Tā aptver ģimenes, pensionārus vai fiziski, garīgi un psīchiski cietušas personas, kas tomēr var dzīvot neatkarīgi.

Šīs katēgorijas projektu pirmlūgumi iesniedzami līdz piektdienai, 1987.g. 15. maijam, lai tos varētu ievērot 1988. g. piešķīrumos.

Mājvietas zemas izpeļņas vieniniekiem.

Dažas no šīm vienībām būs īpaši domātas zemas izpeļņas vieniniekiem.

Organizācijām, kas vēlētos atbalstīt tādus projektus, jāiesniedz iepriekšēji lūgumi līdz 1987.g. 15. maijam.

Mājvietas ar papildus pakalpojumiem

Daļa no vienībām būs atstāta tām grupām, kas vēlētos radīt mājvietas ļaudīm, kam nepieciešama īpaša papildus palīdzība. Te ietelp fiziski vai attīstības ziņā atpalikušas vai garīgu slimību piemeklētas personas, nespēcīgi vecie ļaudis, sievietes, kas cietušas fiziskas pārestības, un citas sociāli cietušas personas.

Grupas, kas ieinteresētas radīt mājvietas šiem ļaudīm, aicinātas uz īpašām apspriedēm, kas notiks februārī katrā Ministry of Housing rajona birojā (Regional Office).

Pirmiesniegumu lūgumi, kuŗos izteikta vēlēšanās gādāt par mājvietām ar papildus pakalpojumiem, jāiesniedz līdz 1987.g. 31. martam. Lūgumu ievērošana būs atkarīga no tā, kāda veida un pakāpes palīdzība ir paredzēta.

Pieprasait tuvākus paskaidrojumus. Tuvākai informācijai un lūgumrakstu iesniegšanai sazinaities ar: Regional Office of the Ministry of Housing, kuŗu atrašanās vietas minētas zemāk.

Canada | Ontario

Regional Offices of the Ministry of Housing

Southern Office	Eastern Office	Northwestern Office	Southwestern Office	Northern Office	Central Office
55 Hess St. S.	1150 Morrison Dr., 2nd Flr.	435 James St. S.	275 Dundas St., Suite 1101	1191 Lansing Ave.	4950 Yonge St., 4th Flr.
Hamilton, Ontario. L8P 4R8	Ottawa, Ontario. K2H 8S9	Thunder Bay, Ontario. P7C 5G6	London, Ontario. N6B 3L1	Sudbury, Ontario. P3A 4C4	Toronto, Ontario. M2N 6K1
(416) 521-7500	(613) 820-8305	(807) 475-1465	(519) 679-7110	(705) 560-6350	(416) 225-1211
or dial '0' and ask	or dial toll-free	or dial toll-free	or dial toll-free	or dial toll-free	or dial '0' and ask
for Zenith 20450	1-800-267-6108	1-800-465-5015	1-800-265-4733	1-800-461-1190	for Zenith 20450

Izīrējama
MĒBELĒTA ISTABA
Gerrard-Woodbine rajonā.
Zvanīt 691-3980.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Laikrakstu Latvija Amerikā Ņujorkā pag. mēnesi saņēma apmēram trīs nedēļas vēlāk. Pasta darbinieki šo kavēšanos sākumā izskaidroja, kā sūtījumiem nokrītot adreses, bet kad tādu izskaidrojumu nepieņēma, tad atzinās, ka sniega vētru dēļ sūtījumu piegāde Ņujorkas pilsētā aizkavējusies. Bez tam šī paša iemesla dēļ daudzi pasta maisi neesot izšķiroti, sevišķi drukas darbi. Arī amerikāņu žurnālu sūtījumi adresātiem pienāk ar desmit dienu nokavēšanos. Ņujorkas pilsētā un apkārtnē janvāŗa beigās sniegs bija 20 līdz 60 cm dziļumā, daudzas ielas pilsētā nav izartas, kas apgrūtina braukšanu ar spēkratiem.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Longailendas novada sapulcē 25. janvārī piedalījās ap 50 draudzes locekļu. Par draudzes budžetu ziņoja novada kasieris F. Krečko, novada vecākais A. Trautmanis apskatīja jaunu krāsaino logu projektu. Šim nolūkam novadam ir ap 3000 dolaru. Mākslinieks L. Lintauts par šo iecerējumu dos tuvākus paskaidrojumus un ciemosies Longailendas novadā drīz. Viņš arī paredzējis referēt par krāsaino logu projektu. Pret draudzes valdes nākamā gada plāniem nebija iebildumu. Šovasar jūnijā paiet 20 gadi, kopš iesvētīta Salas baznīca. Kad logu projekts būs nobeigts, novads nīkos baznīcas iesvētes atceres sarīkojumu. Novada komitejās ievēlēti visi līdzšinējie locekļi.

● Divās pēdējās janvāŗa pirmdienās bija paredzēta draudzes nometnošanas komitejas sēde, lai apspriestu vasaras plānus. Divu sniegputeņu dēļ abas reizes sēde bija jāatliek.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Bronksā, Longailendas un Ņudžersijas skolām 1. februārī bija kopējs dievkalpojums Jonkeru baznīcā, kam sekoja kopējs sarīkojums. Priekšnesumi tur bija par tematu Latviešu valoda. Tos pieteica Bronksas vidusskola, lai jauniešiem dotu iespēju publiski uzstāties. Bronksas pamatskolēnu uzveduma tema bija Vecā Stendera vārdi: ,,Cik spēdams lasi grāmatu''. Skolnieki lasīja dažādu autoru populārus dzejoļus par grāmatām. Longailendas pamatskolnieki skandēja tautas dziesmas, bet Longaildendas vidusskola lasīja Kronvaldu Ata citātus. Kronvaldu Atis savā laikā radīja daudzus jaunvārdus, kas tagad jau dažos gadījumos novecojuši. Ņudžersijas pamatskola uzstājās ar ,,grāvēju'' vai ,,pusoperu''—,,Gramatikas stunda''. Tekstu bija sakārtojusi M. Štrausa, bet mūziku piemērojusi speciāli šim gadījumam M. Blumberga. Ņudžersijas novada vecāki bija rūpējušies par azaidu lieliem un maziem. Bija loterija, jaunieši varēja piedalīties dažādās nodarbībās, zinību vai veiklības stendos. Bija dažādas zinību lapas, krāsošanas, kuģu šaušanas, aklais skroderis un citas nodarbības, kur varēja nopelnīt mākslīgus latus. Tikai šoreiz lati bija nodrukāti par daudz jeb veikalā nebija iegādātas preces pietiekamā vairumā, un veikals dažiem pircējiem palika parādā. Sarīkojums bija labi apmeklēts, bija daudz tādu viesu, kam bērni skolā nenāk. Šāds sarīkojums Ņujorkas skolām notiek reizi gadā.

● Ņujorkas latviešu Iekšpilsētas novada dievkalpojumā Betlemes baznīcas lejas zālē, 1. februārī Mārtiņš Ābele dziedāja divas solo dziesmas. Pēc tam novada dāmu komiteja pacienāja apmēram 40 apmeklētājus ar azaidu un kafiju. Ivars Bērziņš stāstīja par amerikāņu politiskām aktivitātēm un gaidāmām prezidenta vēlēšanām pēc diviem gadiem. Viņš aizrādīja, ka gadījumā, ja ziedo naudu kādam kandidātam, tad vēlams pievienot arī latviešu vajadzības. Šādos gadījumos kandidātiem ir dzirdīgākas ausis. Viņš arī atbildēja uz klausītāju jautājumiem, ieteicot rakstīt ASV prezidentam Rēgenam un Tieslietu ministram Mīsam, pret cilvēku deportēšanu uz Padomju Savienību. Bija arī citi jautājumi par latviešu lietām. Vk

KLĪVLANDE

● Ziemsvētku — janvāra kauju atceri Latviešu veco strēlnieku Klīvlandes kopa rīkoja 11. janvārī Apvienotās draudzes telpās. Sarīkojumu ievadīja māc. L. Grendze ar svētbrīdi, kam sekoja K. Avena referāts — Piemini strēlniekus. Deklamēja Rita Kaugara un Aldis Kubuliņš.

Strēlnieku kopas dāmu komiteja gādāja par cienastu.

● Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojums Latviešu biedrības izkārtojumā notika 25. janvārī Apvienotās draudzes sarīkojumu zālē. Sarīkojumu atklājot Nora Balode nolasīja prezidenta K. Ulmaņa toreizējo 1935. gada 28. janvārī izdoto Draudzīgā aicinājuma uzsaukumu ar mudi — Ziedosim, dāvināsim katrs savai pirmajai skolai!

Sekojošā referātā Gaŗezera vasaras vidusskolas direktore Dr. Gundega Michele pastāstīja par Draudzīgā aicinājuma bagātīgo devumu skolām Latvijas valsts neatkarības laikā un ka šis aicinājums pastāvējis cauri visiem laikmetiem un tagad — turīgo latviešu trimdinieku laikā Draudzīgais aicinājums ir paplašinājies, bet daļēji zaudējis tā izpratni. Runātāja sniedza vispusīgu izklāstu par trimdas latviešu skolām, pieminot arī dažas problēmas, kas radušās skolu darbības laikos.

Milda Krebs stāstīja par savu ceļojumu uz okupēto Latviju aizvadītajā vasarā un izrādīja slīdītes ar Vecrīgas skatiem.

Pildot Draudzīgā aicinājuma ideju, līdzīgi citiem gadiem vietējās organizācijas nodeva ziedojumus Klīvlandes latviešu skolām, Gaŗezera vasaras vidusskolai, Minsteres latviešu ģimnāzijai, Kentas valsts universitātes latviešu stipendiju fondam, vietējām gaidu un skautu vienībām. Ziedojumus pasniedza K. Avens no Klīvlandes latviešu biedrības, V. Zemesarājs — DV apvienības, O. Kubuliņš — Strēlnieku kopas, J. Ladusāns — Pensionāru apvienības, A. Auzenbergs - Draudzes kreditsabiedrības, V. Kukainis — Klīvlandes kreditsabiedrības un korporācijas Sidrabenia, bet atsevišķas personas un citi bija nodevuši savus ziedojumus iepriekšs. L. Jansona ģimene ALA mūža biedra karti šogad nodeva jaunietim Jānim Šulcam.

Klīvlandes latviešu biedrības priekšnieks K. Avens paziņoja, ka šī sarīkojuma atlikumu nodos Gaŗezera vasaras vidusskolai. J.Ū.

DETROITAS CHRONIKA

● Detroitas latviešu skola bija rīkojusi Ziemsvētku eglītes sarīkojumu Detroitas un apkārtnes latviešu bērniem.

Skolotājas Lidijas Zariņas vadībā skolēni uzveda tradicionālo svētku svinēšanu — kā tie tika svinēti kādreiz Latvijā, t.i. pirms televīzijas u.c. modernās sazināšanās līdzekļu lietošanas.

Skolēni deklamēja, gāja rotaļās un dejoja tautas dejas. Skol. L. Zariņa stāstīja par svētku paražām, skol. Märīte Grīnberga vadīja Ziemsvētku dziesmu dziedāšanu. Bija arī budēļu un svētku vecīša (Andris Lācis) ierašanās. Dāvanas saņēma visi bērni.

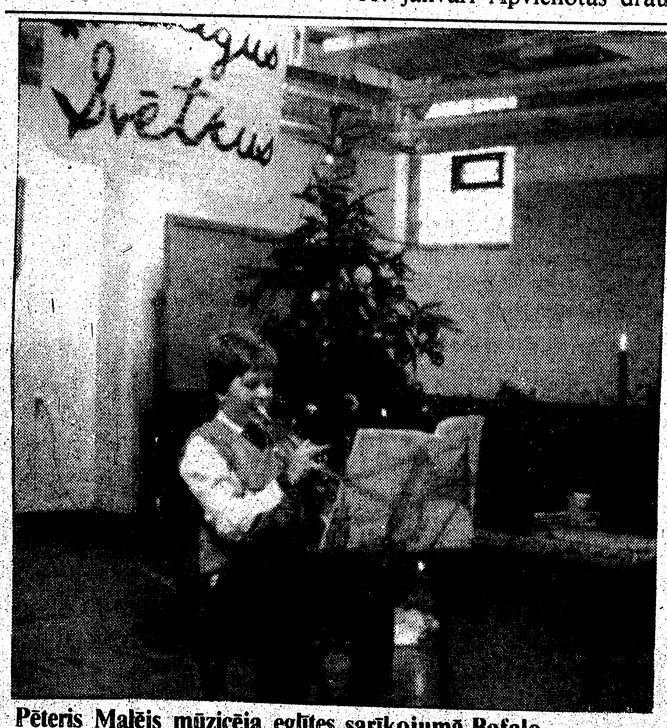

Pēteris Malējs mūzicēja eglītes sarīkojumā Bafalo

● Detroitas autorūpniecības latviešu apvienības (DALA) ziemas satikšanās notika 12. februārī Holiday Inn, Livonijā, Mičigenā.

Tradicionālā Ziemsvētku vakariņu sarīkojumā piedalījās kādi 45 DALA dalībnieki ar dzīvesbiedrēm, bija arī tālīni atbraucēji kā no Adriānas, Mičigenā, un Klīvlandes, Ohaio.

Vakaru ievadīja koordinātori Uldis Sīpols un Herberts Everss, bet vakara gaitā informāciju par Amerikas Latviešu apvienības — ALAs — fondiem un saimnieciska rakstura pasākumiem sniedza Jānis Strautnieks.

GRAND RAPIDI

● Šinīs dienās Grand Rapids Press bija pieminēts 67 g. vecais Aleksandrs Pastars, kas pēc aiziešanas pensijā atradis piemērotu darbošanos savām interesēm. Raksts aptvēra turpat 200 rindu, tam pievienoti divi foto uzņēmumi. Tagad viņš turpina mūzicēt, gleznot, un kā amatnieks vai meistars veido dažādus koka izstrādājumus. Pastars uzsvēris, ka viņš nav kokgriezējs, bet gan amatnieks vai meistars, kam atšķirīga nozīme. Šo amatu sācis mācīties jau Latvijā. Savu pirmo darbu — rotas lietu kasti izgatavojis 1948. g., kuŗā izteikta romantiska ideja. Daudzus no darbiem gatavojis paša priekam, ģimenes lietošanai, dažreiz arī citiem. Priekšmetu gatavošanai lietotie materiāli: bērzs, kļava, riekstu koks u.c. A. Pastars ilgus gadus nostrādājis Bakera mēbeļu fabrikā, kur bijis meistars — mašinists. Tur ieguvis daudz materiālu, izlietojot šim nolūkam dažādus atgriezumus. A. Pastaram jo tuva arī mūzika un tautasdziesmu melodijas. Gleznās viņš izsakot dzimtenes ainavu tematiku.

● Lai sarīkojumi būtu labāk izplānoti, organizāciju prezidijs Grand Rapidos aicina katru organizētu vienību pieteikt savus 1987. g. regulāros sarīkojumus, lai varētu sastādīt kopīgu sarakstu. Ziņas sūtamas: *Mr. A. Rēdlichs, 1306 Boston S.E., Grand Rapids, Mich. 49507.*

— Latviešu pensionāru biedrības šī gada pirmo sanāksmi 26. janvārī Latviešu Namā atklāja kultūrālās nozares vadītāja A. Tālberga. Referēja L. Ēriņa, pastāstot par Skotijas karalieni Mariju un viņas dēla Daimsa cīņu pēc Anglijas troņa.

Godināja janvāŗa mēneša jubilārus, atcerējas tos, kam apritējušas vārda dienās. Bija siltas pusdienas, kafija un dažādi cepumi, pavadot laiku arī pārrunās un pieminot, ka šinī dienā agrāk svinēta Latvijas de jure diena un šinī nedēļā aprit daudz gadu desmit kopš radās Draudzīgais aicinājums. Nākošais saiets 23. februārī parastā laikā un vietā.

V.Z.

Tradicionālā strēlnieku Ziemsvētku kauju atcere Čikānas draudzē š. g. 4. janvārī. Augšējā uzņēmumā Čikāgas strēlnieku kopas pr-ks Rol. Kiršteins saka ievadvārdus. Apakšējā uzņēmumā: red. A. Raidonis lasa referātu. Vēl redzami: strēlnieks Pauls Dišlers, prāv. V. Vārsbergs, Lidija Kiršteina, dziedonis K. Salna un citi.

Prāv. V. Vārsbergs pieminēja strēlniekus un viņu cīņas arī dievkalpojuma laikā.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Anšlavs Eglītis

Zelta globi 44. reizi

Holivūdas Ārzemju preses apvienība, kuŗā patlaban skaitās 82 aktivi (balstiesīgi) biedri, kas pārstāv 45 valstis un zemes, savā gadskārtējā banketā, 31. janvārī 44. reizi dalīja godalgas, zelta globus par izcilākajiem māksliniecīskajiem sasniegumiem filmā un televīzijā 1986. gadā. Trīs svarīgās kategorijās izvirzījās filma Vads (Platoon), drāmatisks, arī asinains Vietnamas kaŗa epizods ar spēcīgu pretkaŗa tendenci, saņemot Globu kā gada izcilākā izrāde par teicamāko, Olivera Stona (Stone) režiju un jauna, spējīga aktieŗa Toma Berindžera (Beringer) sniegumu svarīgā palīglomā.

Missija, (The Mission), spektakulāra lielfilma par Brazilijas indiāņu kristiānizēšanu, paredzēja labākās sekmes, izpelnījās globus tikai par Ennio Morikones (Morricone) mūzikālo pavadījumu un pazīstamā drāmatiķa un scenārista Roberta Bolta (Bolt) scenariju. Par veiksmīgāko drāmatisko tēlotāju ļoti spēcīgā konkurencē apbalvoja angļu aktieri Bobu Hoskinsu (Hoskins), kas ar atzīstamu meistarību notēloja sarežģītu lomu: necilu šoferi, kas nejauši un negribēdams, iesaistās organizētu kriminālistu smagās noziedzībās.

Par labāko drāmatiskas aktrises sasniegumu, arī visas spēcīgā konkurencē, atzina Melijas Metlinas (Matlin) virtuozo tēlojumu — kurlu meiteni dažādos dzīves sarežģījumos. Jāatzīmē, ka aktrise arī patiesajā dzīvē ciešs no dzirdes traucējumiem. Apbalvojums, kā likās, tēlotājai tiešām nāca gluži negaidīts. Pagāja labs brīdis, kamēr viņa attapās.

Komēdiju katēgorijā globu izpelnījās Vudija Allene satiriskā filmā Hanna un viņas māsas, (Hannah and her Sisters) — sadzīves filma par triju māsu mīlas sarežģījumiem un kāda maniakāla iedomu slimnieka gaitām. Par izcilāko komisko aktrisi atzina čechu cilmes Sisiju Speseku (Spacek), par tēlojumu filmā Sirds noziegumi, (Crimes of the heart), bet labākā komiķa balvu izpelnījās Austrālijas pārstāvis, Pauls Hogans (Hogan) par tēlojumu populārajā filmā Krokodiļu Dendijs, (Crocodile Dundee).

Par teicamāko palīglomu filmās apbalvoja daudzināto angļu skatuves un filmu aktrisi Medžiju Smitu (Smith) par stingras, bet sirsnīgas guvernantes tēlojumu filmā par angļu tūristu gaitām Romā pirms pāsaules kaŗa.

Kā izcilāko gada filmu dziesmu apbalvoja Take my Breath Away, Džordžio Morodera (Moroder) mūzika un Toma Vaitloka (Whitlock) vārdi, no filmas Top Gun. Par ievērojamāko ārzemju filmu atzina Holandes darinājumu Uzbrukums (The Assault) par žīdu vajāšanu Holandē vācu okupācijas gados 2. Pasaules kaŗa laikā.

Televīzijā par izcilāko drāmatisko seriju atzina L.A. Likums (L.A. Law). Kamēr citas kriminālserijas nodarbojas vienīgi ar slepkavīgiem briesmu darbiem, L.A. Likums atceras arī dažādus mazāk šausmīgus nelegālus un blēdīgus darījumus, nereti ar krietnu piedevu humora. Kā izcilākais drāmatiskais tēlotājs globu saņēma rūdītais un rutinētais angļu skatuves un filmu aktieris Edvards Vudvards (Woodward) par sniegumu serijā Vienādotājs, (Equalizer), bet par veiksmīgāko drāmatisko aktrisi atzina arī anglieti, Andželu Lansberiju (Lansbury) serijā Slepkavība, ko viņa aprakstīja (Murder She Wrote).

Par izcilāko komisko seriju. apbalvoja Zelta meitenes, (The Golden Girls), kas tēlo trīs vecīgu šķirteņu kopdzīvi. Izrādes stiprā puse ir varbūt ne sevišķi izsmalcināti, bet allaž atjautīgi dialogi. Par interesantākiem komiķiem atzina Brūsu Vilisu (Willis) un Sibilu Šeperdi (Shepherd) no serijas Moonlighting. Abi šie tēlotāji ieviesuši televīzijā jaunu, īpatnēju absurdu komiku, it sevišķi sakāpinātajās drudžainās sarunās, ievērojami atdzīvinādami dažkārt diezgan pagurušos un klišejiskos televīzijā vispārpieņemtos tēlošanas paņēmienus.

Par izcilāko, tieši televīzijai darināto filmu globu saņēma Solijums (Promise), kas vēstī par grūtībām, kādas uzkrauj garīgi atpalikušā ģimenes locekļa aprūpēšana. Globu ieguva arī šī garīgi atpalikušā tēlotājs Džems Vūds (Wood).

Sieviešu katēgorijā apbalvoja vecmeistari Loretu Jangu (Young), kas pēdējos 23 gadus skaitījās jau aizgājusi atpūtā, bet pierunāta uzstāties sentimentālā filmā Ziemsvētku vakars (Christmas Eve)). Par palīglomām globus saņēma anglis Jans Niklass (Niklas) par tēlojumu filmā Anastasija: Annas noslēpums, (Anastasia : the Mystery of Anna) un daudzu filmu veterāne Olivija Dehavilande (DeHavilland) par Anastasijas augstdzimušās radinieces lomu pieminētajā filmā.

Godalgu saņemot, Dehavilande atcerējās, ka zelta globs viņai piešķirts jau 1949 gadā... Dažas Dehavilandes filmas, kā piem., Vieglās jātnieku brigādes uzbrukums vai Kapteinis Bluds (ar Erolu Flinnu) apciemoja Latviju vēl neatkarības laikos.

Sesila de Milla godalgu par vispārējiem sasniegumiem filmu mākslā šogad saņēma Antonijs Kvins (Quinn), kas dzimis Meksikā (tēvs īrs), bet uzaudzis Losandželosā. Kopš 1936. gada viņš tēlojis 210 filmās, pamazām izvirzīdamies par vienu no izcilākajiem ,,tituļu lomu'' tēlotājiem Holivūdā. Viņš starp citu spēlējis Atillu Kublai chanu, bībelisko noziedznieku Barabasu, dažādus ķēniņus un virsaišus, pāvestu, Muchamedu u.d.c. Par savu mīļāko lomu viņš uzlūko Nobeļa prēmijas saņēmēja grieķu rakstnieka Kazancakis radīto grieķi Zorbu, (Zorba the Greek), ko tēlojis gan filmā, gan arī vairāk nekā 1200 izrādēs uz skatuves. 1987. gadā publicētas divas viņa jaunākās filmas.

Apm. divas stundas ilgo godalgošanas procedūru, tieši no banketa zāles Beverli Hillu Hiltona viesnīcā, Metromedijas studija pārraidīja skatāmu visās pavalstīs, un nākošajās dienās to varēs skatīt, filmētu 27 dažādu valstu televizijā Eiropā, Afrikā, Āzijā un Austrālijā.

Laipni lūdzam kārtot laikraksta Latvija Amerikā 1987.g. abonementa maksas,

kas paliek līdzšinējās un redzamas maksāšanas zīmē katrā numurā.

RM

NSM

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

LAIMONS
AUTO SERVICE
603 GERRARD ST.E., TORONTO, ONT. M4M 1Y2
Garāža izbeigs savu darbu apm. 15. martā.
Motoristi, kas savas mašīnas vēlas remontēt pirms slēgšanas, lūgti sazināties par remonta laiku, zvanot
466-0540

DARRELL KENT REAL ESTATE LTD.

Jau 9 gadus
latviešu pārstāvis

JĀNIS KORBS
Sales Representative

Birojā: 534-6381
Mājās: 461-9359

902 Bathurst Street Toronto, M5R 3G3

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ **vienu gadu — Kanadā $46.00, ASV $46.00**
☐ **6 mēnešiem " $24.00, " $24.00**
☐ **3 mēnešiem " $14.00, " $14.00**

Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ **pagarinājums** ☐

Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtāmi 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Ērgļu ligzdas medus
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
Pirmdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Otrdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Trešdienās no pl. 14.00 līdz 22.00.
Ceturtdienās no pl. 14.00 līdz 23.00.
Piektdienās no pl. 12.00 līdz 24.00.
Svētdienās iepriekš sazināties pa tel. 465-5225.

Grāmatas dāvanām

A. Ceichners — Latvijas boļševizācija 1940—1941 $27.00
L. Gulbe — Varbūt — es esmu mežs, dzejas..... $12.00
Latvju Enciklopēdija 1..... $48.00
Latvju Enciklopēdija 2..... $52.00
Kanadas vanadzes — Latvian cooking..... $12.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums..... $ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti..... $ 5.60
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis..... $ 6.60
Garīgs apskats II..... $15.00
88 Latviešu Tautas dejas un Apdares..... $27.50
Mūzikālie pavadījumi 88 dejām..... $12.00
J. Klīdzējs — Dāvātās Dvēseles..... $23.00
I. Gubiņa — Uz akmeņa stāvēdams..... $18.00
L. Bērziņa — Jaunības atblāzmā..... $16.00
Padomju varas ienaidnieki..... $ 7.00
A. Kraujiete — Spoguli, spoguli, atklājies, dzejas. $14.00
Cēsu pulka atmiņas..... $15.00
M. Zichmanis — Brāļi Zēbergi..... $14.00
H. Biezais — Saki tā, kā tas ir..... $16.00
Dainu izlase — Ozols..... $12.00
E. Grīslis — Uz ērgļa spārniem..... $19.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs..... $12.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm..... $12.50
Latvija — sienas kartes..... $12.50
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums... $15.00
K. Osis — Uz utopiju tilta..... $13.00
Laiks, telpa, laudis IV daļa..... 40.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns... $12.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom..... $16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm..... $24.00
J. Daģis — Kārlis Ulmanis III..... $42.00
O. Perro — Vestures veidotāji..... $20.00
O. Perro — Holmas cietoksnis (trešais izd.)..... $20.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.
DV Grāmantīca, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.
Pirmdienās..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd., iesk., no pl. 12.00 līdz pl. 18.00
sestdienās no pl. 9.00 līdz pl. 13.00.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.
Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai no pl. 15.00-20.00
sestdienās no pl. 10.00 līdz pl. 15.00.

Latviešu nams Toronto

IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM

Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Murray E. Newbigging

BĒRU MĀJA
● Izjusti personīgi pakalpojumi
● Pastāvīga kapella
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2L6
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN

Māju īpašnieki!
ietaupait ar **ALCAN SIDING**
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko

Thermo Windows **534-2926**

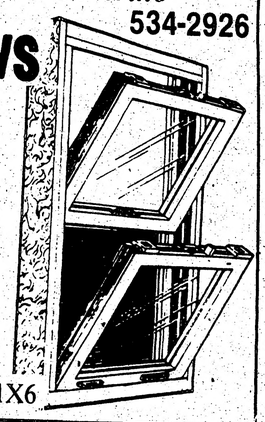

- **LIETUS NOVADA CAURULES**
- **LOGUS**
- **DURVIS**
- **MARĶĪZES** (Awnings)
- **JUMTA PĀRKARES**

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīme
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

RATAS OPTIC

Īgauņu uzņēmums.

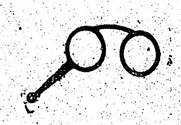

219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251
465-8648

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

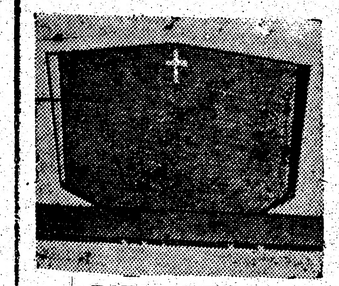

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Īgauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē.
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

R. S. KANE Ltd.

APBEDĪŠANAS BIROJS

6150 Yonge Street
(Goulding Ave stūrī, dienvidos no Steeles)
Willowdale, Ont.
221 — 1159

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, ellas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275—1280.

Foto G. KRAUJA

73 Westbourne Ave., Scarborough, Ont.
(416) 755-2932.

GUNARS CONSTRUCTION
izdara visāda veida pārbūvju un piebūvju darbus, ieskaitot plumbing un elektrību.
Lūdz zvanīt **889-5076.**

Meklē kara noziedzniekus Vācijā

Kara noziedznieku mednieka S. Vīzentāla palīgs ASV — Ņujorkas rabīns Marvins Hiers piesūtījis Rietumvācijas valdībai kara noziedznieku sarakstu ar 64 vārdiem. Sarakstā esot vairums lietuviešu un latviešu kara noziedznieku vārdu, kā ziņo Rietumvācijas laikraksti. Pagaidām neviens sarakstā minētais vārds nav zināms. Tāpat nav zināms, ko Rietumvācijas valdība darīs ar šo sarakstu.

Šādā gadījumā Vācijā nozieguma iepriekšēja izbeigšanās nav paredzēta. Laikrakstos bieži ziņo par tā saucamo kara noziedznieku notiesāšanu pat lielā vecumā.

Kā zināms, Rietumvācijā Libekas tiesa uz ilgiem gadiem cietumā notiesāja Latvijā vācu laikā pazīstamo speciālās komandas vadītāju Arāju. Uz kādas personas apsūdzības pamata tiesas procesu ievadīja arī pret vācu laika Liepājas policijas priekšnieku Kārli Siljakovu. Viņu pat apcietināja un kādu laiku noturēja cietumā. Tiesa gan Kārli Siljakovu attaisnoja pierādījumu trūkuma dēļ.

Jāpiebilst, ka K. Siljakovs uzrakstījis atmiņas par šo laiku — *Mana atbilde* — kas iznākušas divās grāmatās.

Jāgaida, kā izrīkosies Rietumvācijas tiesu iestādes, — vai sāks meklēt kara noziedzniekus latviešu un lietuviešu vidū? **KO**

Lielākais latviešu veikals Toronto

BROADVIEW DELICATESSEN

141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905

Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus tītarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju klingerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

MINISTRIJAS ZIŅOJUMS PAR ĪRES PĀRKĀRTOJUMIEM

Tagad visām Ontario provinces privātām izīrējamām vienībām ir Īres Reģistrātūra (Rent Registry).

Viens no svarīgākiem Ontario jaunās īres izvērtēšanas sistēmas uzlabojumiem ir visu provinci aptveroša kompjūterizētā *Īres Reģistrātūra (Rent Registry).*

Līdz šim īrniekiem bieži vien bija grūti noskaidrot, vai viņiem prasītā īre ir likumīga. Jaunā *Īres Reģistrātūra* atzīmēs augstāko likumīgo īri, ko var prasīt privāto izīrējamo vienību saimnieki šai provincē.

Kad reģistrācija būs beigusies, šī informācija bez maksas būs pieejama īrniekiem, nākamajiem īrniekiem un mājsaimniekiem.

Informāciju par īrēm papildinās ik gadus.

Privāto vienību saimniekiem šai provincē būs jāreģistrē viņu prasītās īres jaunajā Reģistrātūrā

Kad namīpašnieku vienības būs reģistrētas, Reģistrātūras kompjūters automatiski ik gadus noteiks tām jaunās atļautās likmes.

Šī Reģistrātūra atzīmēs katra gada īres paaugstinājumus katrai vienībai — vai nu galveno vadlīniju normu ietvaros vai pēc tā, kā noteikts īres pārvērtēšanas lēmumā.

Namīpašnieki drīz saņems reģistrācijas formulārus.

Tiem namīpašniekiem, kuŗu izīrējamās mājās ir vairāk nekā 6 izīrējamās vienības, izsūtīs reģistrācijas aploksnes ar formulāriem, kas jāizpilda.

Namsaimniekiem, kas nav saņēmuši reģistrācijas formulārus līdz 1987.g. 2. februārim, ir jāsazinās vai nu telefoniski vai personiski ar vietējo Rent Review biroju.

Namīpašnieki ar mazākām izīrējamām vienībām arī var saņemt reģistrācijas formulārus no vietējiem birojiem.

Namīpašniekiem, kam izīrējamās vienības vairāk nekā 6, jāreģistrējas līdz 1987.g. 1. maijam.

- Namīpašniekiem, kam izīrējamas vienības ir vairāk nekā 6, ir jāreģistrē informācija par šām vienībām jaunajā Īres Reģistrātūrā.
- Namīpašniekiem ar mājām, kam 6 vai mazāk izīrējamo vienību, tāpat pansiju un pārgulēšanas vietu īpašniekiem, Ministry of Housing īpašu reģistrācijas laiku noteiks vēlāk. Šie namīpašnieki tomēr mudināti pieteikties Īres Reģistrātūrā, cik vien ātri iespējams.
- Namīpašniekiem Reģistrātūrā jāpieteic tās īres likmes, kādas viņi prasījuši 1985.g. 1. jūlijā par katru vienību viņu izīrējamā mājā.
- Namīpašnieku lielākai daļai būs jāreģistrējas tikai *vienu reizi.*

Kā īrnieki var pārbaudīt savas īres likmes.

- *Kad mājas īres būs reģistrētas, Reģistrātūra paziņos namīpašniekiem un īrniekiem informāciju, kas attiecas uz viņu īres vienībām.*
- *Reģistrātūra paziņos namīpašniekiem un īrniekiem laiku, kurā var iesniegt pārsūdzību vai apstiprināt faktisko īres likmi, kāda ir reģistrēta.*

Reģistrātūras informācija būs viegli pieejama.

Tā kā provincē ir vairāk nekā miljons izīrējamu vienību, tad īres reģistrēšana prasīs zināmu laiku.

Kad reģistrēšanas laiks būs beidzies, informācija no Reģistrātūras būs iegūstama vai nu ar bezmaksas telefona sarunu vai personiski, ierodoties vietējā Rent Review birojā.

Tuvākai informācijai un par namīpašnieku reģistrācijas veidlapām zvanait bez maksas 1-800-387-9060, vai zvanait savam tuvākam Rent Review birojam.

Ministry of Housing
Ontario Hon. Alvin Curling, Minister

21 Rent Review Offices across the province:

Barrie	(705) 737-2111	Ottawa	(613) 230-5114	METROPOLITAN TORONTO	
Hamilton	(416) 528-8701	Owen Sound	(519) 376-3202	City of Toronto	(416) 964-8281
Kingston	(613) 548-6770	Peterborough	(705) 743-9511	East York	(416) 429-0664
Kitchener	(519) 579-5790	St. Catharines	(416) 684-6562	Etobicoke and York	(416) 236-2681
London	(519) 673-1660	Sudbury	(705) 675-4373	North York	(416) 224-7643
Mississauga	(416) 270-3280	Thunder Bay	(807) 475-1595	Scarborough	(416) 438-3452
North Bay	(705) 476-1231	Timmins	(705) 264-9555		
Oshawa	(416) 723-8135	Windsor	(519) 253-3532		

Viņi nerims

(Turpinājums no 1. lp.)

pārlieku demokratisku konstitūciju, kas sekmēja asas cīņas politisko partiju starpā un ruinēja valsts stiprumu, jo sevišķi 1926. gadā, kad pie valsts stūres nāca kreiso valdība, kas ieturēja komūnistiem labvēlīgu politiku. Nacionāli noskaņotās lietuvju aprindās uzraustais nemiers noveda pie valsts apvērsuma: Lietuvā nodibinājās autoritārā iekārta ar jaunu satversmi un paplašinātām Valsts prezidenta pilnvarām.

Sākās augšupeja visās nozarēs. Uzplauka nacionālā kultūra, māksla, valsts saimniecība, un tā jutās atguvusi vajadzīgo stiprumu. Gan ilgāku laiku starp Latviju un Lietuvu bija pavēsas attiecības, bet šis vēsums sāka mazināties, mainoties abu valšķu iekšējai iekārtai.

Jo labas attiecības iestājās ar brīdi, kad 1934. gadā trīs Baltijas valstis parakstīja nolīgumu savstarpējai sadarbībai. Kopš šī brīža aina jūtami mainījās: atplauka rosme abu tautu kultūras un sabiedrības jautājumu risināšanā, saimnieciskos darījumos un kopējās nākotnes izpratnē.

Padomju savienības melīgais apgalvojums par to, it kā savā laikā būtu nodibināta Baltijas valšķu militārā antante ar agresīviem mērķiem, ir vairāk nekā smieklīgs un neiztur kritiku. Kam un kādēļ šīs mazās valstis uzbruktu? Taisnība: mums bija, ir un būs kopējas intereses, ja mēs neaizmirsīsim savu vēsturi, kas neapgāžami stāsta par vienu un to pašu ienaidnieku, kam derdzas Baltijas valšķu brīvības ideāli.

Sevišķi pēdējos gados ar Lietuvu izveidojās dziļas uzticības iekrāsota draudzība un kopēju domu risinājumi, kā tas brāļu tautām piederas. Ceļš uz Rīgu un Kauņu vairs nelikās garš. Mēs kopēji domājam un risinājām jautājumus, kā stabilāku padarīt drošību arī savām fiziskajām robežām.

Bet rijīgais milzis, kuŗa rīkles galā atradās Baltijas kumoss, palika modrs arī tad, kad dzīvojām brīvības aizsegā.

Kam spēks, tam viltus un vara: asiņainais koloss, cīnīdamies ar savu iekšējo bezsaturību, bruņojoties aneksijas un imperiālisma tieksmēm, nesnauda. Paša angažētā situācijā un noziedzīgos ieganstos viņa rīklē nozuda brīvā Lietuva ar tās māsām ziemeļos, kas citos apstākļos vēl šodien augsti izslietu brīvības karogu Kauņā, Rīgā un Tallinā.

Sobrīd līdz ar Lietuvu un Igauniju jūtamies kā izmesti sēklī. Neievēroti un nepamanīti. Vēl nav to, kas paceļ stipru roku, iedrošinā mūs un jūt līdz Baltijas valšķu nelaimei. Un ja jūt, tad tikai ar trafarētu pieklājību un mums sāpīgu vienaldzību. Bet kopējais zaudējums mūs ir sakausējis vēl ciešāk.

Lietuvji nerims. Viņu brīvības dienu atceroties, lai jautājam: cik tālu sniegsies pazemība, bailes un piekāpība sarkanā kolosa priekšā? Kad izbeigsies ar klusu ciešanu un formēliem protestiem pieciestās padomju noziedzības, kuŗām par upuri kritusi brīvā Lietuva līdz ar tās ziemeļu māsām?

Rietumu milzis vēļ guļ, nu jau pāri četrām dekadām. Vai mazā Lietuva ar savām likteņa māsām būs tā, kas viņu atmodinās?

Miegs ir saldāks par darbošanos. Bet brīvība mums dārgāka par visu. Laiks mosties! Tā šodien sauc Lietuva, to gaida visi, kam brīvības ideāls nav tukša skaņa. Brāļu lietuvju dienā ar vētras skaļumu lai nerimtīgi prasām un aikstam atgūt sātana ordu mums nolaupīto brīvību.

Raksta
Kas liecina par Jaunsudrabiņu pie Mēnes ezera
autore ir **Austra Rudzīte**
(avīzes 3. lpp.)

Atvainojamies par kļūmi.

Ziedojumi TLTA ģimnazijai

Toronto Latviešu Tautas Augstskolas ģimnazija Draudzīgā aicinājuma dienā saņēmusi šādus ziedojumus naudā:

$200.00 — Latvijas Ev. Lut. Baznīcas Virsvalde, Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudze Toronto.

$160.00 — V. un R. Ozoli.

$150.00 — Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dāmu komiteja.

$125.00 — Studenšu Korporāciju kopa Toronto.

$100.00 — V. Kaļiņa ģimene, V.R. Kness-Knezinskis, Latviešu Virsnieku apvienība Kanadā, E. Lazdiņš, K. un N. Puriņi, O. un K. Riekstiņi, H. Roze, I. un A. Semenovi, DV Toronto vanadžu kopa, Toronto Korporāciju kopa.

$65.00 — K. Šūns.

$50.00 — R. Brants, S. Cifersone, E. Ezera, korporācijas Lettgallia Toronto kopa, Latviešu Nama dāmu komiteja, A. un R. Legzdiņi, M. Lorbergs, P. un I. Melnbārži, A. Mežaka, R. Miglāns, Ž. un A. Sili, L. Strucis, Toronto Latviešu katoļu vienība, B. Ziemane-Senkēviča, Anonims.

$40.00 — A. un K. Benconi, J. Ezergailis,

$35.00 — E. un R. Bērziņi, konkordija Zelmenis Toronto kopa.

$30.00 — A. Bidla, M. Kaņķis, L. Kuse, P. Zaretoks, Anonims.

$25.00 — L. Bāders, M. un V. Tikiņi, Anna Jēkabsone, R. Krastiņa.

$20.00 — V. Mikelšteins, B. un J. Miškini, M. Pētersons, A. Tērauds, P. un M. Vagneri.

Kronvaldu Ata gada ievadījums Toronto

LNAK gadskārtējās Kultūras dienas, kas šogad bija veltītas Kronvaldu Ata piemiņai un ko ievadīja TLTA ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma sarīkojums 24. un 25. janvārī, turpinājās 7. februārī ar referātu, lasījumiem un vīru ansambļa Kalvis patriotiskām dziesmām Latviešu Namā. Kronvaldu Ata 150. dzimšanas gada atceri ievadīja šī sarīkojuma norises vadītājs Modris Lorbergs, minot, ka PBLA 1987. gadu izsludinājusi par Kronvaldu Ata gadu, kad līdzīgi Kronvalda laikam mūsu tauta atkal pakļauta svešajiem apspiedējiem un latviešiem liegtas tiesības brīvi lietot savu valodu pašu zemē. Arī LNAK kultūras nozares vadītāja Inta Purva savā atklāšanas runā minēja līdzīgas paralēlas: tāpat kā toreiz, kad cīnījās Kronvaldu Atis un viņa laika biedri, arī tagad mūsu tauta dzīvo gara dzīves apdraudējumā. Šāsdienas Latvijā, kur latviešu tautai un latviešu kultūrai draud iznīcība, mums nepieciešams ikviens spēka avots, no kuŗa padzērušies stiprinājamies ticībā jaunam Latvijas Rītam. Runātāja nolasīja arī dažus īsus izvilkumus no kāda 1875. gada izdevuma, Kronvaldu Ata paša rakstītā raksta. Par Pirmo latviešu skolotāju konferenci 1869. gadā — Divas svētku dienas Turaidā. Runātāja pateicas korp.Lettonia par sarīkojuma sekmēšanu.

Par Kronvaldu un Tautiskās atmodas laikmetu referātu lasīja LNAK padomes priekšsēdis un korporācijas Lettonia seniors Imants Alksnis, pakavējoties pie toreizējiem politiskiem, saimnieciskiem un kulturāliem notikumiem mūsu zemē, kad valsts varu Baltijā reprezentēja cariskās Krievijas administrācija, bet saimnieciskā un kulturālā dzīve bija vācu muižnieku rokās. Šinī laikā, kad sākusies jaunlatviešu kustība, risinājies Kronvaldu Ata darbs. Dzimis 1837. gada 15. aprīlī Kurzemē, Durbes draudzē, pēc pirmās izglītības apgūšanas Durbes skolā Kronvalds 17 gadu vecumā iestājies Liepājas apriņķa skolā, bet pietrūkstot līdzekļiem, pēc skolotāja tiesību iegūšanas iesaistījies skolotāja darbā un divus gadus strādājis ārsta Pfefera ģimenē Lietuvā. Kad ārsta dēls aizbraucis uz Berlīni studēt, līdzi devies arī Kronvalds un iestājies medicīnas fakultātē. Bet arī tur apsīkuši līdzekļi un jaunais censonis atkal atgriezies skolotāja darbā Durbē, pievērsdamies Pēterburgas Avīzes sludinātai nacionālai ideoloģijai, ko turpinājis paust arī Tērbatā, organizējot latviešu studentus tautiskās ideoloģijas garā. Tur arī likti pamati latviešu studentu vakariem. Šie rakstniecības vakari, kuŗus vadīja Kronvalds, kļuva par latviešu tautiskā atmodas laikmeta mācību semināru. Tur arī radies Kronvaldu Ata galvenais darbs — Tautiskie centieni. Apcerējumā Tēvzemes mīlēstībā viņš minējis arī šīs mīlestības avotus: tēvzemes ģeografiju, Latvijas vēsturi, tautas valodu, latviešu etnografiju un folkloru, tautas kopības garu, varoņu kultu un reliģiju, liekot pamatus nacionālai reliģijai. Kronvalds bijis arī viens no pirmajiem Latvijas valsts idejas sludinātājiem.

Vecpiebalgas dzīves posmā, kur Kronvalds darbojies draudzes skolā par skolotāju, viņš bijis viens no dedzīgākajiem latviešu runātājiem, aizstāvot domu par patstāvīgas latviešu nacionālās kultūras izveidošanu, kas izpaužas tautas dziesmās, kur jūtams vecas un gudras tautas gars. Kronvaldu Ata mūžs bija īss — tikai 38 gadus ilgs, bet paveikts milzum daudz. Viņš miris ar nervu trieku 1875. gada 17. februārī. Uz viņa kapa pieminekļa lasāmi vārdi: Tēvzeme un brīvība — vissvētākie dārgumi virs zemes. Šie paši vārdi 60 gadus pēc Kronvalda nāves rakstīti mūsu Brīvības pieminekļi Rīgā: Tēvzemei un brīvībai.

Archibīskaps A. Lūsis, kas arī piedalījās šinī ievērojamā atcerē, piebilda, ka pie Kronvaldu Ata pieminekļa Piebalgas kapsētā uzrunu teicis toreizējais prāvests Kārlis Kundziņš, archibīskapa Kundziņa tēvs. Archibīskaps Lūsis 1937. gadā iesvētījis Latviešu rakstnieku un žurnālistu celto Kronvaldu Ata pieminekli Siguldā, sakarā ar viņa 100 dzimšanas dienas atceri.

Pēc vīru ansambļa Kalvis nodziedātām trim Kronvalda laika patriotiskām dziesmām — Kad pienāks Latviešiem tie laiki, Pie tēvu zemes dārgās ķeries klāt un Pie Baltijas jūras — Juris Dzeguze lasīja izvilkumus no divām Kronvaldu Ata runām par latviešu valodu, teiktas 1872. gadā latviešu studentiem Terbatā un 1873. g. dziesmu svētkos Rīgā. Sarīkojuma vadītājs M. Lorbergs atceres sarīkojumu beidza ar Andreja Eglīša vārdiem: Audiet mani karogā, sarkanbaltsarkanā un atgādināja, ka Latviešu Balss viens raidījums bijis veltīts arī Kronvaldu Ata piemiņai un Nevis slinkojot, kas bijusi Kronvalda Ata mīļākā dziesma.

Svētdien 8. februārī notika Kronvaldu Ata piemiņas dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā, piedaloties LELBA Kanadas apgabala vadītājam prāvestam A. Voitkum (spredīķis) un draudzes mācītājam A. Celmam. Ar trim dziesmām dievkalpojumu kuplināja jauniešu kamerkoris Dzirksts diriģentes Vizmas Maksiņas vadībā. Ērģelnieks Aldis Liepiņš atskaņoja ērģeļu solo un pavadīja koŗa dziesmas, bet kopēji dziedātos korāļus draudzes ērģelnieks Aivars Kviesis. Pēc dievkalpojuma Kultūras dienu sarīkojums turpinājās Latviešu Centrā. **V.S.**

DENVERA, Kolorado

● Kolorado DV apvienībai 1. februārī notika gadskārtēja biedru sapulce. Sapulci atklāja priekšn. E. Vents. Īsu svētbrīdi teica O. Sāpe. Ar klusuma brīdi godināja pagājušā gadā mirušo vanadzi Olgu Štrausu. Par sapulces vadītāju izraudzīja A. Gulbi.

Priekšnieks pārskatā norādīja, ka aizvadītais gads bijis rosīgs un sekmīgs. 14. jūnija ziedojumu vākšanas akcijā savākti 812 dol. Iepriekšējā gadā apvienībā uzņemti 6 jauni biedri, un tagad apvienībā ir 116 biedri. Pēdējo trīs gadu laikā uzņemts 41 biedrs, iegādāts DV apv. nams, kas vēlāk pārdots, lai ar lielāko kapitālu citu organizāciju starpā piedalītos Latviešu Centra iegādē. Priekšnieks uzsvēra, ka pateicoties tikai DV apvienībai, Denveras visām latviešu organizācijām tagad ir šis kopīpašums.

Par vanadžu kopas darbību ziņojumu sniedza kopas priekšniece. Priekšnieks E. Vents pateicās valdei, vanadzēm un visiem vanagiem par sadarbību un atbalstu.

Līdzšinējam priekšniekam E. Ventam nekandidējot par apvienības priekšnieku ievēlēja Aivaru Ziediņu, bet valdē Andru Ozolu, Ināru un Aleksandru Humeyumptewu un Ritu Balodi. Revīzijas komisijā — Albertu Veinbergu, Astru Manguli un Maiju Ritumu. Par vanadžu kopas priekšnieci ievēlēja Ritu Balodi, vanadžu valdē — Zigrīdu Kaupušu, Astru Manguli, Ilgu Tyler, Ināru Humeyumptewu, Helēnu Kalējiņu un Rūtu Gulbi.

Beidzot jāpiemin, ka izejošais priekšnieks un valde noorganizējuši divus sarīkojumus, par ko jaunajai valdei atliek tikai „saņemt laurus": 28. martā būs dziedātājas Brigitas Jerumanes koncerts un 9.maijā viesosies Linkolnas DV teātris ar U. Siliņa lugu „Precinieks." **T.**

NUJORKA

● Nujorkas draudzes nometnošanās padome noteikusi nākamās vasaras darba plānu un datumus. Sporta nometne ar voleju un Eiropas futbolu paredzēta no 21—27. jūnijam. Regulārais pirmais bērnu nometnošanas periods šogad sāksies 26. jūnijā un ilgs līdz 12. jūlijam, pēc tam nākamais līdz 26. jūlijam. Periodiem mainoties, 12. jūlijā rīkos balli ar orķestri, ko pagājušo gadu nometnieki iecienījuši. Nometnes periods tiem, kam latviešu valoda rada grūtības, šogad notiks no 26. jūlija līdz 8. augustam, bet no 9. — 16. augustam 3x3 nometne. Šis datums izvēlēts, lai dotu iespēju ārzemju lektoriem piedalīties kā Gaŗezerā, tā Nujorkas nometnē. Pensionāru atpūtas laiks jūnijā un sākot ar 16. augustu. Nometnes programmu vadīs I. Mieme, Kapu svētki Brāļu kapos 24. maijā, 16. augustā un 4. oktobrī.